

Cand.merc.aud.-studiet

Kandidatafhandling

Copenhagen Business School - 2012

**Regeringens indsats mod nulskatteselskaber -  
Konsekvensen for en typisk stor dansk entreprenørkoncern**

The government's action against zero tax companies -  
The consequences for a typical large Danish contracting group

Studerende: Jonas Jørgensen 

Underskrift: \_\_\_\_\_

Vejleder: Anders Lützhøft

Censor: \_\_\_\_\_

Afleveret den 23. oktober 2012

Antal anslag i alt: 170.526

Antal normalsider: 75

Herudover 5 siders figurer

## Indholdsfortegnelse

<b>1. Summary</b>	<b>4</b>
<b>2. Indledning, problemformulering mv.</b>	<b>5</b>
2.1 Indledning	5
2.2 Problemformulering	6
2.3 Problemafgrænsning	7
2.4 Model- og metodevalg	8
2.4.1 Metodevalg	8
2.4.2 Dataindsamling	9
2.4.3 Kildekritik	9
2.5 Målgruppe	9
2.6 Struktur	9
<b>3. Beskrivelse af entreprenørkoncernen</b>	<b>11</b>
<b>4. Den nye lovgivning</b>	<b>13</b>
4.1 Generelt om Lov nr. 591 af 18. juni 2012	13
4.2 Hæftelse for selskabsskatter og kildeskatter i sambeskatningsforhold	14
4.2.1 Sambeskatning	14
4.2.1.1 Koncerndefinition	14
4.2.1.2 Opgørelse af sambeskatningsindkomsten	15
4.2.1.3 Administrationsselskaber	17
4.2.2 Hæftelse for selskabsskatter i sambeskatningsforhold	18
4.2.2.1 Opgørelse af ejerandele	19
4.2.2.2 Konsekvensen af hæftelsen for minoritetsselskaber	20
4.2.2.3 Ændringer i sambeskatningskredsen	22
4.2.3 Hæftelse for kildeskatter i sambeskatningsforhold	23
4.3 Begrænsning i modregning af underskud	23
4.3.1 Grundbeløb på 7,5 mio. kr.	24
4.3.2 Selskabers udnyttelse af underskud til fremførsel	26
4.3.2.1 Skattemæssig behandling af igangværende arbejder	27
4.3.2.2 Skattemæssig behandling ved lagerprincippet	28
4.3.2.3 Likviditetsmæssig belastning	29
4.3.3 Sambeskatningers udnyttelse af underskud til fremførsel	30
4.3.3.1 Begrænsning af underskud i sambeskatningsindkomst med positiv indkomst	31
4.3.3.2 Begrænsning af underskud i sambeskatningsindkomst med negativ indkomst	34
4.4 Transfer pricing - revisorerklæringer og bøde	39

4.4.1	Kontrollerede transaktioner	39
4.4.2	Transfer pricing	39
4.4.2.1	Armslængdeprincippet	40
4.4.2.2	Transfer pricing-dokumentation	42
4.4.2.3	Transfer pricing-korrektioner	43
4.4.3	Revisorerklæringer om transfer pricing-dokumentation	45
4.4.3.1	Erklæringernes omfang	45
4.4.3.2	Omfattede selskaber	46
4.4.4	Bøder for mangelfuld transfer pricing-dokumentation	47
4.4.4.1	Bøder for manglende dokumentation	48
4.4.4.2	Bøder for urigtige eller vildledende oplysninger	49
4.4.4.3	Bøder ved manglende indberetning til Indkomstregistret	50
4.5	Åbenhed om selskabers skattebetalinger	51
4.6	Delkonklusion	53
4.6.1	Hæftelse for selskabsskatter og kildeskatter i sambeskatningsforhold	53
4.6.2	Begrænsning i modregning af underskud	53
4.6.3	Transfer pricing - revisorerklæringer og bøde	55
4.6.4	Åbenhed om selskabers skattebetalinger	56
<b>5.</b>	<b>Konsekvenser for Byggegruppen af den nye lovgivning</b>	<b>57</b>
5.1	Hæftelse for selskabsskatter og kildeskatter i sambeskatningsforhold	57
5.2	Begrænsning i modregning af underskud	57
5.3	Transfer pricing - revisorerklæringer og bøde	58
5.3.1	Bøder for urigtige eller vildledende oplysninger	59
5.3.2	Bøder for manglende dokumentation	59
5.3.3	Revisorerklæringer	60
5.4	Åbenhed om selskabers skattebetalinger	61
5.5	Delkonklusion	61
<b>6.</b>	<b>Forslag til tilpasninger i case-koncernen</b>	<b>63</b>
6.1	Ophør af sambeskatning	63
6.2	Ændring af indregningskriterier	64
6.3	Tilpasning af skattemæssige fradrag	66
6.4	Undgåelse af lagerbeskatning	67
6.5	Overholdelse af transfer pricing-regler	67
6.6	Delkonklusion	67
<b>7.</b>	<b>Konklusion</b>	<b>69</b>
7.1	Beskrivelse og analyse af den nye lovgivning	69

7.2 Lovens konsekvenser for case-koncernen	72
7.3 Case-koncernens mulige tiltag til imødegåelse af den nye lovgivning	72
<b>8. Litteraturliste</b>	<b>74</b>
<b>Bilag</b>	<b>76</b>

## 1. Summary

In June 2012, the Danish Parliament passed the amending law entitled "strengthening actions against zero tax companies". Purpose of the Act as a whole is to increase tax revenues, particularly from multinational corporations that do not pay company tax in Denmark.

The four main parts of the law are:

- Liability for company taxes and withholding taxes in joint taxation
- Reduction in offsetting of losses
- Transfer pricing documentation - Auditor's report and fines
- Transparency of companies tax payments

The rules generally apply to income years beginning on 1 July 2012.

Due to the reduction rules, it is initially assumed, that the rules will have a significant impact on large Danish contracting groups. Such a group is designed for the purpose of analysis and conclusions of the effect of the law.

In the thesis, the new legislation is analyzed and problematized, after which the consequences for the case group are determined. Finally, concrete examples for the case group is given on how to adapt to the new legislation

The new regulations regarding liability for company taxes and withholding taxes in joint taxation, leads to joint and several liability for these taxes, depending on shares. This also applies to case group, even after possible transfer of one company to the owners' father.

Reduction in offsetting of losses involves unlimited offsetting of losses from prior years up to 7,5 mio. kr., after which offset only can be done with up to 60% of the remaining taxable income. These rules will have negative effect on liquidity of certain companies, including companies and groups with work in progress, recognized for tax purposes upon completion. The case consolidated loss offsetting is reduced with a tax value of DKK 6.386, giving an expected minimum interest expense of t.kr. 319.

The case group is recommended to consider the possibility of switching to production principle, whereby income is equalized and limitation minimized.

There are introduced increased fines and in some cases the imposition of audit reports, regarding transfer pricing documentation. By handing in deficient documentation, the case group risks a fine of minimum t.kr. 125. By giving outright false or misleading information, the case group risk a fine of 2,5 mio. kr.

Finally the new regulations involve transparency of companies tax payments and taxable income. Consequences are expected to be limited.

## 2. Indledning, problemformulering mv.

### 2.1 Indledning

Den 13. juni 2012 vedtog Folketinget lovforslag L173<sup>1</sup> om nye regler for beskatning af selskaber. Lovforslaget blev fremsat af skatteministeren den 25. april 2012 og er en konsekvens af finanslovsaftalen mellem regeringen (S, RV og SF) og Enhedslisten og et politisk ønske om, at erhvervslivet, herunder især multinationale selskaber, skal "... bidrage mere til velfærdssamfundet"<sup>2</sup>. Lovforslaget blev vedtaget med få ændringer og udmundede i Lov nr. 591 af 18. juni 2012.

Loven er en samling af ændringer af forskellige skatteregler, der sammen gerne skulle bidrage til opfyldelse af det overordnede politiske ønske, herunder specielt skatteprovenuet og forhindringen af skatteunddragelse. Ændringerne omfatter primært følgende punkter:

- Hæftelse for selskabsskatter og kildeskatter i sambeskatningsforhold
- Begrænsning i modregning af underskud
- Transfer pricing-dokumentation - Revisorerklæringer og bøder
- Åbenhed om selskabers skattebetalinger

Det oprindelige lovforslag indeholder en meget kortfattet vurdering af lovens konsekvenser, der i forhold til erhvervslivet generelt beskrives som værende begrænset<sup>3</sup>. Dette står i skarp kontrast til den massive kritik, som lovforslaget har mødt hos erhvervslivet i hørings svarene<sup>4</sup> og til vurderingen af lovforslagets økonomiske konsekvenser i bemærkninger, hvor det anslås at ca. 10% af de fremførte underskud vil bortfalde som følge af, at selskaberne når at ophøre inden underskuddene bliver udnyttet.

Der er tale om meget forskellige ændringer med meget forskellige konsekvenser. Det reelle omfang og betydningen af konsekvenserne for de enkelte selskaber og koncerner er endnu ukendt, både for Skatteministeriet såvel som for erhvervslivet. Dette gælder ikke kun for de udenlandske multinationale selskaber, som især Enhedslisten vil øge skatteprovenuet fra<sup>5</sup>, men også de mange omfattede danske selskaber og koncerner.

Onsdag den 29. august 2012 afholdt Ernst & Young åbningen af årets "Entrepreneur Of The Year". Her mødtes Handels- og Investeringsminister, Pia Olsen Dyhr (SF) med et panel af succesfulde erhvervsledere og investorer. Deres budskab til ministeren og til debatten om, hvordan væksten sparkes i gang, var, at rammevilkårene for de danske virksomheder skal gøres langt bedre. Reduktion af selskabsskatten og afgifter samt en lettelse af administrative byrder var hovedpunkterne, som

---

<sup>1</sup> 2011/1 LSF 173 "Forslag til: Lov om ændring af selskabsskattebogen, kildeskattebogen, skattekontrolloven, skatteforvaltningsloven og forskellige andre love (Styrkelse af indsatsen mod nulskatteselskaber, beregning af indkomst i et fast driftssted og åbenhed om selskabers skattebetalinger)".

<sup>2</sup> Bemærkninger til lovforslaget, side 8.

<sup>3</sup> Bemærkninger til lovforslaget, kapitel 6-7, side 24 og 25.

<sup>4</sup> Der henvises til hørings svarene løbende i afhandlingen.

<sup>5</sup> Enhedslistens hjemmeside → Politik → Mærkesager → Her er pengene. Adresse: <http://enhedslisten.dk/penge>

panelet anså for nødvendige<sup>6</sup>. Den 25. september blussede debatten op, da Danfoss meddelte<sup>7</sup>, at rammevilkårene for produktionsvirksomhed i Danmark er så dårlige, at Danfoss og andre selskaber må søge ud af Danmark, for fortsat at kunne være konkurrencedygtige. Netop rammevilkårene var også det gennemgående tema i det efterfølgende topmøde arrangeret af Dansk Industri, hvor en række fremtrædende erhvervsledere gentog budskabet til politikerne om bedre grundvilkår for erhvervslivet<sup>8</sup>.

Såfremt den nye lovgivning har direkte økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet, går den således meget imod erhvervslivets overbevisning om, hvordan der skabes vækst i dansk økonomi. Øget vækst og forbedring af rammevilkår for erhvervslivet er politiske mål på tværs af partierne, hvorfor spørgsmålet om konsekvenserne af Lov nr. 591 af den 18. juni 2012 og nødvendigheden af de nye regler, er særdeles aktuelt.

I titlen til lovforslaget formuleres det, at loven er en "*styrkelse af indsatsen mod nulskatteselskaber*" og retorikken i pressemeddelelser fra skatteministeriet er meget klar i forhold til, at de multinationale selskaber ikke fortsat skal undgå at betale skat i Danmark<sup>9</sup>. Målet med reglerne er således primært at ramme de multinationale selskaber, der ikke betaler skat i Danmark.

Nødvendigheden af de nye regler er et politisk spørgsmål, men vurderingen af nødvendigheden, må nødvendigvis være funderet i en vurdering af konsekvenserne for selskaber og koncerner i Danmark, der alle bliver omfattet af reglerne. For begrænsningen i modregning af underskud vil selskaber og koncerner med svingende indkomster og store underskud dog være særligt relevante.

Dette omfatter typisk større entreprenørselskaber og -koncerner, hvor der indregnes igangværende arbejder og lagerbeskattede aktiver<sup>10</sup>. Det er derfor interessant at beskrive og analysere konsekvenserne af den nye lovgivning for en typisk stor dansk koncern med entreprenørselskaber, samt at vurdere, hvorvidt disse kan imødegå regelændringerne.

## 2.2 Problemformulering

Afhandlingen vil med udgangspunkt i en konstrueret koncern beskrive og analysere konsekvenserne af den nye lovgivning ved Lov nr. 591 af den 18. juni 2012 for en koncern med entreprenørselskaber, hvor der samtidig er tale om en koncern med sambeskatning, kontrollerede transaktioner og underskudssaldi til fremførsel. Koncernen har udelukkende danske selskaber og danske aktiviteter. Beskrivelse, analyse og konklusion vil tage udgangspunkt i koncernen som helhed, men hvor det er relevant, ligeledes også i de enkelte selskaber.

---

<sup>6</sup> Artikel i Berlingske: "Virksomheder får succes på trods", fredag den 31. august 2012

<sup>7</sup> I Ugebladet Mandag Morgen, frit citeret af andre medier.

<sup>8</sup> Artiklen "Bedre grundvilkår skal styrke erhvervslivet" fra DI's hjemmeside.

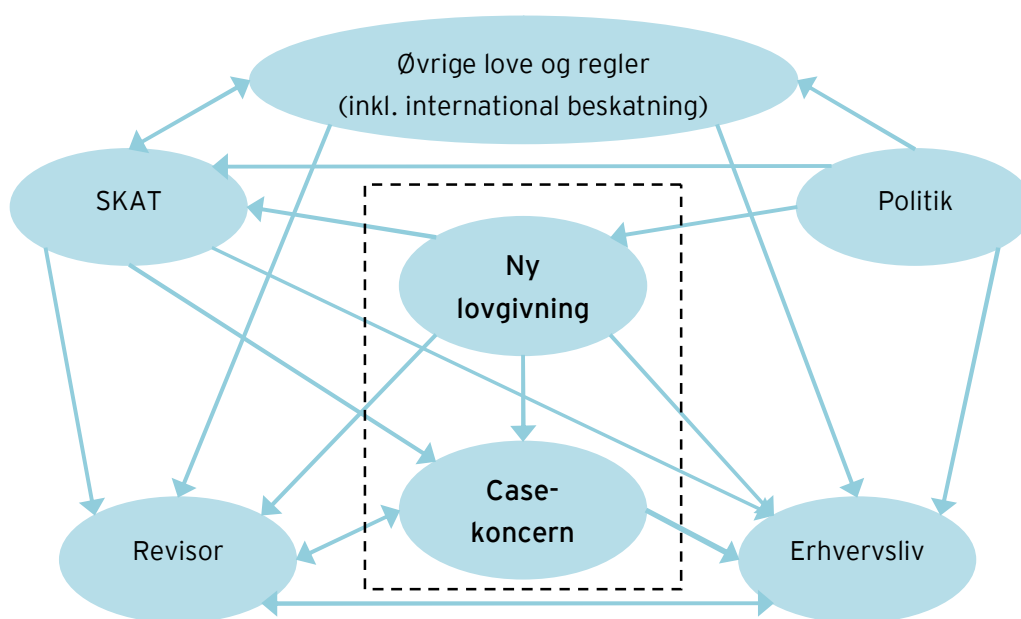
<sup>9</sup> Pressemeddelelse fra Skatteministeriet, den 29. oktober. Herunder især citaterne fra Skatteminister Thor Möger Pedersen (SF).

<sup>10</sup> Årsagen hertil er uddybet i afhandlingens afsnit 4.3.2.

Dette gøres ved besvarelse af følgende spørgsmål:

1. Hvordan er hovedtrækkene i den nye lovgivning, herunder især for store, danske koncerner?
2. Hvilke generelle problemer og konsekvenser er der ved den nye lovgivning?
3. Hvilke konsekvenser har den nye lovgivning for case-koncernen?
4. Hvilke tiltag kan case-koncernen foretage til imødegåelse af den nye lovgivning?

Problemstillingens sammenhæng med de vigtigste begreber anvendt i afhandlingen er illustreret i nedenstående figur. Pilene er udtryk for påvirkning og sammenhæng, men giver ikke udtryk for dennes styrke. Afhandlingens problemstilling afgrænses af den stiplede linje, men øvrige elementer indgår i det omfang, det er fundet nødvendigt.



Figur 1 - Problemidentificerende og -afgrænsende pilediagram (egen tilvirkning)

### 2.3 Problemafgrænsning

Ud over de primære lovændringer i Lov nr. 591 af den 18. juni 2012, er der vedtaget ændringer til reglerne om indkomst fra et fast driftssted samt underskudsfræførsel i forbindelse med skattefrie omstruktureringer. Disse to ændringer falder uden for lovens primære formål, idet formålet, jf. bemærkningerne til lovforslaget, er en "hullukning" i fusionsskatteloven og en opdatering af dansk lovgivning som følge af en opdatering af artikel 7 i OECD's modeloverenskomst. De to ændringer er desuden ikke direkte sammenhængende med de øvrige ændringer, og der ses i afhandlingen bort fra disse to punkter. De beskrives kort som følger:

*Underskudsfræførsel i forbindelse med skattefrie omstruktureringer* - Der er indført værneregler i relation til fusionsskatteloven (FUL) § 8, stk. 6 2. pkt. og den nye § 31 i selskabsskatteloven (SEL), vedrørende underskudsfræførsel i forbindelse med skattefrie omstruktureringer. Dette er ikke relevant for case-koncernen.



Derudover tilføjes muligheden for at fusionere et helejet datterselskab ind i en gensidig forsikringsforening, hvilket således kun er relevant for ganske få selskaber, herunder ikke case-koncernen.

*Indkomst fra et fast driftssted* - OECD har i 2010 opdateret modellen til dobbeltbeskatningsoverenskomster, herunder også artikel 7 om beskatning ved faste driftssteder. Bestemmelserne i paragraf 5 er en ændring af de danske regler, således at disse som udgangspunkt svarer til principperne i OECD's modeloverenskomst fra 2010. Lovændringerne har dog kun betydning i de tilfælde, hvor der forelægger en dobbeltbeskatningsoverenskomst baseret på 2010-modellen (dvs. ændrede eller nye overenskomster), eller i de tilfælde, hvor der slet ikke foreligger en overenskomst (eksempelvis gældende for Frankrig og Spanien).

Transfer pricing gennemgås ud fra den gældende danske lovgivning og retspraksis. Der fokuseres på armslængdeprincippet og de overordnede regler samt de nye regler om revisorerklæring og bøder. Der udføres ikke beskrivelse og analyse af de detaljerede prisfastsættelsesmetoder og dokumentationskrav som anbefalet af OECD, idet dette vil være for omfattende i forhold til den overordnede problemstilling.

I afsnittene om revisorerklæring vedrørende transfer pricing-dokumentation, er der fokus på konsekvenserne for selskaber og ikke for revisor. Der er derfor set bort fra den detaljerede lovgivning om selve erklæringen.

Af hensyn til afhandlingens omfang afgrænses der fra selskaber med udenlandsk aktivitet, hvorfor case-koncernen alene har danske selskaber med aktivitet i Danmark. Der ses bort fra international sambeskatning, CFC-beskatning (tvungen sambeskatning mellem visse interesseforbundne parter) og tynd kapitalisering, herunder rentefradragsbegrænsning mv.

## 2.4 Model- og metodevalg

### 2.4.1 Metodevalg

I afhandlingen beskrives og analyseres de nye skatteretlige regler som følge af vedtagelsen af Lov nr. 591 af den 18. juni 2012. Udgangspunktet er et single casestudie<sup>11</sup> i en konstrueret koncern, designet med det formål at være en typisk stor dansk entreprenørkoncern omfattet af de nye regler.

Ved brug af den deduktive metode identificeres og analyseres konsekvenserne af de nye regler for case-koncernen. Endvidere identificeres eventuelle mulige tiltag til imødegåelse af de negative konsekvenser.

---

<sup>11</sup> Den skinbarlige virkelighed, side 118.

### 2.4.2 Dataindsamling

De benyttede data er fortrinsvis retskilder bestående af lovgivning med forarbejder, bekendtgørelser, cirkulærer og afgørelser. Derudover er der benyttet kvalitative sekundærdata<sup>12</sup> i form af faglitteratur og artikler. Dataindsamlingen er afsluttet fredag den 12. oktober 2012.

### 2.4.3 Kildekritik

Faglitteratur, artikler og afgørelser anvendes kritisk i beskrivelser, analyser og konklusioner.

Faglitteratur og artikler anses for valide, idet det dog undervejs i afhandlingen er taget til efterretning, at der i disse kilder er en vis subjektivitet fra forfatteren.

De benyttede afgørelser er ligeledes underlagt en vis subjektivitet, men afgørelserne er benyttet dels som følge af den skabte præcedens, som eventuel subjektivitet ikke nødvendigvis ændrer på, dels ud fra en vurdering af retskilderne og tolkningen heraf, der i sagens natur netop er subjektiv.

## 2.5 Målgruppe

Målgruppen for afhandlingen er revisorer, der ønsker at kunne rådgive deres kunder om konsekvenserne ved de nye regler, herunder naturligvis især kunder, der er entreprenørselskaber i sambeskatningsforhold.

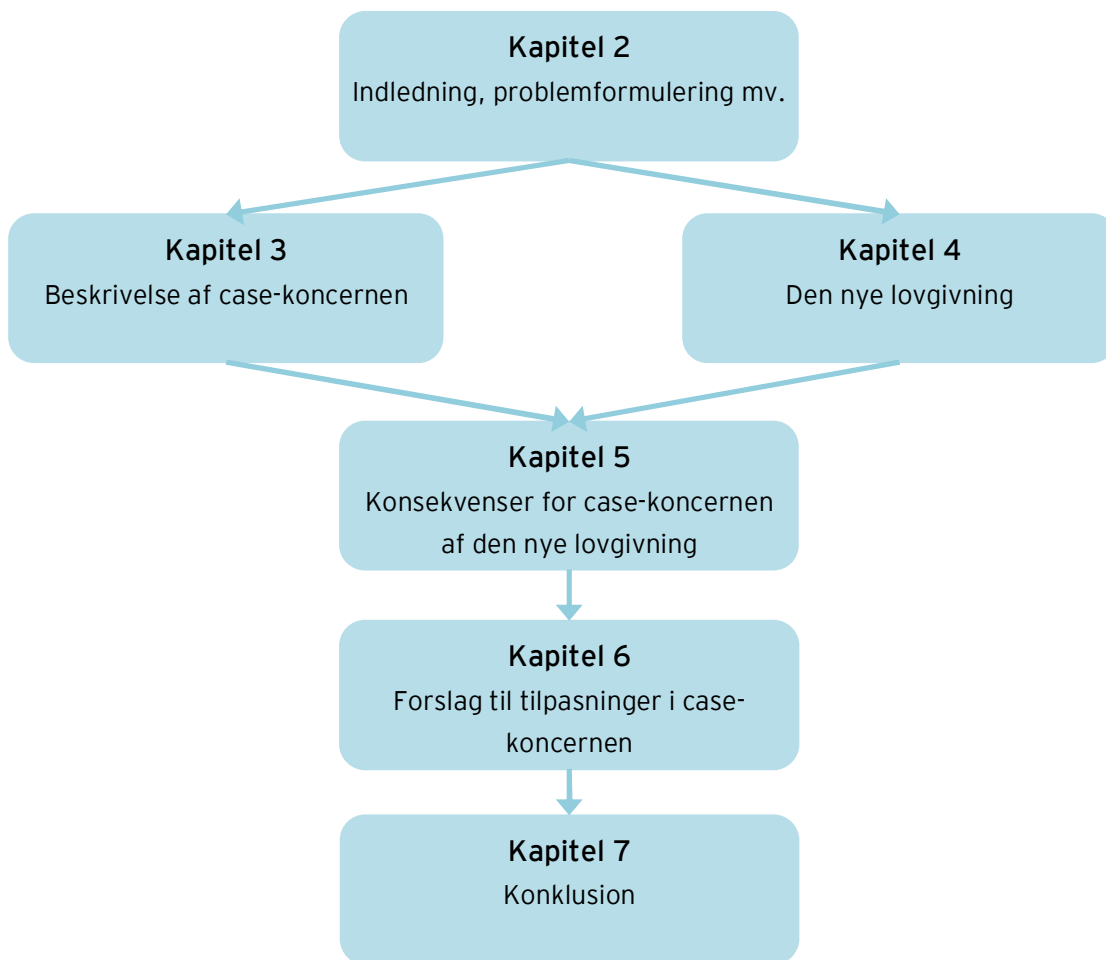
## 2.6 Struktur

Afhandlingen indledes med kapitel 2 - Indledning, problemformulering mv. I kapitel 3 beskrives den i problemformuleringen omtalte konstruerede entreprenørkoncern. I kapitel 4 besvares problemformuleringens spørgsmål 1 og 2 ved beskrivelse og analyse af den nye lovgivning. Derefter analyseres konsekvenserne af den nye lovgivning for case-koncernen i kapitel 5, hvorefter der i kapitel 6 opstilles forslag til tilpasninger i case-koncernen til imødegåelse af den nye lovgivning. I kapitel 7 konkluderes i forhold til problemformuleringen.

---

<sup>12</sup> Den skinbarlige virkelighed, side 150 ff.

Strukturen kan illustreres således:



Figur 2 - Strukturdiagram

Strukturen styres ved hjælp af nummererede underafsnit. Hvor sammenhængen ikke nødvendigvis er givet på forhånd, er den forklaret i hvert afsnit.

Henvisninger til den beskrevne eller analyserede lov sker som udgangspunkt i brødteksten, men vil i enkelte tilfælde være refereret i fodnoterne. Her skrives også øvrige relevante referencer, kildehenvisninger og korte uddybninger. Efter nærværende afsnit er de fleste nævnte love angivet med forkortelser. Forkortelserne er almindeligt brugte i skatteretten og faglitteraturen, hvorfor forklaringen på de enkelte forkortelser er placeret i litteraturlisten i kapitel 8.

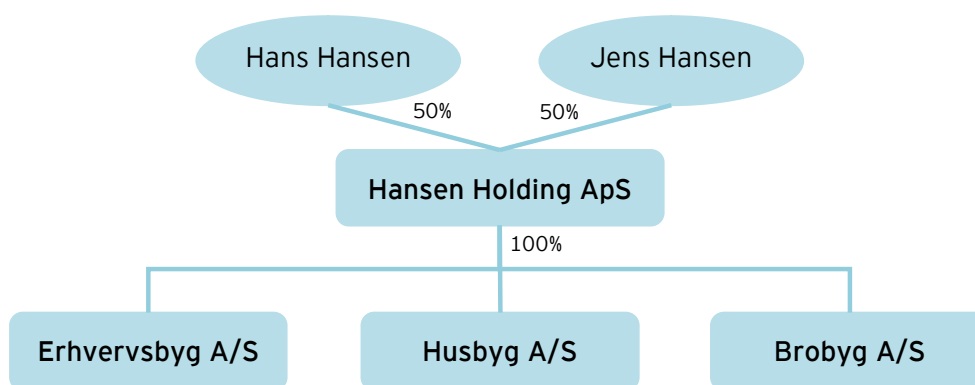
Bagerst i afhandlingen er der vedlagt bilag, begyndende med en bilagsoversigt. Det første bilag er en figuroversigt. Alle figurer, tabeller, talmæssige opstillinger mv. er klassificeret som figurer, og er indeholdt i oversigten med fortløbende figurnumre, titler og sidehenvisninger. Alle figurer er egen tilvirkning, medmindre der specifikt er angivet en kilde. Materiale og beregninger, der er vurderet som værende af indirekte betydning, er af hensyn til afhandlingens struktur, omfang og læsevenlighed indsat som bilag.

### 3. Beskrivelse af entreprenørkoncernen

Til brug for analyse af konsekvenserne af de nye regler for en typisk stor dansk entreprenørkoncern er der i afhandlingens kapitel 5 og 6 anvendt følgende eksempel.

Brødrene Hans Hansen og Jens Hansen ejer hver halvdelen af Byggegruppen, en koncern bestående af tre driftsselskaber og et holdingselskab, der ligeledes fungerer som administrationsselskab i sambeskatningen.

Koncernstrukturen er således:



Figur 3 - Organisationsdiagram for Byggegruppen

I Byggegruppen er målet at optimere resultatet på koncernniveau via fokus på kerneforretningen, som brødrene mener, er mellemstore entrepriseprojekter. Brødrene udgør direktionen i samtlige selskaber. Medarbejderne er ansat i de selskaber, hvor de har deres primære funktion. Timer og materialer vedrørende andre selskaber viderefaktureres efter faste satser. Øvrige koncerninterne transaktioner prisfastsættes efter behov.

Primo 2012 beskæftigede koncernen 250 personer, havde en samlet balancesum på 150 mio. kr. samt en årlig omsætning på 500 mio. kr.

Byggegruppen anvender lagerbeskatning af debitorer.

Erhvervsbyg A/S laver entrepriser til erhverv, herunder større kontorbygninger, fabrikker, lagerhaller og lignende projekter. Projekterne løber typisk over to til tre år. Selskabet fakturerer a conto undervejs i byggeprocessen, men indregner først den skattemæssige indtægt ved projektets afslutning<sup>13</sup>. Der er mange projekter af varierende størrelse, og det skattemæssige resultat i selskabet svinger meget fra år til år. De sidste par år har der dog, som følge af den økonomiske krise, været underskud.

Husbyg A/S bygger private boliger som fuldentrepriser. På dette marked betaler kunden først ved indflytning, og derefter udfører selskabet mindre mangeludbedring og lovpligtige eftersyn mv. Den skattemæssige indtægt indregnes først ved projektets afslutning. Der er ingen egentlige debitorer,

<sup>13</sup> Faktureringsprincippet. Se mere herom i afsnit 4.3.2.1.

idet alle igangværende arbejder afregnes på tidspunktet for aflevering. Der kræves bankgarantier til sikring af fuld og rettidig afregning på hvert projekt.

Husbyg A/S har bygget mange huse, og kompleksiteten i disse byggerier er begrænset. Selskabet har ikke tidligere haft konstaterede tab, og har generelt et jævnt, positivt skattemæssigt resultat.

Brobyg A/S bygger broer i Danmark. Selskabet blev købt i 2009 i forbindelse med igangsætningen af tre større brobyggeprojekter. Den skattemæssige indregning af indtægterne sker først ved projektets afslutning, heraf det meste i 2013, hvorfor selskabet har oparbejdet betydelige skattemæssige underskud. Samtidig henstår der særunderskud fra før 2009. Der er ikke umiddelbart udsigt til yderligere projekter, hvilket skyldes en kombination af begrænset behov for yderligere broer samt offensiv markedsindtrængning fra udenlandske entreprenører. Brødrene Hansen vil fokusere på de mellemstore projekter og planlægger derfor at sælge Brobyg A/S til deres far, der driver bygge- og anlægsvirksomhed med fokus på metrobyggeri. Dette skal i så fald først ske, når de store projekter er afsluttet.

Byggegruppen har udarbejdet budget for indkomstårene 2012 og 2013 og har historisk set stor præcision i de udarbejdede budgetter. De relevante talmæssige opgørelser er vedlagt som bilag 2.

Erhvervsbyg A/S har fra 2010 til 2012 opbygget et større underskud til fremførsel på trods af, at Husbyg A/S har udnyttet noget af underskuddet løbende. Hansen Holding ApS har løbende et mindre skattepligtigt underskud, idet der ikke er aktivitet i selskabet.

Byggegruppen har som følge af købet af Brobyg A/S og de tidligere års underskud, et meget begrænset likvidt beredskab. Dette forventes også at være tilfældet ved udgangen af 2013.

## 4. Den nye lovgivning

### 4.1 Generelt om Lov nr. 591 af 18. juni 2012

Regeringen (Socialdemokratiet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti) og Enhedslisten aftalte i forhandlingerne om finanslovsaftalen for 2012, at skatteprovenuet fra især multinationale selskaber skal øges<sup>14</sup>. Dette resulterede i, at Folketinget, med flertal af de samme partier, den 13. juni vedtog Lovforslag 173 med undertitlen "Styrkelse af indsatsen mod nulskatteselskaber..." som efter stadfæstelsen blev til Lov nr. 591 af 18. juni 2012.

Formålet er således at øge skatteprovenuet fra "nulskatteselskaber", altså selskaber som af en eller flere årsager ikke betaler selskabsskat i Danmark. Ifølge Skatteministeriets pressemeddelelse om indsatsen mod multinationale selskaber, er der undersøgelser der viser, at mellem 40 og 50 procent af de danske selskaber ikke betaler selskabsskat og at der selv i opgangsår som 2008 er opbygget store skattemæssige underskud.

De nye regler er skabt for både at øge provenuet på kort sigt ved at ændre reglerne om underskudsremførelsen, samt for at få bedre kontrol med selskabernes skattebetaling ved at indføre solidarisk hæftelse, bøder og revisorerklæringer ved mangelfuld transfer pricing-dokumentation samt åbenhed om selskabers skattebetaling.

Hovedpunkterne i loven er:

1. Hæftelse for selskabsskatter og kildeskatter i sambeskatningsforhold
2. Begrænsning i modregning af underskud
3. Transfer pricing-dokumentation - Revisorerklæringer og bøder
4. Åbenhed om selskabers skattebetalinger

I de følgende afsnit gennemgås de nye regler og de væsentligste ændringer i forhold til de tidligere regler. Der er taget udgangspunkt i de lovmæssige ændringer, men da der endnu ikke foreligger konkrete vejledninger, eksempler eller præcedens, eller i hvert fald kun i meget begrænset omfang, er der ved hjælp af lovens forarbejder og artikler forsøgt at redegøre for formål og årsag til ændringerne, og derigennem forventningerne til den praktiske udførelse.

Loven træder i kraft den 1. juli 2012, hvorfor reglerne som udgangspunkt gælder for indkomstår, der påbegyndes fra og med denne dato. Der er dog visse undtagelser, der vil blive nævnt i de respektive afsnit.

Regeringen har i forbindelse med Folketingets åbning den 2. oktober 2012 offentliggjort dens lovprogram for skatteområdet. Flere af de kommende lovforslag vedrører skattereformaftalen fra juni 2012, herunder eksempelvis afskaffelse af iværksætterskatten. Idet lovforslagene endnu ikke er fremlagt, er detaljer og omfang af forslagene endnu ukendt. Der er dog intet, der tyder på, at regeringens lovprogram for 2012/13 får betydning for afhandlingens analyser og konklusioner.

<sup>14</sup> "Regeringens indsats mod multinationale selskaber", Pressemeddelelse fra Skatteministeriet af 29/10 2011.

## 4.2 Hæftelse for selskabsskatter og kildeskatter i sambeskatningsforhold

Fundamentet for at kunne beskrive og analysere de nye regler om hæftelse for selskabsskatter og kildeskatter i sambeskatningsforhold, er naturligvis reglerne om sambeskatning, hvorfor disse kort gennemgås i afsnit 4.2.1 inden gennemgangen af de nye regler om henholdsvis hæftelse for selskabsskatter i afsnit 4.2.2 og kildeskatter i afsnit 4.2.3. Afsnit 4.2 afsluttes med en sammenfatning af de nye regler og komplikationerne herved.

### 4.2.1 Sambeskatning

Sambeskatning er en obligatorisk ordning, hvor sambeskattede selskaber opgør en sambeskatningsindkomst under et og dermed har mulighed for at udnytte fradrag for skattemæssige underskud på tværs af selskaberne i sambeskatningskredsen. I de følgende tre afsnit gennemgås henholdsvis koncerndefinitionen, der lægger til grund for sambeskatningskredsen, opgørelse af sambeskatningsindkomsten og fordeling heraf samt administrationselskaber og deres rolle.

Af hensyn til strukturen i afhandlingen gennemgås reglerne om hæftelse og betaling for selskabsskatten først i kapitel 4.2.2, idet der her er markante lovgivningsmæssige ændringer. Endvidere gennemgås i afsnit 4.2.1 kun de nugældende regler for underskudsfræførsel, idet de nye regler er omfangsrige og derfor gennemgås særskilt i afsnit 4.3.

#### 4.2.1.1 Koncerndefinition

Alle dansk indregistrerede aktieselskaber og anpartsselskaber er, jf. SEL § 1, stk. 1, nr. 1, skattepligtige i Danmark. Såfremt disse selskaber indgår i en koncern, som defineret i SEL § 31 C, er de, jf. SEL § 31, stk. 1, omfattet af obligatorisk sambeskatning. Koncerndefinitionen er således et helt afgørende begreb.

En koncern defineres i SEL § 31 C, stk. 1, som et moderselskab med et eller flere tilhørende datterselskaber. Hvorvidt, der er tale om henholdsvis moder- og datterselskaber afhænger af, om moderselskabet har bestemmende indflydelse. I stk. 2 defineres bestemmende indflydelse som "*beføjelsen til at styre et datterselskabs økonomiske og driftsmæssige beslutninger*". Jf. stk. 3 foreligger der bestemmende indflydelse, hvis et moderselskab direkte, eller indirekte gennem et datterselskab, ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne i et selskab. Dette gælder dog ikke, hvis det klart kan påvises, at ejerforholdet netop ikke giver bestemmende indflydelse. Det er således stemmemajoriteten, der er det afgørende og ikke ejerskabet.

Det er værd at bemærke, at der ved opgørelsen af stemmerettigheder medregnes både direkte og indirekte stemmerettigheder. Det er de faktiske, subjektive forhold, der gælder og ikke blot de objektive ejer- og stemmeandele, hvilket i praksis kan give anledning til udfordringer. Personlige

aktionærer og kapitalejere skal ikke medregnes i opgørelse af ejerandele. To selskaber ejet 100% af den samme person, skal således ikke sambeskattes<sup>15</sup>.

Ofte er koncernen dog ikke svær at definere, og i forhold til modregning af underskud, vil der endvidere ofte være større risiko for, at sambeskatningskredsen er for stor frem for lille.

Koncerndefinitionen er uafhængig af nationalitet, men det er kun danske selskaber, der skal indgå i sambeskatningskredsen.

#### 4.2.1.2 Opgørelse af sambeskatningsindkomsten

Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten sker for hele sambeskatningskredsen på baggrund af de enkelte selskabers opgørelse af deres skattepligtige indkomster.

De enkelte selskaber opgør dermed deres skattepligtige indkomst efter de almindelige regler i skattelovgivningen. Den skattepligtige indkomst omfatter, jf. SEL § 8, stk. 2, som udgangspunkt ikke indkomst fra et fast driftssted i udlandet eller en udenlandsk ejendom. Der gælder dog særregler herfor<sup>16</sup>. Det er således kun den i Danmark optjente indkomst, der er skattepligtig i Danmark, hvilket ofte betegnes som territorialprincippet. Dette står i modsætning til dansk skatterets grundlæggende globalindkomstprincip om, at alle indtægter, uanset hvor de er optjent, skal medregnes til dansk indkomst, jf. SL § 4. Territorialprincippet er forklaringen på, at kun danske selskaber indgår i sambeskatningskredsen.

Den skattepligtige indkomst indgår fuldt ud i sambeskatningsindkomsten uanset ejerandelen i selskabet. Dette har blandt andet til formål at sikre, at alle aktionærer, dermed også minoritetsaktionærer, betaler skatteværdien af et overskud, såvel som kompenseres for skatteværdien af et underskud.

Sambeskatningsindkomsten omfatter alene den indkomst, der er optjent af sambeskatningskredsens selskaber i indkomståret. Hvis et selskab ikke har været med i kredsen i hele året, indregnes, jf. SEL § 31, stk. 3, kun den del af indkomsten, der er optjent efter indtræden i kredsen, altså på tidspunktet for etablering af koncernforbindelse. Hvis et selskab indtræder i sambeskatning undervejs i et indkomstår, er det derfor nødvendigt at lave to indkomstopgørelser.

Selskaber kan modregne det skattemæssige underskud i følgende års skattepligtige indkomst, jf. den nye SEL § 12, stk. 1. Denne erstatter, bortset fra de nye regler om modregningsbegrænsning, den tidligere LL § 15, stk. 1<sup>17</sup>. Modregningsadgangen gælder også sambeskatningsindkomsten.

<sup>15</sup> Se endvidere SKM.2008.408.LSR. Et selskab A ejet 50% af både holding B og holding C og hvor C endvidere ejede 50% af B og dermed i alt 75% af A. I aktionæroverenskomsten fremgik, at B og C havde lige meget indflydelse i A, hvorfor C ikke havde bestemmende indflydelse i C og dermed ikke var koncernforbundet med C efter SEL § 31 C.

<sup>16</sup> Dette er ikke omfattet af afhandlingen. Se evt. afsnit 2.3 om problemafgrænsningen.

<sup>17</sup> LL § 15 er erstattet af SEL §§ 12, 12A, 12B, 12C og 12D. Reglerne om underskuds begrænsning ved ejerskifte, tidligere LL § 15, stk. 10, 6. og 7. pkt., er overført til SEL § 12D, stk. 6, 5. og 6. pkt. og er således stadig i strid med ikke-diskrimineringsprincippet i Danmarks dobbeltbeskatningsoverenskomster, såvel som uforenelig med EU-retten, jf. Bilag 26 til lovforslaget (henvendelse 4/6 2012 fra Deloitte) og TfS.2000.172.LSR. Denne problemstilling gælder kun ved visse ejerskifter og er ikke en følge af den nye lovgivning.



Sambeskatningsindkomsten opgøres efter modregning af selskabernes eventuelle særunderskud og underskud fra tidligere år. Særunderskud er underskud, der af det pågældende selskab er optjent før indtræden i sambeskatningskredsen, og som derfor alene er fradragsberettiget for netop dette selskab, jf. SEL § 31, stk. 2. Dog kan et særunderskud modregnes i selskaber, der på tidspunktet for oparbejdelsen af underskuddet indgik i sambeskatning med selskabet med særunderskuddet.

Underskuddene modregnes i følgende rækkefølge:

1. Særunderskud
2. Egne underskud fra tidligere år i sambeskatningen
3. Fordeling af årets underskud i sambeskatningen
4. Andre selskabers underskud fra tidligere år i sambeskatningen

Ved modregning i andre selskabers underskud, modregnes der forholdsmæssigt i samtlige overskudsgivende selskabers indkomst. I det følgende er vist et beregningseksempel på den forholdsmæssige fordeling:

	Skattepl. indkomst efter fordeling af egne underskud	Fordeling af årets underskud	Skattepl. indkomst efter fordeling af årets underskud
Moder	2.000.000	-400.000	1.600.000
Datter1	1.000.000	-200.000	800.000
Datter2	-600.000	600.000	0
<b>I alt</b>	<u>2.400.000</u>	<u>0</u>	<u>2.400.000</u>

Figur 4 - Sambeskatning, fordeling af årets underskud

Efter fordelingen af årets underskud i sambeskatningen fordeles tidligere års underskud forholdsmæssigt:

	Underskudssaldo til fremførsel i sambeskatning	Fremførsel af underskud	Skattepl. indkomst herefter
Moder		-200.000	1.400.000
Datter1		-100.000	700.000
Datter2	-300.000	300.000	0
<b>I alt</b>	<u>-300.000</u>	<u>0</u>	<u>2.100.000</u>

Figur 5 - Sambeskatning, fremførsel og fordeling af andre selskabers underskud fra tidligere år

Moder og Datter1 udnytter dermed det sidste underskud fra Datter2, og der er nu ikke mere underskud til fremførsel i denne sambeskatningskreds, bortset fra eventuelt særunderskud i Datter2.

Dette ville være tilfældet, hvis der i eksemplet ovenfor blev indsat et ultimativt moderselskab ultimo indkomståret. Sambeskatningskredsen er dermed udvidet, men det ultimative moderselskabs underskudssaldo indgår ikke i underskudsforeførslen, da dette underskud er optjent før indtræden i sambeskatningskredsen. Selskaberne i eksemplet ovenfor modregner og fordeler derfor som hidtil, på trods af udvidelsen af kredsen. Den gamle kreds er derfor subsambeskatningskreds i den overordnede sambeskatningskreds.

Modregning af underskud er ikke tvunget, og selskaberne kan derfor vælge at se bort fra underskud fra tidligere år såvel som fra øvrige selskaber.

Reglerne for modregning af underskud er ændret ved vedtagelsen af lov nr. 591 af den 18. juni 2012, hvorfor der henvises til afsnit 4.3 for en uddybning heraf.

#### 4.2.1.3 Administrationsselskaber

Sambeskatningsindkomsten opgøres i administrationsselskabet, der selvangiver indkomsten og forestår skattebetalingen.

Administrationsselskabet forestår således afregningerne med SKAT, der omfatter afregning af aconto selskabsskat, resterende selskabsskat, renter og tillæg mv. samt modtagelse af overskydende selskabsskat, rentegodtgørelse mv. Derudover sørger administrationsselskabet typisk for, at sambeskatningsbidrag bliver fordelt mellem selskaberne, jf. SEL § 31, stk. 6.

Sambeskatningsbidraget er et udtryk for det mellemværende, der opstår blandt selskaberne som følge af, at sambeskattede selskaber, der udnytter underskud hos andre selskaber i kredsen, skal godtgøre værdien af underskuddene til underskudsselskaberne.

I eksemplet ovenfor i afsnit 4.2.1.3 modregner Moder et fremført underskud på kr. 200.000, der kommer fra Datter2. Moder forpligter sig dermed til at betale Datter2 skatteværdien af underskuddet, svarende til 25% af de kr. 200.000.

Administrationsselskabet skal, jf. SEL § 31, stk. 4, være koncernens øverste, danske moderselskab. Hvis der ikke findes et øverst, dansk selskab, men alene øverste søsterselskaber, vælges et af disse selskaber. Valget af administrationsselskab skal, jf. sambeskatningsbekendtgørelsen § 3, stk. 1 og stk. 2 oplyses til SKAT af administrationsselskabet. Jf. stk. 4 skal oplysningen gives til SKAT hurtigst muligt efter udpegningen. Jf. stk. 3 skal oplysningen om, hvilket selskab, der er administrationsselskab, gives til SKAT senest ved indgivelse af selvangivelsen. I praksis foregår dette hvert år ved, at administrationsselskabets CVR-nr. noteres på selvangivelsen for de enkelte selskaber.

Såfremt et selskab indtræder eller udtræder af sambeskatningen, skal datoen for indtræden eller udtræden, jf. § 5, oplyses til SKAT. Derudover skal det oplyses, hvilken periode der skal medregnes i sambeskatningsindkomsten.

#### 4.2.2 Hæftelse for selskabsskatter i sambeskatningsforhold

Administrationsselskabet forestår ind- og udbetalinger fra SKAT. SKAT kan, jf. SEL § 31, stk. 4, udbetale overskydende skat og godtgørelser til administrationsselskabet med frigørende virkning.

Hidtil har det ligeledes været gældende, at administrationsselskabet overtager forpligtelsen fra datterselskabet på tidspunktet for dennes betaling (sambeskatningsbidrag) til administrations-selskabet, jf. daværende SEL § 31, stk. 4 sidste pkt. Dette er nu ændret<sup>18</sup> og i den nye SEL § 31, stk. 6, 11. og 12. pkt. er det fastslået, at der nu er indført solidarisk hæftelse for selskabsskat.

Sambeskatningen afhænger af bestemmende indflydelse og ikke ejerskab, hvorfor der i reglerne om solidarisk hæftelse skelnes mellem helejede og delvist ejede selskaber i sambeskatningen.

For sambeskatningskredse, hvor alle selskaber ved indkomstårets udløb, direkte eller indirekte, er 100% ejet af et eller flere koncernselskaber som defineret i SEL § 31C, gælder der solidarisk hæftelse for krav om selskabsskat, acontoskat, restskat samt tillæg og renter mv. Kravet skal dog ifølge Skatteministeriet<sup>19</sup> som altovervejende hovedregel først gøres gældende mod skyldnerselskabet selv.

For sambeskatningskredse, hvori der ved indkomstårets udløb er selskaber, der ikke, direkte eller indirekte, er 100% ejet af et eller flere koncernselskaber, som defineret i SEL § 31C, er hæftelsen subsidiær og begrænset i forhold til kapitalandelene. Sådanne selskaber kaldes minoritetsselskaber, idet selskaberne som en del af ejerkredsen har minoritetsaktionærer, der står uden for koncernrelationen. Betegnelsen kan i nærværende sammenhæng også dække over selskaber, der indgår i sambeskatning som følge af bestemmende indflydelse, på trods af, at koncernens kapitalandel i selskabet er mindre end 50%.

Jf. SEL § 31, stk. 6, 13. pkt. er hæftelsen subsidiær, idet SKAT skal forsøge at inddrive udlægget hos de helejede selskaber inden det forsøges inddrevet hos minoritetsselskaberne. Hæftelsen er endvidere begrænset, idet kravet der kan gøres gældende, højst kan være en andel af det samlede krav, der svarer til koncernens kapitalandel i minoritetsselskabet.

Ved opgørelse af ejerandelene til identificering af helejede selskaber og minoritetsselskaber, medregnes aktionærkredsen, som defineret i KGL § 4, stk. 2. SEL § 31C definerer således det øverste moderselskab, mens forbindelse hertil, som beskrevet i KGL § 4, stk. 2 tæller, med i opgørelsen af ejerandele. Se mere herom nedenfor i afsnit 4.2.2.1.

I bemærkningerne til lovforslaget er det præciseret, at der ved de gamle regler kunne opstå en situation, hvor et selskab overførte skattefrie tilskud og udbytter ud af selskabet, og hvor SKAT kun kunne rette krav mod det pågældende selskab, på trods af, at de øvrige selskaber i sambeskatningen har nydt godt af sambeskatningen og underskudsmodregningen. Dette er således et konkret argument for indførelse af de nye hæftelsesregler.

<sup>18</sup> SEL § 31, stk. 4 er blevet til § 31, stk. 6 og de sidste sætninger er udskiftet.

<sup>19</sup> Lovforslagets bilag 32, side 15.

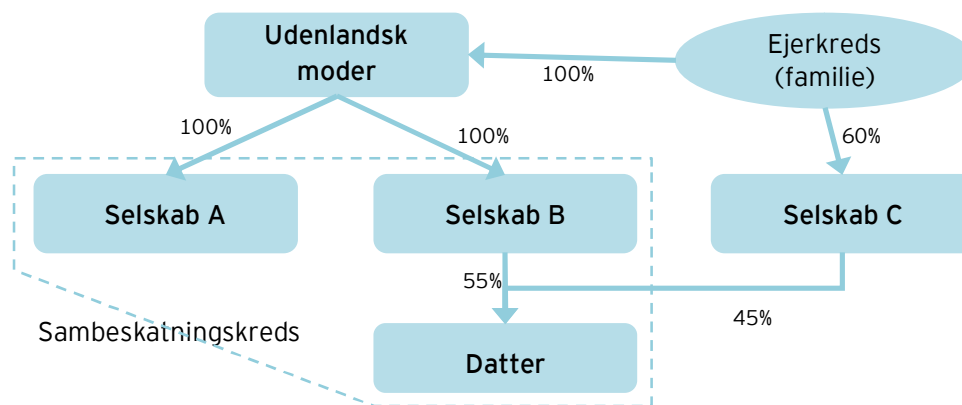
Hertil er det værd at bemærke, at der i selskabsloven § 179 er bestemmelser om, hvorvidt det er tilladt at uddele midler fra et selskab til kapitalejerne. I stk. 2 er det således bestemt, at ledelsen er ansvarlig for, at uddeling ikke overstiger, hvad der er forsvarligt under hensyntagen til selskabets og koncernens "økonomiske stilling, og ikke sker til skade for selskabet eller dets kreditorer..." Dette er således et værn mod selskabstømnings, men kan naturligvis ikke forhindre utilsigtede konsekvenser, som f.eks. at skattebetalingen pludseligt ikke kan betales.

Ud fra retorikken og argumentationen i forarbejderne til loven samt i pressemeddelelsen fra Skatteministeriet<sup>20</sup>, er et af formålene med de nye regler at hindre decideret skatteunddragelse. Det kan dog diskuteres, hvorvidt de gældende regler i selskabsloven i forhold til hæftelse, er tilstrækkelige og de nye regler dermed unødige. De nye regler omfatter også de skatteunddragende selskaber, men kan samtidig i visse tilfælde have stor betydning for selskaber i god tro. Dette vil blive uddybet i de følgende afsnit.

#### 4.2.2.1 Opgørelse af ejerandele

KGL § 4, stk. 2 definerer koncernforbindelse som selskaber, hvor samme aktionærkreds direkte eller indirekte enten ejer mere end 50% af kapitalen i hvert selskab eller råder over mere end 50% af stemmerne i hvert selskab. Definitionen af aktionærkredsen findes i ABL § 4, stk. 2 og omfatter "...aktier, der samtidig tilhører eller har tilhørt den skattepligtiges ægtefælle, forældre og bedsteforældre samt børn og børnebørn og disses ægtefæller eller dødsboer efter de nævnte personer."

Til belysning af reglerne er følgende eksempel konstrueret:



Figur 6 - Eksempel vedr. opgørelse af ejerandel ved hæftelse (egen tilvirkning)

Procentangivelserne omfatter både kapital- og stemmeandele.

Her er Selskab A, Selskab B og Datter sambeskattet som følge af koncernforbindelse, jf. SEL § 31C. Ved opgørelse af koncernens ejerandel af Datter, tæller ejerkredsen, der i eksemplet er omfattet af ABL § 4, stk. 2, med. Udenlandsk Moder ejer dermed 55% af Datter via Selskab B og 27% af Datter via Selskab C, i alt 82%.

<sup>20</sup> "Regeringens indsats mod multinationale selskaber", Pressemeddelelse fra Skatteministeriet af 29/10 2011.

I eksemplet hæfter Datter således for 82% af eventuelle selskabsskattekrav i Selskab A og Selskab B.

Ejerkredsens sammensætning har således stor betydning ved opgørelse af hæftelsens størrelse, hvorfor det er vigtigt at kunne identificere ejerkredsen. I de fleste tilfælde vil dette ikke give anledning til større udfordringer, men ved en ejerkreds, eksempelvis bestående af et udenlandsk selskab ejet af mange forskellige familiemedlemmer, kan det blive en meget omfattende opgave at blotlægge ejerkredsen.

Muligheden for at indhente detaljerede ejeroplysninger for selskabet vil afhænge af det pågældende land. I praksis vil dette formentlig typisk ikke være et problem. I eksemplet ovenfor vil ejerkredsen således skulle have bestemmende indflydelse i både Udenlandsk Moder og Selskab C, hvorfor det må antages, at den danske koncern via Udenlandsk Moder bør kunne klarlægge omfanget af sammenfaldende ejerkreds i Selskab C.

I mere komplicerede koncernstrukturer vil det dog kunne være et stort arbejde, hvis ikke umuligt, at afdække samtlige ejerforhold relevante for den danske sambeskatning og opgørelse af eventuelle hæftelser.

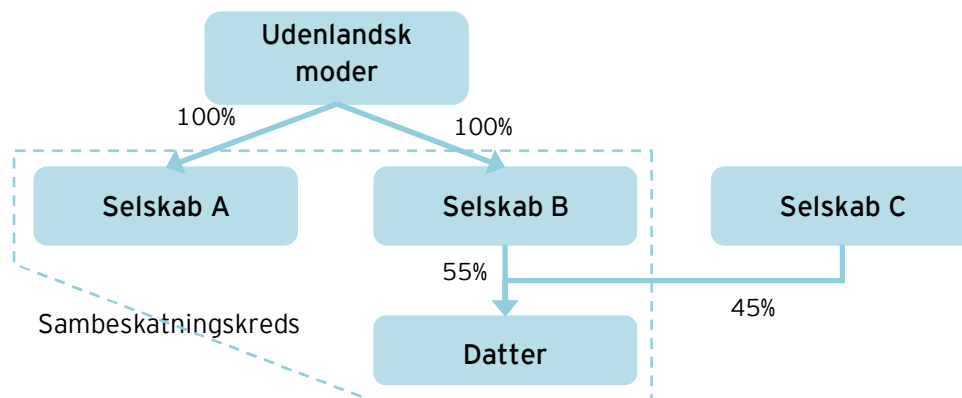
Risikoen for hæftelse vil for sambeskattede selskaber, i det første regnskabsår omfattende indkomståret 2013, skulle oplyses i selskabernes årsrapporter som en eventualforpligtelse. Som udgangspunkt kan en passiv formulering benyttes, men i tilfælde hvor der er udsigt til, at et sambeskattet selskab ikke kan betale sin selskabsskat, kan der være tale om, at forpligtelsen skal opgøres og indregnes i årsregnskabet. Dette afhænger af sandsynligheden for, at forpligtelsen reelt opstår og af, hvorvidt den kan opgøres pålideligt<sup>21</sup>. Ejerkredsen skal derfor under alle omstændigheder klarlægges.

#### 4.2.2.2 Konsekvensen af hæftelsen for minoritetsselskaber

De nye regler om hæftelse rejser visse problemstillinger for minoritetsselskaber. Der benyttes samme eksempel som ovenfor, men hvor Selskab C dog udelukkende har uafhængige aktionærer uden nogen forbindelse til koncernen. Dette illustreres således:

---

<sup>21</sup> Se evt. ÅRL § 33, stk. 2 om indregning af forpligtelser, ÅRL § 47 om indregning hensatte forpligtelser og ÅRL § 64 for eventualforpligtelser.



Figur 7 - Eksempel vedr. opgørelse af ejerandel ved hæftelse, hvor der er uafhængige aktionærer (egen tilvirkning)

Her hæfter Datter med 55% som følge af ejerandelene. Selskab A og Selskab B hæfter solidarisk for selskabsskattekrav, idet de to selskaber er ejet 100% af det samme moderselskab. Datter hæfter ligeledes solidarisk, men dog kun for den andel, der svarer til koncernens kapitalandel i minoritetsselskabet, altså 55%. Et krav i Selskab B kan derfor, efter forgæves inddrivelse hos Selskab A og med påløbne renter, forsøges opkrævet i Datter for så vidt angår de 55% af kravet.

Selskab C ejer 45% af Datter, hvis værdi nu er formindsket. Selskab C bærer dermed en del af kravet, uanset at selskab C ingen indflydelse eller indsigt har i Datter og resten af koncernen.

Med eksemplet står det også klart, at såfremt Datter, i forhold til koncernens øvrige selskaber, er et lille selskab, kan kravet, om end kun på 55% af det fulde krav, blive meget stort i forhold til Datter.

Netop denne problemstilling er i udvalgsbehandlingen for lovforslaget blevet fremlagt af Novozymes A/S<sup>22</sup>, der sammen med Novo Nordisk A/S ved brug af forskellige aktieklasser har børsnoteret ca. 75% af aktiekapitalen og stadig bibeholdt kontrollen med selskaberne. Deres fælles moderselskab, Novo A/S, ejer således kun ca. 25% af aktiekapitalen i hvert af selskaberne, men som følge af aktieklasserne, har Novo A/S bestemmende indflydelse i begge selskaber. Dermed er disse tre selskaber i sambeskatningskreds, men da Novozymes A/S er et meget lille selskab i forhold til de andre, vil retsstillingen for dette selskab ifølge Novozymes A/S selv være urimelig.

I bilag 5 er vedlagt udsnittet af koncernoversigten til illustration af problemstillingen<sup>23</sup>.

Efter de hidtidige regler ville SKAT alene kunne inddrive selskabsskat i det selskab, kravet vedrørte, medmindre selskabet havde betalt til administrationsselskabet, hvorefter dette selskab hæftede. De ændrede regler for hæftelse for selskabsskatter i sambeskatningsforhold vil give minoritetsselskaber en risiko for indirekte at hæfte for et skattekrav, som minoritetsselskaberne hverken har indflydelse eller indsigt i. Der har været massiv kritik af denne for minoritetsselskaberne ændrede retsstilling, jf. eksempelvis Novozymes A/S ovenfor, høringssvar fra FSR af den 24. maj 2012 samt flere andre bilag i forarbejderne i øvrigt<sup>24</sup>. Indtil 2005 var der i sambeskatninger solidarisk hæftelse for selskabsskat

<sup>22</sup> Lovforslagets (L173) bilag 16, af 23. maj 2012.

<sup>23</sup> Koncernoversigten er kopieret fra lovforslagets bilag 16.

<sup>24</sup> Eksempelvis høringsskemaets bemærkninger fra Advokatrådet, CEPOS, Dansk Erhverv, Danske Advokater m.fl.

vedrørende koncernens danske aktiviteter. Netop hensynet til minoritetsaktionærerne var årsagen til, at reglerne i 2005 blev ændret<sup>25</sup>.

Kritikken går derudover på, at de nye regler kan påvirke selskabernes værdier og aktiekurser. Dette gælder især små selskaber, hvor en hæftelse, relativt lille i sambeskatningens øvrige selskaber, kan have stor effekt på det lille selskab, og dermed også på selskabets værdi. Hvorvidt reglerne får reelle konsekvenser for aktiekurserne er uvist. Hæftelsesreglerne giver dog alt andet lige anledning til yderligere overvejelser både for de børsnoterede selskaber i sambeskatning og investorerne.

#### 4.2.2.3 Ændringer i sambeskatningskredsen

Såfremt et selskab udtræder af sambeskatningen hæfter de blivende selskaber fortsat for selskabsskatten vedrørende det udtrædende selskab pr. datoen for udtrædelse.

Det udtrådte selskab hæfter alene for selskabsskat mv., der vedrører selskabet. Dette gælder dog ikke i tilfælde, hvor aktionærkredsen, som beskrevet i ABL § 4, stk. 2, fortsat direkte eller indirekte har bestemmende indflydelse i selskabet. Hvis selskabet likvideres eller sælges til et selskab uden for koncernforbindelsen og uden for aktionærkredsen, som nævnt ovenfor, bortfalder skattekravene.

Hvis selskabet udtræder af sambeskatningen i forbindelse med salg til en person eller selskab, hvorved den samme aktionærkreds som beskrevet i ABL § 4, stk. 2, fortsat har bestemmende indflydelse, vil selskabet uanset udtrædelsen af sambeskatningskredsen, fortsat hæfte for skattekrav relateret til perioden, hvor selskabet var omfattet af sambeskatningskredsen. Hæftelsen består i disse tilfælde således for det udtrædende selskab, så længe den samme aktionærkreds består. Afgørelsen af, om den samme aktionærkreds fortsat kontrollerer det udtrådte selskab, fremgår ikke af lovteksten, men sker, jf. skatteministerens svar til FSR, alene på udtrædelsestidspunktet.

Konsekvensen kan igen illustreres ved eksemplet i Figur 6. Hvis Selskab B sælger sine 55% af kapitalen i Datter til Selskab C, udtræder Datter af sambeskatningen, idet koncernforbindelsen, jf. SEL § 31C, er brudt. Forbindelsen via aktionærkredsen omfattet af ABL § 4, stk. 2 består dog stadig som følge af familiens 60% ejer- og stemmeandele, og Datter hæfter fortsat for skattekrav vedrørende den periode af sambeskatningen, hvor selskabet selv var omfattet af kredsen.

De resterende (minoritets)aktionærer i Selskab C hæfter derfor indirekte for skattekrav i Selskab A og Selskab B, hvori de ingen indflydelse eller indsigt har.

Reglerne har endvidere den konsekvens, at det er vigtigt at fastslå, hvilke selskaber der henholdsvis udtræder og hvilke selskaber der fortsætter i sambeskatningen. Dette afgøres på baggrund af, hvilket selskab, der er det øverste inden for sambeskatningskredsen. Derfor er det enten det ultimative

<sup>25</sup> Lov nr. 426 af 06.06.2005 (Nedsættelse af selskabsskatten og globalpulje-princip i sambeskatningen) og forarbejder hertil

moderselskab, såfremt dette er dansk, eller administrationselskabet, såfremt det ultimative moderselskab er udenlandsk. Dette er i hvert fald den oplagte fortolkning af SKM.2012.419.SR<sup>26</sup>.

Det vil i de fleste tilfælde ikke give udfordringer at definere den fortsættende sambeskatningskreds. I eksemplet i Figur 7, hvor Selskab A eller Selskab B sælges, vil det selskab, der er administrationselskab formentlig blive anset for at være det fortsættende selskab. Det kan dog ikke afvises, at der ved salg af Selskab A, hvor dette er administrationselskab, vil være tale om udtræden af Selskab A som følge af Selskab B's ejerskab af Datter. Netop derfor vil Selskab B dog typisk også være administrationselskab.

#### 4.2.3 Hæftelse for kildeskatter i sambeskatningsforhold

I KSL § 69 er med de nye regler indsat stk. 3, hvori det bestemmes, at sambeskattede selskaber hæfter for hinandens udbytteskat, royaltyskat og renteskat samt tillæg og renter mv. For alle selskaber i sambeskatningskredsen gælder der således solidarisk hæftelse for hele kravet i et selskab omfattet af kredsen, uanset ejerandelen.

Dette forstærker den i afsnittet ovenfor beskrevne problematik, idet minoritetsselskaber kan risikere at skulle hæfte for et krav for kildeskatter, som minoritetsselskabets minoritetsaktionærer hverken har indflydelse på eller indsigt i.

Dette kan illustreres ved eksemplet i Figur 7. SKAT retter krav mod Selskab B for manglende indeholdelse af kildeskat for udloddet udbytte til Udenlandsk Moder. SKAT kan efter forgæves inddrivelse i Selskab B rette kravet mod Datter. Der er i mellemtiden påløbet renter på kravet. SKATs krav mod Datter vil mindske værdien af Selskab C's minoritetsandele i Datter, uanset at Selskab C står uden for både ejerforhold, indflydelse og indsigt i Selskab B.

De nye regler gælder kildeskatter, der forfalder fra og med den 1. juli 2012. Fremover skal den solidariske hæftelse således oplyses i årsrapporterne for sambeskattede selskaber.

#### 4.3 Begrænsning i modregning af underskud

Ved indførelsen af de nye regler pr. 1. juli 2012, dvs. for indkomstår, der påbegyndes der eller senere, gælder der ændrede regler for udnyttelse af tidligere års skattemæssige underskud for skattepligtige selskaber. Der er indført et grundbeløb på 7,5 mio. kr., hvor der i lighed med tidligere år kan fradrages underskud fuldt ud i den skattepligtige indkomst, jf. SEL § 12, stk. 1. Underskud der overstiger 7,5 mio. kr. (i 2010-niveau) kan derimod alene modregnes i 60% af årets skattepligtige indkomst, jf. SEL § 12, stk. 2, og et selskab vil dermed ikke kunne udnytte tidligere års underskud til at formindske den skattepligtige indkomst til mindre end 40% af den fulde beregnede skattepligtige indkomst, der overstiger 7,5 mio. kr.<sup>27</sup>

<sup>26</sup> Et administrationselskab i en koncern med udenlandsk moder blev delvist solgt og var ikke længere kontrolleret. Administrationselskabet blev anset som værende fortsættende selskab, mens øvrige danske koncernselskaber blev anset som udtrådt.

<sup>27</sup> I det oprindelige lovforslag var beløbsgrænsen 1 mio. kr. Dette blev forhøjet efter høringsrunden.



Ikke anvendte underskud kan fortsat modregnes i fremtidige overskud uden tidsmæssig begrænsning, jf. SEL § 12, stk. 3. Det er fortsat de ældste underskud, der først skal anvendes til modregning i positiv indkomst<sup>28</sup>.

Grundbeløbet på 7,5 mio. kr. gælder også for sambeskatninger, jf. SEL § 31, stk. 3. For sam-beskattede selskaber gælder den nye begrænsning for den samlede sambeskatningsindkomst, men begrænsning finder alene sted, hvis den samlede sambeskatningsindkomst, før modregning af underskud fra tidligere år, er positiv. Begrænsningen fordeles forholdsmæssigt på alle fremførte underskud i sambeskatningen, herunder både særunderskud og sambeskatningsunderskud. Metoden for fordeling er uddybet i afsnit 4.3.3 nedenfor.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at der skal oprettes et digitalt underskudsregister, der skal registrere underskuddene i de enkelte selskaber. Oplysningerne indberettes via den almindelige selvangivelse. Det fremgår endvidere, at det offentliges løbende omkostninger hertil alene forventes at vedrøre vedligeholdelse af it-systemet. Idet et sådant register kræver et omfangsrigt datainput, må det antages, at det kun er et spørgsmål om tid før SKAT kræver digital indberetning af selvangivelse og sambeskatningsopgørelser.

#### 4.3.1 Grundbeløb på 7,5 mio. kr.

Grundbeløbet reguleres efter PSL § 20, jf. SEL § 12, stk. 2 sidste pkt. Grundbeløbet afhænger ikke af selskabets eller sambeskatningens størrelse, og vil derfor have størst positiv effekt på begrænsningen i de små selskaber og sambeskatninger. Mange små selskaber og sambeskatninger vil givetvis ikke mærke økonomiske konsekvenser af lovændringen, så længe den skattepligtige indkomst ikke overstiger 7,5 mio. kr. Modsat vil de store selskaber og sambeskatninger blive ramt alene som følge af deres størrelse, idet det er langt mere sandsynligt, at bundgrænsen nås og begrænsningen indtræder. Dette er illustreret ved følgende simple eksempel:

	<u>Lille selskab</u>	<u>Stort selskab</u>
Underskud til fremførsel, primo 2013	-4.000.000	-40.000.000
Skattepligtig indkomst i 2013	5.000.000	50.000.000
Underskud til modregning, grundbeløb	<u>-4.000.000</u>	<u>-7.500.000</u>
Skattepligtig indkomst efter modregning af grundbeløb	<u>1.000.000</u>	<u>42.500.000</u>
Yderligere underskud til modregning, højst 60%	<u>0</u>	<u>-25.500.000</u>
<b>Skattepligtig indkomst</b>	<u><u>1.000.000</u></u>	<u><u>17.000.000</u></u>
<b>Resterende underskud til fremførsel</b>	0	-7.000.000

Figur 8 - Beregning af begrænsning for selskaber

<sup>28</sup> Bemærkningerne til lovforslaget, bemærkninger til § 12, eksempel.

Her kan det store selskab ikke udnytte hele underskuddet til fremførsel, og vil være tvunget til at fremføre de 7 mio. kr. til modregning i senere år. Samtidig er det store selskab tvunget til at betale skat af de 7 mio. kr. samtidig med skattebetalingen for indkomståret 2013, i stedet for at modregne i den skattepligtige indkomst som hidtil.

Ved de nye regler har det store selskab således en likviditetsmæssig belastning på 1,75 mio. kr., svarende til skatteværdien af 7 mio. kr. Belastningen skyldes tidspunktet for, hvornår skatteværdien genererer likviditet i selskabet. Dette er ifølge forarbejderne til lovforslaget ikke en utilsigtet konsekvens, men samtidig er grundbeløbet dog hævet fra 1 mio. kr. til 7,5 mio. kr. tidligt i behandlingen af lovforslaget. Dette skyldes netop det politiske ønske om at finde et beløb, hvor balancen mellem hensynet til skatteprovenuet og hensynet til de små nystartede virksomheder og likviditetsbelastningen er hensigtsmæssig.

Som følge af grundbeløbet fritages små selskaber for begrænsningen, hvilket naturligvis er godt for de små selskaber, mens man omvendt i de store selskaber formentlig vil synes, at denne forskel er uhensigtsmæssig. Grundbeløbet omfatter hele sambeskatningen, da koncerner ellers bare kunne lave flere selskaber og dermed få et langt større, samlet grundbeløb til modregning.

Den direkte årsag til disse nye regler fremgår af bemærkningerne til lovforslaget og er i fuld overensstemmelse med det overordnede formål med loven. Incitamentet til de nye regler ligger således i, at en del multinationale selskaber og store danske selskaber, ifølge bemærkningerne, har oparbejdet meget store underskud, og at disse selskaber dermed ikke vil komme til at betale selskabsskat i Danmark inden for en overskuelig fremtid.

Formålet hænger godt sammen med konsekvenserne i eksemplet ovenfor, men samtidig er det bemærkelsesværdigt, at reglerne konkret er designet for at øge skatteindtægterne fra selskaber, der ellers "inden for en overskuelig fremtid" ikke ville skulle betale skat til Danmark. I eksemplet ovenfor er der ingen indikationer af, at det store selskab fremover har underskud eller fremover ikke vil komme til at betale selskabsskat. Dermed bliver det store selskab omfattet af regler, der reelt er skabt med et andet formål.

Endvidere vil selskaber med regnskabsmæssigt aktiverede underskud skulle nedskrive disse med skatteværdien af den del af begrænsningen, der ikke forventes modregnet, og som derfor ikke skal indregnes i årsregnskabet.

Regeringen anslår<sup>29</sup>, at "ca. 200 fortrinsvis store danske og udenlandske selskaber årligt" bliver berørt af de nye regler. Hvorvidt de selskaber, der så ikke er en del af "fortrinsvis", så er mellemstore selskaber, og hvorvidt selskaberne i øvrigt jævnlige betaler skat, fremgår ikke.

Grundbeløbet gælder for sambeskatningsindkomsten på samme måde som for et selskab, men underskudsfordelingen i sambeskatningen bliver med de nye regler mere komplicerede. Udnyttelse af

---

<sup>29</sup> Svaret fra Skatteminister Thor Möger Pedersen (SF) på spørgsmål 20 fra Torsten Schack Pedersen (V) til lovforslaget.

underskudssaldi for sambeskatninger behandles derfor særskilt i afsnit 4.3.3 og for selskaber i følgende afsnit.

#### 4.3.2 Selskabers udnyttelse af underskud til fremførelse

Som følge af SL § 4 skal selskaberne betale skat af indkomsten, lige så vel som de, jf. SL § 6, stk. 1, litra a, opnår fradrag for omkostninger, der er med til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten. Det grundlæggende princip er således, at der opnås fradrag for selskabets omkostninger<sup>30</sup> og at underskud, der netop udgøres af fradragsberettigede omkostninger, derfor kan modregnes i fremtidig indkomst.

Såfremt et selskab ikke kan udnytte underskuddet på trods af indkomst, der ville kunne modregnes i, er modregningsadgangen dermed reelt begrænset.

Skatteministeren har præciseret, at der ved de nye regler alene er tale om en tidsforskydelse af fradragsretten<sup>31</sup>, hvorfor modregningsadgangen består. Det kan diskuteres, hvorvidt dette er korrekt, idet der kan være selskaber, der aldrig får udnyttet deres fradrag og det dermed vokser over tid. Dette er da også nævnt i bemærkningerne til lovforslaget kapitel 6, 3. afsnit, hvorfor det kan undre, at skatteministeren bortforklarer denne konstatering. I bemærkningernes kapitel 4 om de økonomiske konsekvenser for det offentlige, fremgår det endvidere, at det forventes, at 10% af de fremførte underskud fortabes som følge af, at selskaberne ophører, inden de når at udnytte underskuddene.

Selskaber med risiko for ikke at få udnyttet hele underskuddet er typisk selskaber med store udsving i indkomsten fra år til år eller over flere år. Dette kan eksempelvis være visse entreprenørselskaber, der kun har aktivitet i en begrænset tidsperiode, og hvor aktiviteten omfatter et eller få projekter. I et sådant selskab vil indtægten, afhængigt af det valgte skattemæssige indregningsprincip, først blive skattemæssigt indregnet i det år, hvor projektet er fuldført. Hvis der derefter kun er ingen eller begrænset aktivitet, kan selskabet risikere aldrig at kunne udnytte underskuddet til fremførelse.

Problemstillingen gælder dog for selskaber og koncerner med store udsving i indkomster og underskud, uanset årsagen hertil. Årsagerne kan være mange, eksempelvis fornuftige forretningsmæssige dispositioner i forbindelse med investering, udvikling og forskning. En del af formålet med lovændringerne synes dog, baseret på retorikken og argumentationen i forarbejderne og pressemeddelelser mv.<sup>32</sup> at være, at "ramme" de multinationale nultskatteselskaber, der som følge af tilpassede interne afregningspriser bevidst kan placere indtægter i lande med lav selskabsbeskatning<sup>33</sup>.

<sup>30</sup> I det omfang, de er fradragsberettigede. Ikke fradragsberettigede omkostninger er ikke fradraget i opgørelserne af de skattepligtige indkomster, der udgør underskuddet til fremførelse.

<sup>31</sup> Svar fra skatteminister Thor Möger Pedersen (SF) på spørgsmål 12 fra Torsten Schack Pedersen (V) til lovforslaget.

<sup>32</sup> Herunder "Regeringens indsats mod multinationale selskaber", Pressemeddelelse fra Skatteministeriet af 29/10 2011.

<sup>33</sup> Se mere herom i afsnit 4.4 om transfer pricing.

Underskudsbegrænsningen og de øvrige nye regler gælder dog for alle selskaber, også de selskaber der handler ud fra legitime forretningsmæssige hensyn. Problemstillingen omfatter således, ud over de store selskaber og koncerner, hele brancher, herunder i høj grad selskaber i bygge- og anlægsbranchen med store igangværende arbejder.

I det følgende afsnit gennemgås den skattemæssige behandling af igangværende arbejder. Derefter gennemgås kort den skattemæssige behandling ved anvendelse af lagerprincippet, idet dette kan medvirke til svingende resultater.

#### 4.3.2.1 Skattemæssig behandling af igangværende arbejder

Igangværende arbejder skal her forstås som længere bygge- og anlægsentrepriser, der strækker sig over flere regnskabsperioder og indkomstår. Dermed er spørgsmålet, hvorledes indkomsten skal periodiseres på indkomstårene.

Hovedreglen er, at indkomst skal beskattes i overensstemmelse med retserhvervesprincippet<sup>34</sup>, som har grundlag i SL § 4, 1. pkt. Her står, at indkomst: "... bestående i penge eller formuegoder af pengeværdi", altså endeligt erhvervet indkomst, skal medregnes i "... den skattepligtiges samlede årsindtægter...", altså beskattes i det pågældende indkomstår.

Ved igangværende arbejder vil selskabet typisk fakturere og modtage betalinger løbende i takt med graden af færdiggørelse. Retserhvervestidspunktet afhænger derfor af en konkret vurdering af de faktiske forhold og entreprisekontrakten. Formentlig netop derfor foreligger der helt tilbage fra UfR.1981.968.HRD, retspraksis på området. Retspraksis går endda længere tilbage, idet dommen som præmis henviser til retspraksis om, at indtægter fra igangværende arbejder for bygge- og anlægsentreprenører mv. beskattes i færdiggørelsesåret, idet dette dermed anses som værende året for den endelige retserhvervelse. Udgangspunktet er dermed faktureringskriteriet.

Jf. SKATs juridiske vejledning<sup>35</sup> anses færdiggørelsen endvidere for at være endelig, i det år hvor kontrakten i det væsentligste er opfyldt, og der kan således restere afhjælpning af mangler eller lignende i årene efter indregning af indtægten.

Som følge af LSRM.1980.88.LSR kan et selskab frit vælge, om der skal beskattes efter produktionskriteriet og om indirekte produktionsomkostninger og en beregnet acontofteneste skal medregnes ved den skattemæssige værdiansættelse. Dog skal selskabet benytte det valgte princip for alle sine igangværende arbejder, på trods af eventuelle forskelligheder. Ved produktionskriteriet beskattes selskabet af værdiændringen af de igangværende arbejder. Ved en værdiansættelse indeholdende både aconto-fortjeneste og indirekte produktionsomkostninger, er værdien af de igangværende arbejder således stigende efterhånden som arbejdet udføres.

Som følge af SKM.2006.635.SKAT kan selskabet frit skifte princip fra år til år, så længe der gives besked herom til SKAT. Dog gælder det, at principskiftet ikke må foretages, såfremt dette medfører

<sup>34</sup> Eksempelvis SKM.2003.389.HR.

<sup>35</sup> SKATs juridiske vejledning, C.C.2.3.2.1.

eller tilsigter en undgåelse, i stedet for en forskydning af skatten. Der foreligger endnu ingen offentliggjort praksis eller domme på tilfælde, hvor et principskifte eventuelt er blevet nægtet. En forklaring herpå kan være, at muligheden for frit skifte af princip først har foreligget fra tidspunktet på SKATs udsendelse af meddelelsen herom i oktober 2006. Det må samtidig formodes, at et bevis på undgåelse af skat ved hjælp af et principskifte formentlig kræver en lang tidshorisont, idet selskabet må forventes at ville argumentere med fremtidig indkomst til modregning i det skattemæssige underskud.

Praksis ifølge vejledningen kan tolkes således, at SKAT alene reagerer ved en stærk formodning om overtrædelse af forudsætningerne for et skifte af princip, som beskrevet ovenfor.

På trods af selskabernes mulighed for selv at vælge princip, er beskatning i færdiggørelsesåret langt det mest udbredte. Dette skyldes, at beskatningen dermed først sker så sent som muligt til likviditets- og rentemæssig fordel for selskabet. Ved indregning af acontofortjeneste har selskabet samtidig en risiko for, at de udarbejdede avanceopgørelser ved færdiggørelsen viser sig ikke at tilsvare den reelle fortjeneste. I et sådan tilfælde vil selskabet i færdiggørelsesåret have et skattemæssigt underskud til fremførsel.

Denne problemstilling er jf. vejledningen en af årsagerne til hovedreglen om indregning i færdiggørelsesåret, idet det således sikres, at der ikke fradrages omkostninger, hvortil der reelt ikke er tilknyttet en indtægt, og som selskabet derfor ikke har fradragsret for, jf. SL § 6, stk. 1, litra a.

#### 4.3.2.2 Skattemæssig behandling ved lagerprincippet

Reglerne om lagerbeskatning af tilgodehavender fra salg i KGL § 25, blev indført ved Lov nr. 525 af 13. juni 2009, gældende for indkomståret 2010. Ved lagerbeskatning beskattes selskabet af værdiændringen i debitorerne, hvorved forventede tab fradrages i det pågældende indkomstår. Dette står i modsætning til realisationsprincippet, hvor debitorerne først beskattes på tidspunktet for realisering, og hvor tab dermed først kan fradrages i året for endeligt konstateret tab.

Den økonomiske krise har formentlig givet incitament for nogle selskaber til at anvende lagerbeskatning af debitorer, idet de forventede tab dermed kunne fradrages med det samme, i stedet for ved endelig konstatering i form af et egentlig konkursdekret.

Selskaber kan frit vælge at anvende lagerbeskatning, men opgørelsesmetoden kan alene ændres tilbage til realisationsprincippet ved tilladelse fra SKAT.

Ved indregning af finansielle kontrakter og værdipapirer anvendes som udgangspunkt lagerbeskatning, hvorved der er risiko for, at den skattepligtige indkomst påvirkes som følge af udviklingen på de finansielle markeder. Dette gælder dog kun porteføljeaktier, jf. ABL § 9, og ikke datterselskabs- og koncernselskabsaktier, idet disse er skattefrie, jf. ABL § 8. Ifølge ABL § 23, stk. 6, kan selskaber vælge at anvende realisationsbeskatning af porteføljeaktier, dog kun ikke-noterede aktier.

Beskatning ved lagerprincippet medfører generelt, at det skattepligtige resultat kan svinge upåvirket af selskabets handlinger, mens der ved realisationsprincippet skal realiseres et aktiv før der sker beskatning. Derved forstærkes problemstillingen i forhold til udnyttelse af underskud og likviditetsmæssig belastning.

#### 4.3.2.3 Likviditetsmæssig belastning

Det er nævnt i bemærkningerne til loven, at loven vil give Staten en likviditetsmæssig fordel og de omfattede selskaber en likviditetsmæssig belastning. Det nævnes også, at der derfor vil være rentemæssige ulemper for selskaberne.

I det følgende er vist eksempler på de likviditetsmæssige forskelle på henholdsvis produktionskriteriet og faktureringskriteriet. Eksemplet er baseret på et entreprenørselskab, hvis eneste aktivitet er et enkelt projekt, der medvirker til følgende opgørelse af skattepligtig indkomst ved brug af faktureringskriteriet:

	2011 t.kr.	2012 t.kr.	2013 t.kr.
Årets skattepligtige indtægter	0	0	48.000
Årets skattepligtige omkostninger	-15.000	-15.000	-15.000
Årets skattepligtige indkomst, før underskud	-15.000	-15.000	33.000
Underskud til modregning, grundbeløb	0	0	-7.500
Skattepligtig indk. efter modregning af grundbeløb	-15.000	-15.000	25.500
Yderligere underskud til modregning, højst 60%	0	0	-15.300
<b>Skattepligtig indkomst</b>	<b>-15.000</b>	<b>-15.000</b>	<b>10.200</b>
Saldo for underskud til fremførsel	-15.000	-30.000	-7.200
<b>Selskabsskat til betaling, 25%</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2.550</b>

Figur 9 - Beregning af begrænsning, faktureringskriteriet

Ved denne metode betaler selskabet t.kr. 2.550 i selskabsskat, mens der som følge af de nye regler om begrænsning i modregning af underskud, fortsat er t.kr. 7.200 i underskud til fremførsel. Såfremt selskabet i efterfølgende indkomstår genererer positiv skattepligtig indkomst, kan underskuddet modregnes heri. Såfremt selskabet efterfølgende har meget begrænset aktivitet, eksempelvis i forbindelse med udbedring af mangler, og ingen nævneværdige indtægter, udnyttes underskuddet således ikke. Skatteværdien af underskuddet udgør 25%, svarende til t.kr. 1.800.

Såfremt selskabet anvender produktionskriteret og indregner en løbende avance, der i dette eksempel forudsættes at stemme overens med den endelige avance ved færdiggørelsen, opgøres den skattepligtige indkomst således:

	2011 t.kr.	2012 t.kr.	2013 t.kr.
Årets skattepligtige indtægter	16.000	16.000	16.000
Årets skattepligtige omkostninger	-15.000	-15.000	-15.000
Årets skattepligtige indkomst	<u>1.000</u>	<u>1.000</u>	<u>1.000</u>
<b>Selskabsskat til betaling, 25%</b>	<b>250</b>	<b>250</b>	<b>250</b>

Figur 10 - Beregning af begrænsning, produktionskriteriet

I eksemplet er der betalt selskabsskat i årene på i alt t.kr. 750, svarende til t.kr. 1.800 mindre end i det første eksempel i Figur 9. Dette er udtryk for, at selskabet ved denne metode ikke bliver underlagt begrænsning i modregningen af underskud, idet omkostningerne fradrages løbende. Samtidig betaler selskabet løbende en lille selskabsskat i modsætningen til en meget større betaling i år 2013 eller 2014, afhængigt af, om selskabet betaler acontoskat i indkomståret 2013.

Udsving af en vis størrelse i årets skattepligtige indkomst har således økonomisk betydning for det enkelte selskab. Derfor kan selskaber med lagerbeskattede aktiver blive ramt af en begrænsning i underskudsmodregningen, og dermed likviditeten, som følge af udsving i avancebeskatningen af de lagerbeskattede aktiver.

Lagerbeskattede aktiver og passiver kan omfatte porteføljeaktier og finansielle kontrakter. Ved lagerbeskatningen bliver selskabet beskattet af værdiændringen hvert år, uanset om aktivet eller passivet er realiseret eller ej. Et urealiseret tab bliver dermed til skattemæssigt underskud, der kan fremføres i de følgende år. Såfremt et selskab har store lagerbeskattede aktiver med negativ avance, kan selskabet på den baggrund risikere at blive underlagt begrænsning i modregning af underskud og dermed en økonomisk belastning.

De likviditetsmæssige konsekvenser kan således være af en vis betydning, specielt i selskaber med en i forvejen dårlig likviditet, hvilket ikke er usandsynligt efter et eller flere år med underskud. Effekten af belastningen afhænger af de konkrete økonomiske og finansieringsmæssige forhold i øvrigt.

#### 4.3.3 Sambeskatningers udnyttelse af underskud til fremførelse

Grundbeløbet på 7,5 mio. kr., jf. SEL § 12, stk. 2, gælder både for selskaber og sambeskatninger. For selskaber videreføres det resterende underskud som hidtil. Er der sket begrænsning, er både den skattepligtige indkomst og det resterende underskud blot større. For sambeskatninger er den nye underskudsfordeling ved tilfælde med modregningsbegrænsning dog mere kompliceret, og er i SEL § 31, stk. 3, 3. pkt. formuleret således:

”Den samlede begrænsning efter § 12, stk. 2, fordeles forholdsmæssigt mellem de sambeskattede selskabers fremførselsberettigede underskud (...), således at modregning af hvert underskud kun kan ske med den andel af underskuddet, der svarer til forholdet mellem den del af de samlede underskud, der efter § 12, stk. 2, kan fradrages i indkomståret, og de samlede underskud der ville kunne fradrages i indkomståret, hvis § 12, stk. 2, ikke fandt anvendelse.”

Der er ingen sondring mellem særunderskud og sambeskatningsunderskud i lovtæksten og underskuds rækkefølgen gælder også fremover.

Begrænsningen beregnes på samme måde som for et enkelt selskab i eksemplet Figur 8 i afsnit 4.3.1. Begrænsningen skal derefter fordeles mellem underskuddene ud fra forholdet mellem underskudsmodregningen før og efter begrænsningen. Beregningen afhænger af, om sambeskatningsindkomsten inden modregning af andre selskabers underskud fra tidligere år<sup>36</sup> er positiv eller negativ. Derfor gennemgås disse to udgangspunkter hver for sig i de følgende afsnit.

#### 4.3.3.1 Begrænsning af underskud i sambeskatningsindkomst med positiv indkomst

Opgørelse af sambeskatningsindkomst og underskudssaldi ved anvendelse af de nye regler i SEL § 12, stk. 2 nødvendiggør en fuldstændig beregning af sambeskatningsindkomsten efter de nugældende regler uden begrænsning i underskudsmodregningen.

Dette skyldes, at beregning af begrænsningen er baseret på, hvor meget underskud der kan fremføres efter de nugældende regler i forhold til de nye regler. Underskud, der kan modregnes efter de nugældende regler, omfatter alle sambeskatningsunderskud, mens særunderskud kun kan modregnes i det omfang dette kan ske i det respektive selskab.

Til forklaring og illustrering af reglerne, er der opstillet en eksempelberegning. I det følgende er vist sambeskatningens indkomster og underskud til fremførsel.

	Selskab A t.kr.	Selskab B t.kr.	Selskab C t.kr.	I alt t.kr.
<b>Indkomster</b>				
Indkomst til sambeskatning	<u>16.000</u>	<u>21.000</u>	<u>-4.000</u>	<u>33.000</u>
<b>Underskud til fremførsel</b>				
Særunderskud	-10.000	-3.000		-13.000
Sambeskatningsunderskud		<u>-8.000</u>	<u>-9.000</u>	<u>-17.000</u>
<b>Underskud i alt</b>	<u>-10.000</u>	<u>-11.000</u>	<u>-9.000</u>	<u>-30.000</u>

Figur 11 - Begrænsning ved positiv indkomst, indkomster og underskud til fremførsel

<sup>36</sup> Trin 4 i underskuds rækkefølgen. Se afsnit 4.2.1.2.



Ud fra dette opgøres sambeskatningsindkomsten efter de almindelige, nugældende regler. Tallene i parentes er henvisninger til underskudsrækkefølgen.

	Selskab A t.kr.	Selskab B t.kr.	Selskab C t.kr.	I alt t.kr.
Indkomst til sambeskatning	16.000	21.000	-4.000	33.000
Særunderskud modregnes (1)	-10.000	-3.000	0	-13.000
Indkomst herefter	6.000	18.000	-4.000	20.000
Egne underskud fra tidl. år (2)	0	-8.000	0	-8.000
Indkomst herefter	6.000	10.000	-4.000	12.000
Fordeling af årets underskud (3)	-1.500	-2.500	4.000	0
Indkomst herefter	4.500	7.500	0	12.000
Fordeling af underskud tidl. år (4)	-3.375	-5.625	0	-9.000
Indkomst herefter	1.125	1.875	0	3.000

Figur 12 - Begrænsning ved positiv indkomst, opg. af sambeskatningsindkomst samt underskudsfordeling før begrænsning

Efter ovenstående opgørelse kan den overordnede sambeskatningsindkomst før anvendelse af SEL § 12, stk. 2 opgøres således:

	t.kr.
Summen af sambeskattede selskabers skattepligtige indkomst	33.000
Modregning af underskud, tidligere år	-30.000
Skattepligtig sambeskatningsindkomst, før begrænsning	3.000

Figur 13 - Begrænsning ved positiv indkomst, overordnet opg. af sambeskatningsindkomst før begrænsning

Derefter beregnes sambeskatningsindkomsten efter anvendelsen af § SEL § 12, stk. 2.

	t.kr.
Underskud til fremførsel, primo 2013	-30.000
Summen af sambeskattede selskabers skattepligtige indkomst	33.000
Modregning af underskud, grundbeløb	-7.500
Skattepligtig indkomst efter modregning af grundbeløb	25.500
Yderligere underskud til modregning, højst 60%	-15.300
<b>Skattepligtig indkomst</b>	<b>10.200</b>
Saldo for underskud til fremførsel (svarer til begrænsningen)	-7.200

Forholdsmæssig andel af underskud, der kan modregnes 0,76

Figur 14 - Begrænsning ved positiv indkomst, opg. af sambeskatningsindkomst med begrænsning

Ved brug af SEL § 12, stk. 2 kan der således modregnes t.kr. 22.800 i modsætning til tidligere t.kr. 30.000. I dette eksempel, hvor særunderskuddene udnyttes fuldt ud og hvor sambeskatningsindkomsten med modregning efter de gamle regler er positiv, svarer selve begrænsningen til den resterende saldo for underskud til modregning.

Den forholdsmæssige andel af underskud, der kan modregnes, kan betegnes som "fordelingsbrøken". Den er her beregnet som de samlede modregnede underskud efter begrænsning (t.kr. 22.800) divideret med den samlede modregning efter de gamle regler (t.kr. 30.000).

Efter opgørelsen med de nugældende regler uden begrænsning, opgøres fordelingen af underskuds-begrænsningen ved brug af fordelingsbrøken. Det er kun i trin 1, 2 og 4 i Figur 12, at det benyttede underskud begrænses, idet fordeling af årets underskud i trin 3 sker fuldt ud. Alle underskudsmodregninger i trin 1, 2 og 4 multipliceres med 0,76 og begrænses dermed til forholdet mellem underskudsmodregningen før og efter den samlede begrænsning. Sambeskatningsindkomsten skal ikke genberegnes med de begrænsede fremførte tab. I stedet trækkes begrænsningerne fra de modregnede underskud og tillægges de skattepligtige indkomster i de respektive selskaber.

Det begrænsede underskud for hvert selskab opgøres sammen med det ikke-begrænsede underskud (her kun udgjort af fordeling af årets underskud, trin 3) og udgør det samlede modregnede underskud. Hvert af de anvendte fremførselsberettigede underskud fremføres således fortsat med værdien af begrænsningen, svarende til en faktor på 1-0,76. Saldiene er herefter:

	Selskab A t.kr.	Selskab B t.kr.	Selskab C t.kr.	I alt t.kr.
Særunderskud	-2.400	-720		-3.120
Sambeskatningsunderskud		-1.920	-2.160	-4.080
<b>Underskud i alt</b>	<b>-2.400</b>	<b>-2.640</b>	<b>-2.160</b>	<b>-7.200</b>

Figur 15 - Begrænsning ved positiv indkomst, underskud til fremførsel efter begrænsning

Samtidig forøges den skattepligtige sambeskatningsindkomst med begrænsningens værdi på t.kr. 7.200. Idet der i forvejen er et underskud på t.kr. 3.000, hvori der ikke var underskud til modregning, udgør den samlede sambeskatningsindkomst t.kr. 10.200.

	Selskab A t.kr.	Selskab B t.kr.	Selskab C t.kr.	I alt t.kr.
Skattepl. indkomst før underskud og begrænsning	16.000	21.000	-4.000	33.000
Modregnede begrænsede underskud	-10.165	-12.635	0	-22.800
Fordeling af årets underskud	-1.500	-2.500	4.000	0
<b>Skattepligtig indkomst efter underskudsfordeling og begrænsning</b>	<b>4.335</b>	<b>5.865</b>	<b>0</b>	<b>10.200</b>

Figur 16 - Begrænsning ved positiv indkomst, opg. af indkomster efter begrænsning

Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten skal ikke skal genberegnes og begrænsningen fordeles efter metoden beskrevet ovenfor. I en sambeskatning med begrænsning vil alle selskaber med anvendte underskud, uanset forholdet mellem dette og årets indkomst, således skulle betale selskabsskat. Såfremt begrænsningen efter opgørelse heraf fordeltes ud på de enkelte selskabers indkomst, og sambeskatningsindkomsten derefter blev opgjort efter de gamle regler, ville fordelingen af begrænsningen være anderledes. I eksemplet ovenfor ville både Selskab A og Selskab B således have udnyttet alt særunderskud.

Reglerne er komplicerede i forhold til tidligere, men dog kun i de tilfælde, hvor der sker begrænsning, idet der ellers ikke er ændringer i metoden for opgørelse af den skattepligtige indkomst. Komplexiteten må forventes at medføre en stigning i antallet af utilsigtede fejl i selvangivelserne.

#### 4.3.3.2 Begrænsning af underskud i sambeskatningsindkomst med negativ indkomst

I de specielle bemærkninger til lovforslaget er det præciseret, at tælleren i fordelingsbrøken udgøres af fremførselsberettigede underskud efter begrænsning, og at nævneren udgøres af samtlige anvendte underskud, hvis der ikke skete begrænsning. Dette princip er benyttet ovenfor i afsnit 4.3.3.1, hvor sambeskatningen før begrænsningen har positiv indkomst.

I tilfælde med sambeskatninger, der inden begrænsning har negativ indkomst, kræver metoden for opgørelse af fordelingsbrøken dog en uddybning. I beregningen indgår begrænsningens værdi og det er i bemærkninger præciseret, at den i sådanne tilfælde alene skal opgøres som den skattepligtige indkomst efter begrænsningen. Derfor indgår ikke den del af tidligere års underskud som opgjort i Figur 19, der bringer indkomsten ned til et negativt beløb. Årsagen hertil må nødvendigvis være, at den del af underskuddet ikke begrænses og at grundlaget for fordeling af begrænsningen, altså fordelingsbrøken, alene skal være den faktiske begrænsning.

Til forklaring og illustrering af reglerne, er der igen opstillet en eksempelberegning. I det følgende er vist sambeskatningens indkomster og underskud til fremførsel.

	Selskab A t.kr.	Selskab B t.kr.	Selskab C t.kr.	I alt t.kr.
<b>Indkomster</b>				
Indkomst til sambeskatning	16.000	15.000	-4.000	27.000
<b>Underskud til fremførsel</b>				
Særunderskud	-10.000	-3.000		-13.000
Sambeskatningsunderskud		-8.000	-9.000	-17.000
<b>Underskud til fremførsel i alt</b>	-10.000	-11.000	-9.000	-30.000

Figur 17 - Begrænsning ved negativ indkomst, indkomster og underskud til fremførsel

Ud fra dette opgøres sambeskatningsindkomsten efter de almindelige, nugældende regler. Tallene i parentes er henvisninger til underskuds rækkefølgen.

	Selskab A t.kr.	Selskab B t.kr.	Selskab C t.kr.	I alt t.kr.
Indkomst til sambeskatning	16.000	15.000	-4.000	27.000
Særunderskud modregnes (1)	-10.000	-3.000	0	-13.000
Indkomst herefter	6.000	12.000	-4.000	14.000
Egne underskud fra tidl. År (2)	0	-8.000	0	-8.000
Indkomst herefter	6.000	4.000	-4.000	6.000
Fordeling af årets underskud (3)	-2.400	-1.600	4.000	0
Indkomst herefter	3.600	2.400	0	6.000
Fordeling af underskud tidl. år (4)	-3.600	-2.400	0	-6.000
Indkomst herefter	0	0	0	0

Figur 18 - Begrænsning ved negativ indkomst, opg. af sambeskatningsindkomst samt underskudsfordeling før begrænsning

Efter ovenstående opgørelse kan den overordnede sambeskatningsindkomst før anvendelse af SEL § 12, stk. 2 opgøres således:

Summen af sambeskattede selskabers skattepligtige indkomst	t.kr. 27.000
Modregning af underskud, tidligere år	-30.000
Skattepligtig sambeskatningsindkomst, før begrænsning	-3.000

Figur 19 - Begrænsning ved negativ indkomst, overordnet opg. af sambeskatningsindkomst før begrænsning

Efter de gamle regler er sambeskatningsindkomsten t.kr. -3.000, der fremføres til fremtidig udnyttelse.

Såfremt alt eksisterende underskud benyttes, bliver det hele omfattet af begrænsningen. Dette er tilfældet i eksemplet i afsnit 4.3.3.1 ovenfor og i SKATs eksempel i de specielle bemærkninger til lovforslaget. I nærværende eksempel udnyttes kun en del af underskuddet fra tidligere år, og det ubenyttede underskud før begrænsningen, bliver naturligvis ikke begrænset.

I tilfælde, hvor sambeskatningsindkomsten inden modregning af underskud er negativ, samtidig med, at der modregnes underskud fra tidligere år, opgøres den forholdsmæssige andel af underskud der kan modregnes, som forskellen mellem den skattepligtige indkomst efter, der er foretaget begrænsning efter SEL § 12, stk. 2 og nul. Med dette menes, at værdien af begrænsningen skal svare til den skattepligtige indkomst, som jo netop alene består af begrænsningens værdi.

Efter de nye regler ser opgørelsen af den samlede sambeskatningsindkomst således ud:

	<u>t.kr.</u>
Underskud til fremførsel, primo 2013	-30.000
Summen af sambeskattede selskabers skattepligtige indkomst	27.000
Modregning af underskud, grundbeløb	<u>-7.500</u>
Skattepligtig indkomst efter modregning af grundbeløb	<u>19.500</u>
Yderligere underskud til modregning, højst 60%	<u>-11.700</u>
<b>Skattepligtig indkomst</b>	<u><u>7.800</u></u>
Saldo for underskud til fremførsel	-10.800

Figur 20 - Begrænsning ved negativ indkomst, opg. af sambeskatningsindkomst med begrænsning

Den skattepligtige indkomst på t.kr. 7.800 skyldes alene begrænsningen, idet der efter de gamle regler ville være en skattepligtig indkomst på kr. 0 og et underskud til fremførsel på t.kr. 3.000. Ifølge førnævnte regler opgøres fordelingsbrøken som de fremførselsberettigede underskud efter begrænsningen (tæller) divideret med alle anvendte fremførselsberettigede underskud før begrænsningen (nævner). I tilfælde hvor sambeskatningsindkomsten er positiv før modregning af underskud, men negativ efter, giver opgørelse af fordelingsbrøken anledning til visse udfordringer, i hvert fald, hvis man tager udgangspunkt i lovforslagets eksempel. I det følgende gennemgås derfor opgørelse af henholdsvis nævner og tæller.

Nævneren udgør de anvendte fremførselsberettigede underskud før begrænsningen. Disse svarer i lovforslagets eksempel til hele underskudssaldoen, idet hele denne saldo udnyttes og det er underskud fra det aktuelle år, der derefter fremføres. Dette kan man ikke se af den overordnede opgørelse af sambeskatningsindkomsten som vist i Figur 19, idet denne ikke skelner mellem tidligere og aktuelt års underskudsfremførsel. En fuldstændig beregning er dermed nødvendig.

I forarbejderne hersker en vis forvirring om opgørelse af nævneren i fordelingsbrøken. Dette skyldes, at der i lovforslagets eksempel<sup>37</sup> i nævneren er indregnet årets negative sambeskatningsunderskud før begrænsning, i opgørelsen af, hvad der udgør det faktiske modregnede underskud før begrænsningen. Dette er anfægtet af FSR<sup>38</sup> og senere af Deloitte<sup>39</sup>. Både FSR og Deloitte forstår tilsyneladende opgørelsen således, at sambeskatningsunderskuddet i eksemplet betragtes som anvendt underskud, der blot bliver fremført efterfølgende. Dette er netop ikke tilfældet, idet hele underskuddet fra tidligere er anvendt (og dermed senere begrænset), uanset, at dette samtidig svarer til det nye opståede underskud efter opgørelse af sambeskatningsindkomsten efter de hidtidige regler.

Misforståelsen skyldes formentlig bemærkningernes formulering om, at underskud, der gør indkomsten negativ, ikke medregnes. Dette er i bemærkningernes eget eksempel netop ikke tilfældet.

FSR og Deloitte argumenterer for, at metoden for opgørelse af fordelingsbrøken ikke fremgår klart af ordlyden i lovteksten<sup>40</sup>. Såfremt ovennævnte misforståelse afklares, fremgår det dog alt andet lige lidt mere klart, at lovens formulering svarer til fordelingsbrøkenes opgørelse i nærværende afhandling såvel som i lovforslagets bemærkninger. Lovtekstens formulering omfatter dog både for nævner og tæller, underskud, der "kan" fremføres, hvilket er upræcist. Den faktiske udnyttelse af underskuddet er afgørende, hvilket der er argumenteret for ovenfor, ligesom dette er et krav for, at fordelingen matematisk er mulig.

Nævneren i nærværende eksempel i Figur 19 opgøres således til t.kr. 27.000, svarende til det faktiske anvendte underskud fra tidligere år, som opgjort i Figur 18.

Det må formodes, at SKAT udsender en vejledning i forbindelse med opgørelse af sambeskatningsindkomster efter de nye regler. Såfremt flere end FSR og Kim Wind Andersen misforstår lovens overordnede formulering og de upræcise eksempler og bemærkninger til lovforslaget, vil der opstå store udfordringer ved opgørelserne.

I nærværende eksempel ville der således blive argumenteret for, at de t.kr. 3.000 anvendes i beregningen af skattepligtig sambeskatningsindkomst og fremføres til fremtidig modregning, som eksemplet i lovforslaget indirekte lægger op til. Da beløbet ikke begrænses, vil dette dog have den betydning, at der ved fordeling af begrænsningen på underskudssaldi og indkomster, vil fremkomme en difference svarende til begrænsningen af de t.kr. 3.000. Dette skyldes, at begrænsningen ikke skal fordeles på alle t.kr. 30.000 på underskudssaldoen, men alene på de t.kr. 27.000.

<sup>37</sup>Eksempelberegningerne er vedlagt i bilag 5.

<sup>38</sup> Jf. bilag 19 til lovforslaget, hørings svar til FSR (Foreningen af Statsautoriserede Revisorer).

Det bemærkes for øvrigt, at i eksemplet udgør underskudssaldiene i alt t.kr. 15.000 (12.500 + 500 + 2.000), mens saldoen senere i beregningen angives som værende t.kr. 14.000. Dette er u hensigtsmæssigt i forhold til at følge eksempelberegningen, men beregningen som helhed, bortset fra de forkerte underskudssaldi undervejs, er ikke yderligere fejlbehæftet.

<sup>39</sup> Kim Wind Andersen, partner i Deloitte. Artikel i Skattepolitisk Oversigt, side 320-321.

<sup>40</sup> Se evt. afsnit 4.3.3.

Tælleren udgøres af de fremførselsberettigede underskud efter begrænsningen. Disse udgøres af grundbeløbet på t.kr. 7.500 samt yderligere underskud til modregning, t.kr. 11.700, i alt t.kr. 19.200.

De t.kr. 3.000 uanvendt fremførselsberettiget underskud fra tidligere år, skal netop ikke indgå.

Det er fastslået i bemærkningerne, at forskellen mellem nævner og tæller skal svare til selve begrænsningen, hvilket i øvrigt er en matematisk forudsætning for at kunne anvende brøken til fordeling. Begrænsningen udgør t.kr. 7.800, hvilket også her svarer til forskellen mellem nævner og tæller.

Efter opgørelse af fordelingsbrøken bruges denne til at fordele begrænsningen på underskud og indkomster. Det er kun i trin 1, 2 og 4, at det benyttede underskud begrænses, idet fordeling af årets underskud i trin 3 sker fuldt ud. I trin 4 begrænses underskuddet ikke i Selskab C, idet dette er en fremførsel af tidligere års underskud, der ikke er anvendt og derfor ikke begrænses.

I det følgende er vist underskudssaldiene efter den fordelte begrænsning.

	Selskab A t.kr.	Selskab B t.kr.	Selskab C t.kr.	I alt t.kr.
Fremført underskud, ej begrænset			-3.000	-3.000
Særunderskud	-2.889	-867		-3.756
Sambeskatningsunderskud		-2.311	-1.733	-4.044
<b>Underskud i alt</b>	<b>-2.889</b>	<b>-3.178</b>	<b>-4.733</b>	<b>-10.800</b>

Figur 21 - Begrænsning ved negativ indkomst, underskud til fremførsel i efter begrænsning

Det begrænsede underskud for hvert selskab opgøres sammen med det ikke-begrænsede underskud (fordeling af årets underskud, trin 3) og udgør det samlede modregnede underskud. Tilsvarende kan begrænsningen i den skattepligtige indkomst for hvert selskab fordeles og den endelige skattepligtige indkomst opgøres.

	Selskab A t.kr.	Selskab B t.kr.	Selskab C t.kr.	I alt t.kr.
Skattepl. indkomst før underskud og begrænsning	16.000	15.000	-4.000	27.000
Modregnede begrænsede underskud	-9.671	-9.529	0	-19.200
Fordeling af årets underskud	-2.400	-1.600	4.000	0
Overført til underskudssaldo	0	0	0	0
<b>Skattepligtig indkomst efter underskudsfordeling og begrænsning</b>	<b>3.929</b>	<b>3.871</b>	<b>0</b>	<b>7.800</b>

Figur 22 - Begrænsning ved negativ indkomst, opg. af indkomster efter begrænsning

Konsekvenserne i forbindelse med igangværende arbejder, lagerbeskattede aktiver og passiver samt likviditetsmæssig belastning er de samme som for selskabers underskudsbegrænsning beskrevet i afsnit 4.3.2.

#### 4.4 Transfer pricing - revisorerklæringer og bøder

Der er indført nye regler for SKATs sanktionsmuligheder vedrørende selskabernes manglende overholdelse af transfer pricing-reglerne. I det følgende gennemgås kort transfer pricing-reglerne og de grundlæggende begreber, hvorefter de nye regler om revisorerklæringer og bøder gennemgås.

Transfer pricing forstås i bredt perspektiv som prisfastsættelse, tilrettelæggelse, analyse, dokumentation, indregning og regulering af transaktioner mellem parter, der er forbundet via kontrollerede transaktioner. Skattepligtige selskaber med kontrollerede transaktioner skal i selvangivelsen, jf. SKL § 3 B, stk. 1, oplyse om art og omfang af handelsmæssige og økonomiske transaktioner, hvilket også betegnes som transfer pricing-dokumentation.

I det følgende afsnit uddybes begreberne "kontrollerede transaktioner" og "transfer pricing". Derefter gennemgås kravene til transfer pricing-dokumentationen og endelig de nye regler om henholdsvis revisorerklæringer og bøder.

##### 4.4.1 Kontrollerede transaktioner

Kontrollerede transaktioner beregnes ofte som transaktioner mellem interesseforbundne parter, men begrebet er nærmere defineret i lovgivningen.

Kontrollerede transaktioner er i SKL § 3 B, stk. 1 defineret til blandt andet at omfatte transaktioner mellem skattepligtige, der er underlagt bestemmende indflydelse fra fysiske eller juridiske personer, der udøver bestemmende indflydelse over juridiske personer eller som er koncernforbundet med en juridisk person.

Bestemmende indflydelse defineres, jf. SKL § 3 B, stk. 2, grundlæggende som "*ejerskab eller rådighed over stemmerettigheder, således at der direkte eller indirekte ejes mere end 50 pct. af aktiekapitalen eller rådes over mere end 50 pct. af stemmerne*". Det er de faktiske forhold der tæller, og indirekte ejerskab eller aftaler om indflydelse tæller også med i vurderingen af, om der ultimativt er tale om bestemmende indflydelse. Dette omfatter både koncernforbundne selskaber<sup>41</sup>, personlige aktionærer og dennes nærtstående<sup>42</sup>.

##### 4.4.2 Transfer pricing

Transfer pricing er i skattemæssig forstand interessant, idet disse transaktioner ikke nødvendigvis foregår på et reelt marked som følge af, at der netop er tale om kontrollerede transaktioner. Behovet for lovmæssig regulering af transfer pricing skyldes, at selskaberne ellers kan flytte indkomst fra et

<sup>41</sup> Defineret i SKL § 3 B, stk. 3 som juridiske personer, hvor samme kreds af selskabsdeltagere har bestemmende indflydelse, eller hvor der er fælles ledelse.

<sup>42</sup> Som er yderligere defineret i LL § 16 H, stk. 6.



land til et andet land med lavere beskatning af denne indkomst. I praksis kan dette ske på forskellige måder, men et simpelt eksempel er følgende:

Selskab A og Selskab B er koncernforbundne, skattepligtige og tilhørende i henholdsvis Land A med selskabsbeskatning på 25% og Land B med selskabsbeskatning på 15%. Selskab A køber varer af Selskab B og sælger disse til forbrugere. Fortjenesten for Selskab A er dermed skattepligtig i Land A til en selskabsskat på 25%. Hvis fortjenesten kan "flyttes" til Land B beskattes den kun med 15%.

Dette kan gøres ved, at de varer som Selskab A køber af Selskab B købes til en højere pris end en reel markedspris. Derved får Selskab A en mindre fortjeneste og Selskab B en større fortjeneste. Såfremt varerne er handlet mellem selskaberne til markedspris, vil fortjenesten opstå i det selskab, hvor fortjenesten reelt er optjent.

Transfer pricing-reglerne gælder uanset om det skattepligtige selskab har aktiviteter, driftssted eller datterselskaber i udlandet, eller om selskabet udelukkende har aktivitet i Danmark. Transfer pricing-reglerne har dog, som følge af den skattemæssige behandling, hidtil været specielt aktuelle for selskaber, der har haft mulighed for at placere indtægter i udlandet for at undgå beskatning i Danmark. For koncerner udelukkende med dansk aktivitet og danske enheder, har reglerne om sambeskatning gjort, at placering af indkomsterne i forskellige selskaber, er blevet "neutraliseret" ved opgørelsen af sambeskatningsindkomsten og den fulde underskudsmodregning.

Med de nye regler om begrænsning af underskudsmodregning, vil det i nogle tilfælde være muligt ved hjælp af interne afregningspriser, at flytte indkomst fra et dansk selskab til et andet, for dermed at undgå begrænsning i underskudsmodregningen.

Hvorvidt SKAT bliver særligt opmærksomme på transfer pricing i danske koncerner er uvist, men det står under alle omstændigheder klart, at risikoen herfor, som følge af begrænsning i underskudsmodregningen, er større end tidligere. Dette, kombineret med de store bødesatser og risikoen for at skulle afholde omkostninger til revisorerklæring<sup>43</sup>, giver danske koncerner et stort incitament til at leve op til transfer pricing-reglerne.

De grundlæggende begreber inden for transfer pricing-lovgivningen er armslængdeprincippet, dokumentation og korrektioner, hvorfor disse gennemgås i de følgende afsnit.

#### 4.4.2.1 Armslængdeprincippet

Armslængdeprincippet er lovfæstet i ligningslovens § 2 med direkte henvisning i bemærkningerne til det oprindelige lovforslag<sup>44</sup> til "grundlæggende OECD-principper for transfer pricing"<sup>45</sup>, hvori armslængdeprincippet er beskrevet. Armslængdeprincippet omfatter de vilkår, hvorunder uafhængige parter med modstående interesser ville handle. I henhold til LL § 2, stk. 1 skal interesseforbundne parter ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst anvende priser og vilkår for

<sup>43</sup> Mere herom i de følgende afsnit.

<sup>44</sup> L101, 1997-98, 2. samling.

<sup>45</sup> OECD-Transfer Pricing Guidelines 1995.

deres handelsmæssige eller økonomiske transaktioner, der svarer til de priser og vilkår uafhængige parter ville fastsætte for tilsvarende transaktioner.

Uafhængige parter er defineret i LL § 2, stk. 1 på fuldstændig samme måde, som definitionen i SKL § 3 B som beskrevet ovenfor i afsnit 4.4.1.

Armslængdeprincippet omfatter "handelsmæssige og økonomiske" kontrollerede transaktioner, hvilket betyder, at der er tale om alle transaktioner uanset betalingsformen. Der er således ingen sondring mellem transaktioner med skatteunddragende formål og reelle forretningsmæssige formål. Skatten skal betales i det land, den er optjent<sup>46</sup> og der er således ingen mulighed for skattemæssigt at undgå armslængdevilkårene på trods af rene forretningsmæssige motiver til en given transaktion. Dertil skal det dog tilføjes, at reglerne kun omfatter skattepligtige transaktioner, og kapitalindskud og udbyttebetalinger i koncernforhold vil derfor ofte være en mulighed, hvis det ønskes at flytte værdi fra et koncernforbundet selskab til et andet.

Armslængdeprincippet giver dog visse praktiske udfordringer, idet det i mange tilfælde vil være svært, hvis ikke umuligt, at fastslå en reel markedspris, da der ikke nødvendigvis foreligger et egentligt marked for den handlede vare eller ydelse. Fraværet af et egentligt marked kan have mange årsager, eksempelvis den oplagte årsag, at varen eller ydelsen er unik. Derudover kan en transaktion være funderet i komplicerede forretningsmæssige dispositioner, hvortil et reelt marked er mere eller mindre umuligt at definere.

Eksempelvis kan man forestille sig, at en multinational koncern, der vil ekspandere på et givent marked, vil sælge varer internt til underpriser til koncernselskaber i det nye marked, for at opretholde en tålelig driftsøkonomi på dette marked. Hvis underpriserne bliver givet ud fra forventningen om fremtidig vækst og indtægt som følge af markedskonsolideringen, og ikke med det formål at unddrage beskatning, er armslængdeprincippet muligvis efterlevet. Det afgørende er stadig, om transaktionerne sker til markedspris, men markedet er reelt ikke eksisterende, medmindre flere andre koncerner står i samme situation.

I eksemplet med Selskab A og Selskab B i afsnit 4.4.2, kan de høje interne priser skyldes en rammeaftale indgået inden et markeds-mæssigt prisfald på denne vare, hvorved armslængdeprincippet ufrivilligt er fraveget. Såfremt der foreligger en langsigtet pris aftale, kan denne aftale lægge til grund, at armslængdeprincippet er overholdt, hvis dette var tilfældet på aftaletidspunktet.

OECD har udarbejdet nogle modeller, der kan bruges som hjælp til prisfastsætning af varer og ydelser ved transfer pricing. Disse metoder er kort nævnt i bilag 3.

Metoderne stiller alle store krav til, at de anvendte data er valide og gennemskuelige, hvilket er en forudsætning for sammenlignelighed både internt i selskabet (hvis varen eller ydelsen f.eks. sælges både internt og eksternt) og eksternt, hvis der skal sammenlignes med andre selskaber.

---

<sup>46</sup> Eksempelvis vurderet ud fra begreberne funktion, aktiver og risiko, som beskrevet af OECD og som nævnt i TP-bekendtgørelsen.

Metoderne må gerne suppleres eller erstattes af bedre, veldokumenterede metoder. Det er således armslængdeprincippet, der tæller, og ikke hvordan det opnås.

#### 4.4.2.2 Transfer pricing-dokumentation

De selvangivelsespligtige selskaber med kontrollerede transaktioner skal, jf. SKL § 3 B, stk. 5, udarbejde skriftlig dokumentation for, hvorledes priser og vilkår er fastsat for de kontrollerede transaktioner. I medfør af sidste punkt i SKL § 3 B, stk. 5 er der fastsat regler for indholdet af dokumentationen. Transfer pricing-bekendtgørelsen omhandler således de detaljerede krav til transfer pricing-dokumentationen, herunder:

- Beskrivelse af koncernen og de forretningsmæssige aktiviteter (§ 4)
- Beskrivelse af de kontrollerede transaktioner (§ 5)
- Sammenlignelighedsanalyse (§ 6)
- Overordnet redegørelse for implementering af prisfastsættelsen (§ 7)
- Liste over eventuelle skriftlige aftaler (§ 8)

Punkterne er yderligere specificeret i de enkelte paragraffer. Dette er beskrevet kortfattet i bilag 3.

Bestemmelserne i transfer pricing-bekendtgørelsen er baseret på kapitel 5 i OECDs Transfer Pricing Guidelines, der er en vejledning til, hvad dokumentationen bør omfatte. I praksis vil omfanget af dokumentationen være meget forskellig fra situation til situation. I OECDs anbefalinger er der ikke krav om opfyldelse af alle punkter, hvis blot en fravigelse giver mening. Dette gælder dog ikke selskaber omfattet af SKL § 3 B, stk. 5 og dermed transfer pricing-bekendtgørelsen, idet denne er ufravigelig.

Der er ingen bestemmelser om dokumentationens udformning. Ud fra ovenstående punkter og den mere detaljerede beskrivelse i bilag 2 ses det tydeligt, at der i mange tilfælde skal laves et stort arbejde for at opfylde kravene til transfer pricing-dokumentation.

Der er dog lempede krav til dokumentation for selskaber med under 250 beskæftigede og enten en balance på under 150 mio. kr. eller en årlig omsætning på under 250 mio. kr. For disse selskaber skal der alene foreligge dokumentation for transaktioner i forbindelse med fysiske eller juridiske personer i fremmede stater uden dobbeltbeskatningsoverenskomst med Danmark.

Dokumentation skal, jf. SKL § 3 B, stk. 5, alene indsendes til SKAT ved forespørgsel herfra, men skal under alle omstændigheder udarbejdes. Dette gælder også koncerner udelukkende med danske selskaber. Der vil blive givet en frist på 60 dage til indsendelse af dokumentationen.

Det er op til de transfer pricing-omfattede selskaber selv at udarbejde tilstrækkelig dokumentation for, at armslængdevilkårene er opfyldt. Det grundlæggende krav til dokumentationen er således, at armslængdevilkårene overholdes. Hvis SKAT ikke er enig i, at dette er tilfældet, er dokumentationen reelt ikke tilstrækkeligt udført uanset de øvrige forhold i dokumentationen.

Dokumentationskravet er omfattende og hovedreglen om armslængdeprincippet fordrer ofte mange vurderinger og skøn. Der kan derfor opstå en situation, hvor et selskab mener at have udført tilstrækkeligt dokumentation, men hvor selskabet som følge af SKATs uenighed overtræder reglerne, og dermed kan ifalde bødestraf.

Udfordringerne bliver ikke mindre af, at prisfastsættelsesmodellerne er baseret på data, der kun sjældent kan indhentes undervejs i et regnskabsår. Der kan naturligvis laves fremskrivninger og skøn, men reelt kan endelig transfer pricing-dokumentation først foreligge i sin fulde form efter et givent regnskabsår. FSR har i sit høringsvar til lovforslaget bemærket, at det derfor ikke er muligt at udarbejde dokumentationen løbende, som det ellers er beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget. Betydning heraf er dog begrænset, idet overtrædelse af dokumentationspligten først sker, hvis der efter påbuddet herom ikke indsendes materiale. Selskabet har dermed under alle omstændigheder mindst 60 dage til at udarbejde og indsende dokumentationen.

#### 4.4.2.3 Transfer pricing-korrektioner

Skattepligtige kontrollerede transaktioner, der afviger fra armslængdevilkårene, medfører, jf. SKL § 3B stk. 8, at SKAT, jf. SKL § 5, stk. 3, kan vælge at fastsætte en skønsmæssig indkomst for så vidt angår de kontrollerede transaktioner. SKAT kan således lave en forhøjelse af den selvangivne indkomst for et selskab, hvor selskabet i forhold til armslængdeprincippet har selvangivet en for lav indkomst. Dette kaldes en primær korrektion<sup>47</sup>. Da transaktionen følgelig også omfatter et andet selskab, vil indkomsten, såfremt transaktionen også er skattepligtig i dette selskab, blive korrigeret tilsvarende via en korresponderende korrektion, jf. LL § 2, stk. 6.

I eksemplet i afsnit 4.4.2 om Selskab A og Selskab B, vil Selskab A få et tillæg til indkomsten svarende til den mindre fortjeneste, som den høje købspris hos Selskab B har foranlediget. Indkomsten hos Selskab B vil blive korrigeret til et tilsvarende mindre beløb.

Ud over primære korrektioner og de deraf afledte korresponderende korrektioner, kan der blive tale om sekundære korrektioner<sup>48</sup>. Ved en sekundær korrektion anses værditilførslen, i eksemplet ovenfor svarende til merprisen for varerne, for at være en skattepligtig indkomstoverførsel, der dermed skal beskattes i det modtagende selskab. Der er således tale om beskatning af den driftsøkonomiske fordel, der tilflyder den ene part i transaktionen.

Selskab A har købt dyre varer af Selskab B og har dermed tilført Selskab B en værditilførsel svarende til merprisen på varerne. Den korresponderende korrektion vil i det her tilfælde endvidere give en skattebesparelse i Selskab B, svarende til skatten af merprisen. Såfremt værditilførslen er skattepligtig, hvilket f.eks. ikke er tilfældet, hvis der er tale om skattefri udlodning fra et datterselskab, vil denne blive beskattet som en isoleret transaktion, hvorved værditilførslen, altså merprisen, vil blive beskattet.

---

<sup>47</sup> Skatteretten 2, side 416 ff.

<sup>48</sup> Skatteretten 2, side 420 ff.

Effekten af korrektionerne i Selskab B er dermed nul, mens der i Selskab A vil være tale om forhøjet skat. Dermed er ikke alene indkomsten til beskatning flyttet, men også øget, og der er reelt sket dobbeltbeskatning.

Der er ikke i lovgivningen nævnt et egentlig niveau for, hvor stor en korrektion skal være, før den reelt vil blive foretaget. Der er således ikke tale om en bagatelgrænse, men samtidig er det værd at bemærke, at der i praksis altid vil være et skønsmæssigt aspekt i vurderingen af, hvorvidt armslængdevilkårene er overholdt og dette vil i sig selv være medvirkende til, at kun potentielle korrektioner af en vis størrelse vil blive forfulgt af skattemyndighederne. Hertil skal det endvidere nævnes, at der i SKL § 3, stk. 5 står, at der for "*kontrollerede transaktioner, der i omfang og hyppighed er uvæsentlige*" ikke skal udarbejdes skriftlig dokumentation, hvilket bekræfter væsentlighedsbetragtningen. Se også afsnit 4.4.2.1 om armslængdeprincippet og den generelle usikkerhed forbundet hermed.

Et selskab kan i henhold til LL § 2, stk. 5 undgå sekundære korrektioner ved at forpligte sig til at tilbageføre den modtagne fordel og dermed bringe skattemæssige og driftsøkonomiske forhold i overensstemmelse med hinanden. I tilfælde med udenlandske parter gælder dette dog kun, hvis den pågældende udenlandske skattemyndighed ligeledes beskatter ud fra armslængdeprincippet, hvilket naturligvis skyldes, at beskatning ellers vil kunne undgås i visse tilfælde. Muligheden for undgåelse af sekundære korrektioner kan endvidere alene ske for korrektioner omfattet af LL § 2, stk. 1.

LL § 2, stk. 1 omfatter priser og vilkår for alle transaktioner. Priser og vilkår må nødvendigvis have sammenhæng til et produkt eller en ydelse, hvorfor transaktioner omfattet af LL § 2, stk. 1 fordrer en modydelse. Korrektionerne af sådanne transaktioner kaldes vilkårskorrektioner. Formålet med disse korrektioner er at omfordele indkomsten. Korrektion af transaktioner uden modydelse kaldes dispositionskorrektioner, idet korrektionen foretages på baggrund af det retslige indhold i selve dispositionen. En dispositionskorrektion skaber indkomst eller omkostning hos en af transaktionens parter.

Ud fra ovenstående står det klart, at der alene kan være tale om undgåelse af sekundære korrektioner efter LL § 2, stk. 5, såfremt der er tale om vilkårskorrektioner. Dette er da også i overensstemmelse med retspraksis:

#### *SKM.2001.38.LSR*

En overførsel af et konsulenthonorar fra et selskab til dettes ejer, der ansås for rette indkomstmodtager, kunne ikke karakteriseres som omhandlende priser og vilkår for handelsmæssige eller økonomiske transaktioner mellem interesseforbundne parter, idet der reelt ikke var en modydelse. Forholdet var derfor ikke omfattet af LL § 2, stk. 1 og dermed ikke af nuværende stk. 5.

#### *SKM.2001.370.LSR*

Et selskab afholdt renovationsudgifter på et enfamilieshus, der var stillet til rådighed for hovedaktionæren samt for et selskab ligeledes kontrolleret af hovedaktionærer. Der ansås at foreligge maskeret udlodning til hovedaktionæren. Forholdet var derfor ikke omfattet af LL § 2, stk. 1 og dermed ikke af nuværende stk. 5.

Se også eksempelvis SKM.2009.50.BR, SKM.2007.903.LSR, SKM.2007.465.HR m.fl.

I disse eksempler er der således ikke adgang til undgåelse af sekundærkorrektioner efter LL § 2, stk. 5 (tidligere stk. 4) og parterne risikerer således dobbeltbeskatning. Dog kan der i sidste ende søges tilladelse til omgørelse efter SFL § 29, hvorefter en efterfølgende ændring af dispositionen kan tillægges skattemæssig virkning for den aktuelle skatteansættelse.

#### 4.4.3 Revisorerklæringer om transfer pricing-dokumentation

Ved vedtagelse af Lov nr. 591 af den 18. juni 2012, blev der til SKL § 3 B tilføjet en ny stk. 8<sup>49</sup>, hvori skattemyndighederne bliver givet mulighed for at pålægge virksomheder, omfattet af dokumentationspligten, at indsende revisorerklæringer på overholdelsen af dokumentationskravet, jf. SKL § 3 B, stk. 5.

##### 4.4.3.1 Erklæringernes omfang

Da dokumentationskravene er omfattende, vil det i mange tilfælde være en meget omfattende dokumentation, som revisor skal erklære sig på. Omkostningen til selskabet for en revisorerklæring afhænger i høj grad af revisors arbejdsbyrde som igen afhænger af, hvilken type erklæring, der skal afgives.

I SKL § 3 B, stk. 8, 1 pkt. står der, at revisorerklæringen skal afgives på baggrund af Revisorlovens § 1, stk. 2, hvilket omfatter erklæringer med sikkerhed. Det er i bemærkningerne til lovforslaget gjort klart, at tanken er, at revisor skal erklære sig på, om: *"... der ved det udførte arbejde er forhold, der giver anledning til at konkludere, at virksomhedens transfer pricing dokumentation ikke giver et retvisende billede, ikke er udarbejdet i overensstemmelse med transfer pricing-bekendtgørelsen eller ikke er i overensstemmelse med armslængdeprincippet."*

Idet der formuleres med brug af negativ bekræftelse, er der tale om erklæringer med begrænset sikkerhed<sup>50</sup>. Der er tale om "Andre erklæringer med sikkerhed" omfattet af revisorloven og erklæringsbekendtgørelsen. Det er en grundlæggende bestemmelse i revisorloven<sup>51</sup>, at revisor skal være uafhængig af det selskab, som opgaven vedrører. Dette vil i praksis betyde, at selskabets sædvanlige revisor ikke kan assistere med udarbejdelse af transfer pricing-dokumentationen og samtidig erklære sig herpå.

Ved en erklæringsopgave med begrænset sikkerhed er revisors undersøgelser begrænset til først og fremmest at omfatte forespørgsler til selskabets ledelse og medarbejdere samt analytiske handlinger. Revisor skal endvidere vurdere ledelsens foretagne skøn. Ved en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed, eksempelvis en egentlig revision af en årsrapport, udfører revisor flere handlinger, idet der stilles større krav til revisionsbeviserne.

<sup>49</sup> Det daværende stk. 8 blev til stk. 9.

<sup>50</sup> Revisors skriftlige erklæringer, side 43.

<sup>51</sup> Revisorlovens § 24, stk. 1.

Som følge af, at der er tale om erklæringer med begrænset sikkerhed, er også omfanget af revisors arbejde begrænset. Kravene i begrebsrammen for erklæringen, SKL § 3 B, stk. 5 og transfer pricing-bekendtgørelsen, er dog høje og det må antages, at revisor vil skulle bruge meget tid på erklæringsafgivelsen. Revisors honorar vil naturligvis afhænge direkte af omfanget af transfer pricing-dokumentationen.

Der er i bilag 4 vedlagt et eksempel på en revisorerklæring om transfer pricing-dokumentation. Der vil, jf. bemærkningerne til lovforslaget, af SKAT og FSR blive udarbejdet en erklæringskabelon.

Der er jf. SKL § 3 B, stk. 8, fastsat en frist på 90 dage fra selskabets modtagelse af SKATs påbud om en revisorerklæring, hvorefter erklæringen skal være indsendt til SKAT. Der er ingen tilsvarende frist, som SKAT skal overholde, hvorfor det omfattede selskab ikke kender sagsbehandlingstiden efter indsendelse af erklæringen. Samtidig er afgørelser om revisorerklæringer indsat som stk. 5, nr. 7 i SKL § 19 om undtagelse til de almindelige regler om, at skattemyndighederne skal udarbejde sagsfremstilling, der skal sendes til parterne med en svarfrist på ikke mindre end 15 dage. Der er dermed reelt tale om en reduktion af grundlæggende rettigheder for skatteyderen, af hensyn til SKATs hurtige behandling af sagerne.

#### 4.4.3.2 Omfattede selskaber

De nye regler om tvungen udarbejdelse af revisorerklæringer omfatter kun de selskaber, som allerede har indsendt transfer pricing-dokumentationen og hvor selskabet har haft enten:

- Kontrollerede transaktioner med enheder i lande uden for EU og EØS, som Danmark ikke har indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst med, eller
- Et gennemsnitligt driftsmæssigt underskud de seneste fire år ifølge årsrapporten, målt som resultat af primær drift før finansiering, ekstraordinære poster og skat<sup>52</sup>.

Derudover er det en betingelse, at SKAT skal have haft den oprindeligt indsendte dokumentation i mindst syv dage, samt at SKAT kun, hvis det er relevant og hensigtsmæssigt for kontrollen af dokumentationen, kan pålægge selskabet at indhente en revisorerklæring. Det er således ikke i sig selv nok, at et af de to overordnede kriterier om henholdsvis transaktioner med lavskattelande eller gennemsnitligt underskud i fire år er opfyldt, da der skal være yderligere grund til at antage, at revisorerklæringen både er relevant og hensigtsmæssig for kontrollen af skatteansættelsen.

Det påtænkes jf. bemærkningerne til lovforslaget, at denne ordning med revisorerklæring alene benyttes i få tilfælde og kun hvor SKAT har en "overvejende formodning" om, at kravene til transfer pricing-dokumentationen ikke er overholdt. Hvis kravene helt åbenlyst ikke er overholdt, giver det ikke mening at bede om en revisorerklæring. SKAT kan i disse tilfælde lave en skønsmæssig ansættelse, jf. SKL § 5, stk. 3, i medfør af SKL § 3 B, stk. 8.

<sup>52</sup> Dog anvendes der for sammenlignelighedens skyld andre resultatmål for forsikringsvirksomheder og øvrige finansielle virksomheder. Disse er defineret i loven.

Selskaberne har ikke mulighed for at klage over selve pålæggelsen af erklæringen, men kan klage over eventuelle afgørelser til Landsskatteretten. Der kan ikke ydes godtgørelse for selskabernes omkostninger til revisorerklæringerne. Det kan således betyde omkostninger for selskaber, at SKAT har en "overvejende formodning" uanset at denne formodning viser sig at være forkert.

Advokatrådet har i deres høringssvar gjort opmærksom på, at de ser udfordringer i forhold til proportionalitetsprincippet, hvorefter et indgreb, som eksempelvis pålæggelsen af revisorklæringer, skal stå i forhold til formålet med indgrebet. Således må målet alene ikke hellige midlet.

Skatteministeriet afviser denne kritik med henvisning til, at den pågældende transfer pricing-dokumentation skal være nødvendig for skatteansættelsen, samt at erklæringerne skal være relevante og hensigtsmæssige i forhold SKATs kontrol. Det må konstateres, at disse betingelser i en vis grad er subjektive. Samtidig må det formodes, at SKAT bruger reglerne som tilsigtet i lovforslaget, og dermed kun i yderst begrænset omfang.

SKAT er ikke bundet af konklusionen i revisorerklæringen og kan anlægge en anden vurdering end revisor. Det er uklart i hvor høj grad SKAT tillægger erklæringerne egentlig værdi og behovet for disse erklæringer synes i højere grad at bunde i signalværdi i forhold til stramningerne på transfer pricing-området som helhed.

#### **4.4.4 Bøder for mangelfuld transfer pricing-dokumentation**

Selskaber, der skal indsende selvangivelse efter skattekontrolloven, er ligeledes omfattet af straffebestemmelserne i samme lov. Ifølge SKL § 17 straffes manglende opbevaring af materiale til brug for selvangivelsen og skatteberegning med bøde, hvor der i stk. 3 positivt nævnes pligten til at udarbejde skriftlig dokumentation efter SKL § 3 B, stk. 5 og 6. Efter vedtagelse af de nye regler omfatter SKL § 17, stk. 3 nu både transfer pricing-dokumentation, som hidtil, og revisorerklæringerne.

Ifølge SKL § 14 straffes det med bøde, hvis der ved forsæt eller ved grov uagtsomhed gives vildledende oplysninger til selvangivelsen og skatteberegningen. Dette omfatter derfor også transfer pricing-dokumentationen.

Bødestørrelserne er fastlagt i bemærkningerne til det oprindelige lovforslag, mens det i selve skattekontrolloven alene er løst formuleret. I de nye regler er bødernes størrelser skærpet betydeligt og det er gjort klart, at bødernes størrelse ved manglende dokumentation, skal stå i modsætning til den omkostning, som selskaberne sparer ved ikke at udarbejde dokumentationen.

For selskaber i sambeskatningsforhold er det enkelte selskab stadig et selvstændigt skattesubjekt med selvstændigt ansvar. Derfor er der ikke undtagelser eller lempelser som følge af en sambeskatnings udlignende effekt. Eksempelvis ændres bøden ikke for et selskab, hvor en skatteforhøjelse giver en skatnedsættelse i et andet selskab.



I praksis vil gentagne overtrædelser eller en kombination af flere overtrædelser medføre skærpede bødestrafte og der vil, jf. SKL § 14, stk. 1, kunne straffes med fængselsstraf for forsætlige overtrædelser med urigtige eller vildledende oplysninger, hvis hensigten er skatteunddragelse.

Såfremt både § 14 og § 17 overtrædes, vil der kunne ifaldes bøder for begge overtrædelser samt eventuelt forhøjelser af bøderne. Overtrædelserne sker for et indkomstår ad gangen, og der kan derfor ifaldes bøder for hvert indkomstår.

I det følgende beskrives bøderne for henholdsvis manglende eller mangelfuld dokumentation samt for urigtige eller vildledende oplysninger.

#### 4.4.4.1 Bøder for manglende dokumentation

Ved manglende dokumentation forstås transfer pricing-dokumentation, der ikke er indberettet såvel som transfer pricing-dokumentation, der er udarbejdet ufuldstændigt i forhold til transfer pricing-bekendtgørelsen. Såfremt transfer pricing-dokumentationen ikke udarbejdes i overensstemmelse med reglerne, kan selskabet straffes med bøde, jf. SKL § 17, stk. 3.

Det er derfor særdeles relevant for alle omfattede selskaber at være opmærksomme på, at der kan blive tale om bødestraf ved manglende eller ufuldstændig dokumentation.

Hidtil har bøder for manglende eller mangelfuld transfer pricing-dokumentation været opgjort som et beløb svarende til to gange de skønnede omkostninger til udarbejdelse af dokumentationen.

Bøden udgøres fremover af et grundbeløb på kr. 250.000, der dog kan nedsættes til kr. 125.000 ved efterfølgende indberetning af fyldestgørende transfer pricing-dokumentation. I bemærkningerne til lovforslaget er det nævnt, at Skatteministeriet vurderer, at minimumsomkostningerne til udarbejdelse af transfer pricing-dokumentation er kr. 125.000, og at bøden på kr. 250.000, i lighed med de tidligere regler, skal afspejle, at det ikke skal kunne svare sig, ikke at udarbejde dokumentationen. Ved eventuel nedsættelse til kr. 125.000 får man således et nedslag svarende til de vurderede omkostninger ved udarbejdelse af materialet, mens der stadig betales den rene strafandel. Skatteministeren vurderer, at de kr. 125.000 netop svarer til, eller ligger langt under, de faktiske omkostninger, hvorfor han mener, at der ikke er tale om en strafskærpelse<sup>53</sup>.

Bødestørrelsen er baseret på omkostningen ved transfer pricing-dokumentationen som helhed, uagtet omfanget af forskellige transaktioner og kompleksiteten i øvrigt. Grundbeløbet vil naturligvis være forholdsmæssigt stort for et mindre selskab med begrænset transfer pricing-aktivitet og dermed begrænset dokumentationsbehov, ligesom grundbeløbet kan være forholdsmæssigt lille for et meget stort selskab med mange transfer pricing-transaktioner.

Udover grundbeløbet skal der, i lighed med de hidtidige regler, betales 10% af den indkomstforhøjelse, der eventuelt foretages som følge af en endelig skønsmæssig ansættelse.

---

<sup>53</sup> Lovforslagets bilag 32, side 36 (supplerende svar til FSR).

Der er, jf. bemærkninger til lovforslaget, begrænsede tilfælde med bøder i forbindelse med transfer pricing i Danmark. Hittidig praksis har været, at bøden skulle svare til to gange omkostningerne til dokumentationen, men indtil vedtagelsen af de nye regler har der ikke været et fast beløb for disse omkostninger. Dette skulle opgøres hver gang, med stort besvær for skattemyndighederne og med mulighed for, at den skattepligtige kunne klage over opgørelsen af bødestørrelsen.

Den nye praksis har således til formål at lette og fremskynde processen, men også at være medvirkende til, at bøderne reelt også bliver givet. Det må forventes, at SKAT efterlever dette politiske ønske, og at der derfor vil blive uddelt en vis mængde bøder vedrørende indkomståret 2012 og fremover.

Jf. SKL § 17, stk. 4 skal det ved opgørelse af bødestørrelsen betragtes som en skærpende omstændighed, hvis overtrædelsen er sket systematisk eller, hvis den er sket som led i en systematisk overtrædelse af skattelovgivningen generelt, herunder derfor også overtrædelse af SKL § 14 samt overtrædelser i flere indkomstår.

Reglerne træder i kraft den 1. januar 2013<sup>54</sup>, men omfatter også tidligere indkomstår og dermed også selvangivelsespligten for indkomståret 2012. Da der ifølge Skatteministeren ikke er tale om en skærpelse af straffen, og da Skatteministeren endvidere ikke klart svarer på FSRs spørgsmål om omfattede indkomstår, kan det forventes, at bødestørrelserne ligeledes gælder hidtidige indkomstår. Dermed risikerer små selskaber at ifalde en forholdsvis stor bødestraf, både angående afsluttede og kommende indkomstår.

#### 4.4.4.2 Bøder for urigtige eller vildledende oplysninger

Det fremgår af SKL § 14, stk. 1, at afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger straffes med bøde. Straffen fordrer ifølge lovteksten, at de urigtige eller vildledende oplysninger skal være givet med en grov uagtsomhed eller forsæt fra det skattepligtige selskab.

Overtrædelser, jf. § SKL § 14, kan være af forskellig karakter, men bestemmelsen i SKL § 14, stk. 4 omhandler manglende oplysning om opfyldelse af betingelserne for anvendelse af SKL § 3 B, stk. 6, altså oplysning om, hvorvidt selskabet som følge af koncernens størrelse skal udarbejde lempet transfer pricing-dokumentation. De lempede betingelser gælder for selskaber med under 250 beskæftigede og enten en balance på under 150 mio. kr. eller en årlig omsætning på under 250 mio. kr.

Selskaber skal oplyse herom ved et enkelt kryds på selvangivelsen. For at der kan være tale om en strafbar overtrædelse, skal der som nævnt være tale om grov uagtsomhed eller forsæt. Hvad der karakteriserer grov uagtsomhed står ikke klart, men med forhøjede bøder er det under alle omstændigheder endnu mere relevant for selskaber omfattet af SKL § 3 B, stk. 6, at dette oplyses korrekt på selvangivelsen.

Reglerne træder i kraft den 1. juli 2012 og omfatter alle indberettede oplysninger efter denne dato.

<sup>54</sup> Jf. Lov nr. 591 af 18. juni 2012, § 11, stk. 10.

Ved vedtagelsen af de nye regler skal bøderne, jf. SKL § 14, stk. 5 og 6, opgøres på baggrund af selskabets omsætning eller antal ansatte. Det fastslås endvidere, at gentagen, systematisk overtrædelse af reglerne er en skærpet omstændighed.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget skal bøder for urigtige eller vildledende oplysninger vedr. transfer pricing-dokumentation opgøres som den højeste af følgende to muligheder:

- 0,5% af selskabets omsætning op til en omsætning på 500 mio. kr., 0,1% af den resterende omsætning op til 1 mia. kr. og 0,05% af omsætningen over 1 mia. kr.
- kr. 250.000 for selskaber med op til 50 medarbejdere, stigende med kr. 250.000 for hver yderligere 50 medarbejdere op til 500 medarbejdere. Er der flere medarbejdere fastsættes bøden til 2 mio. kr.

Et selskab med 250 ansatte vil således skulle betale 1,25 mio. kr. i bøde ved urigtige eller vildledende oplysninger i selvangivelsen. I forhold til beregningsmetoderne svarer det til et selskab med 250 mio. kr. i omsætning. Selskaber med omsætning på 1 mia. kr. vil få et bødeforlæg på 3 mio. kr.

Antal ansatte opgøres som et gennemsnit af antallet af månedlige indberetninger til Indkomstregistret og ikke som en omregning til antal årsværk. Dette skyldes givetvis en kombination af SKATs lette tilgangsmulighed til disse data samt risikoen for, at fejlbehæftede indberetninger giver fejl i beregningen af antal årsværk, eksempelvis ved hjælp af atp-metoden<sup>55</sup>. Der vil således opstå skævhed mellem selskaber med samme omregnede antal årsværk og eventuelt samme aktivitetsniveau, men hvor der i det ene er forholdsvis mange fuldtidsansatte og i det andet forholdsvis mange på deltid.

Jf. SKL § 14, stk. 6 skal det ved opgørelse af bødestørrelsen betragtes som en skærpende omstændighed, hvis overtrædelsen er sket systematisk eller, hvis den er sket som led i en systematisk overtrædelse af skattelovgivningen generelt, herunder derfor også overtrædelse af SKL § 17 samt overtrædelser i flere indkomstår.

#### 4.4.4.3 Bøder ved manglende indberetning til Indkomstregistret

Der er endvidere med den nye lov fastsat bødestørrelser ved manglende indberetning til Indkomstregistret<sup>56</sup>.

Det interessante ved disse regler er, at der sker en grov overtrædelse ved blot en enkelt misligholdt indberetning. I bemærkningerne til lovforslaget er det direkte beskrevet, hvorledes en enkelt forglemmelse kan betegnes som grov, idet der tages hensyn til ansattes forventninger om korrekt

<sup>55</sup> Den samlede indberettede atp divideres med kr. 3.240 (2009-2012), svarende til et års atp-bidrag for en fuldtidsansat person. Størrelsen af den enkelte persons atp er opgjort i intervaller og afhænger af, hvor mange timer vedkommende arbejder i lønperioden.

<sup>56</sup> Ved overtrædelse af SKL § 14, stk. 2, samt ved manglende genindberetning (som følge af fejl i den første indberetning) også stk. 3.

indberetning til brug for dennes selvangivelse samt myndighedernes brug af oplysningerne i forbindelse med sociale indsatser mv.<sup>57</sup>

Bøderne for disse overtrædelser er fastsat ud fra antal medarbejdere. Således ifalder virksomheder med 1-4 ansatte en bøde på 5.000 kr., mens satsen gradvist stiger op til 100+ ansatte, hvor bøden udgør kr. 80.000.

Bøderne gives pr. overtrædelse. Det fremgår endnu ikke klart, hvad "pr. overtrædelse" præcist omfatter. Da selve bødestørrelsen afhænger af antal ansatte, er det dog nærliggende at antage, at der med straf pr. overtrædelse menes straf pr. fejlagtigt lønkørsel eller samlet lønindberetning for selskabet. Dermed kan en stor virksomhed med månedlige indberetninger formentlig ifalde en bøde på kr. 960.000.

Det bliver interessant at se, hvorledes de nye regler bliver tolket og praktiseret af SKAT. Der er dog ingen tvivl om, at mange selskaber nødvendigvis bliver nødt til at fokusere på, at indberetningen sker korrekt.

#### 4.5 Åbenhed om selskabers skattebetalinger

Skatteforvaltningslovens § 17, stk. 1 fastslår, at skattemyndighederne har ubetinget tavshedspligt, hvad end der er tale om fysiske eller juridiske personer og gældende både for denne persons økonomiske, erhvervmæssige og private forhold. Ved vedtagelsen af L173 er der til § 17 tilføjet stk. 2, hvori det bestemmes, at såfremt den juridiske person er underlagt selvangivelsespligt, kan skattemyndighederne offentliggøre særlige oplysninger om den skattepligtige. Hvorvidt skattemyndighederne kan offentliggøre et selskabs skattebetalinger afhænger således af, om selskabet har selvangivelsespligt i Danmark.

Jf. skattekontrollovens § 1, stk. 1 skal alle skattepligtige i Danmark selvangive indkomsten årligt. I § 2 er undtagelserne defineret, hvilket i relation til selskaber omfatter de selskaber, der udelukkende er skattepligtige efter selskabsskattelovens § 2, stk. 1, litra c, d, e eller g. Dette omfatter selskaber, der udelukkende er beskattet som følge af oppebærelse af udbytte, renter og royaltys fra danske kilder, samt selskaber der oppebærer indkomst, der kan sidestilles med lønindkomst. Disse selskaber er dermed fritaget for at selvangive i Danmark, uanset at de er skattepligtige i Danmark.

De særlige oplysninger skattemyndighederne kan offentliggøre er, jf. SFL § 17, stk. 2, specificeret som følgende:

- Den skattepligtige indkomst efter fradrag af tidligere års underskud
- Årets anvendte underskud fra tidligere år
- Årets beregnede skat
- Beskatningens lovhjemmel, eksempelvis SEL eller FBL

<sup>57</sup> Eksempelvis er der for alle arbejdsløsheds-kasser indført tvungen kontrol af udbetalinger kontra Indkomstregister til sikring af, at dagpengemodtagere ikke samtidig er i arbejde.

Såfremt selskabet indgår i sambeskatningsforhold, vil det være sambeskatningsindkomsten, der kan offentliggøres, idet det er denne indkomst, der er selvangivet. Desuden vil det kunne oplyses, hvilke selskaber, der indgår i sambeskatningen. Idet ejerandelene ikke oplyses, vil alle de pågældende selskaber blive set som en overordnet sammenhæng, hvilket ikke nødvendigvis er i minoritetsaktionærernes interesse. Moderselskaber i større koncerner skal dog som udgangspunkt altid udarbejde koncernregnskab efter reglerne for regnskabsklasse C eller D i årsregnskabsloven<sup>58</sup>. Koncernregnskabet skal indsendes til Erhvervsstyrelsen, og bliver derefter offentliggjort. Koncernrelationerne er således i forvejen offentliggjort.

I lovtæksten står der, at oplysningerne *kan* offentliggøres, men det er samtidig skrevet i forarbejderne, at oplysningerne vil blive gjort tilgængelige på SKATs hjemmeside en måned efter udsendelsen af årsopgørelsen. Endvidere fremgår det, at årsagen til, at beskatningens lovhjemmel skal oplyses er, at der kan være tale om forskellige skatteprocenter afhængig af lovgivning, ligesom der kan være forskel på, hvilke indkomster, der er skattepligtige.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at reglerne er søgt konstrueret således, at der tages hensyn til målet om større provenu, men også til tid og pris for et system, der kan håndtere den praktiske del af offentliggørelsen af oplysningerne samt hensyn til administrationsbyrden for både SKAT og de enkelte selskaber.

I bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at Regeringen forventer, at den øgede åbenhed i sig selv vil øge skatteprovenuet, men dette er dog ikke kvantificeret. Der er under behandlingen af lovforslaget stillet spørgsmål til, hvad denne vurdering konkret baseres på<sup>59</sup>. Skatteministerens svar er, at der er tale om en samlet pakke og at åbenheden i sig selv "kan virke som en motiverende faktor", hvad angår selskabers skattebetaling.

Det kan være svært at se et objektivt argument i forarbejderne for, hvorfor åbenhed i sig selv er motiverende. Det er nærliggende at tolke udmeldingerne således, at Regeringen mener, at disse selskaber reelt snyder sig til betale mindre eller ingen selskabsskat, og at åbenheden derfor skal medføre, at selskaberne blot ikke vil snyde åbenlyst og offentligt. Det samme kan i øvrigt udledes af retorikken i lovforslaget og pressemeddelelser<sup>60</sup> og det kan diskuteres, hvorvidt loven i højere grad er politisk signalværdi frem for en egentlig, skatteretlig hensigtsmæssig regel.

Reglerne implementeres således, at oplysningerne offentliggøres for indkomståret 2012, svarende til, at oplysningerne første gang kan ses efter udsendelsen af årsopgørelsen for 2012 i efteråret 2013.

<sup>58</sup> Med undtagelse af ÅRL §§ 110-112.

<sup>59</sup> Spørgsmål 22 fra Torsten Schack Pedersen (V) til lovforslaget.

<sup>60</sup> Eksempelvis pressemeddelelse: "Regeringen styrker indsatsen mod multinationale selskaber" af den 29. oktober 2011.

## 4.6 Delkonklusion

Regeringens indsats mod nulskatteselskaber ved Lov nr. 591 af den 18. juni 2012 består af fire overordnede elementer. I det følgende gennemgås overordnet lovens nye regler samt problemstillingerne ved den nye lov.

### 4.6.1 Hæftelse for selskabsskatter og kildeskatter i sambeskatningsforhold

De nye hæftelsesregler er indført for at øge SKATs mulighed for at inddrive selskabsskatter og kildeskatter.

Der er indført solidarisk hæftelse for selskabsskatter for sambeskattede selskaber, der ved indkomstårets udløb er direkte eller indirekte ejet 100% af et eller flere koncernselskaber. Hæftelsen gælder for indkomståret 2013. Øvrige selskaber i koncernen betegnes som minoritetsselskaber. Disse hæfter først subsidiært og i forhold til ejerandelen. Ejerandelen opgøres ud fra KGL og omfatter dermed også personlige aktionærer såvel som direkte og indirekte ejerskab. Derfor skal ejerskabet klarlægges ved opgørelse af hæftelsens størrelse, hvilket kan give udfordringer især ved udenlandske, personlige aktionærer.

Den solidariske hæftelse for helejede koncernselskaber må formodes at have begrænset effekt både på skatteprovenuet såvel som for de omfattede selskaber, idet der allerede i selskabslovgivningen eksisterer værnsregler til forhindring af, at selskaber overfører værdier videre ud i koncernen, for derefter ikke at kunne betale skattekravet. Derimod har minoritetsselskaber nu risiko for at hæfte for et skattekrav, som de som følge af begrænset ejerskab kun har ringe, eller ingen, indsigt eller indflydelse i. Dette kan især være et problem, hvis minoritetsselskabet er et meget lille selskab i forhold til det selskab i sambeskatningen, som minoritetsselskabet hæfter for. Det må forventes, at de nye hæftelsesregler i et vist omfang vil have betydning for minoritetsselskabernes værdier, herunder aktiekurserne.

Princippet for hæftelse for kildeskatter er det samme som for selskabsskatter, men her skelnes der ikke på helejede og delvist ejede koncernselskaber, hvorfor problemstillingen er forstærket i forhold til ovenfor. Hæftelsen for kildeskatter gælder fra den 1. juli 2012.

### 4.6.2 Begrænsning i modregning af underskud

Selskabers og sambeskatningers mulighed for at fremføre underskud fra tidligere år bliver fra indkomståret 2013 begrænset. Der kan med de nye regler fremføres op til et grundbeløb på 7,5 mio. kr. (2010-niveau) af underskudssaldoen, hvorefter der alene kan fremføres underskud svarende til maksimalt 60% af den skattepligtige indkomst efter modregning af grundbeløbet. Det resterende underskud fremføres til efterfølgende år.

Grundbeløbet gælder både selskaber og sambeskatninger, store som små. Derfor har reglerne ingen effekt for selskaber og sambeskatninger med en skattepligtig indkomst under 7,5 mio. kr.

Tilsvarende har reglerne større betydning i takt med større opsparede underskud og større aktuelle skattepligtige indkomster.

For nogle selskaber og sambeskatninger har begrænsningen den effekt, at der reelt fortabes fradrag. Det sker i de tilfælde, hvor selskabet i årene efter begrænsningen enten ophører inden udnyttelse af underskuddet, eller efterfølgende ikke genererer et tilpas stort overskud til at udnytte underskuddet.

Endvidere vil begrænsningen kunne medføre en nedskrivning af de aktiverede skattemæssige underskud.

Begrænsningen vil typisk omfatte en særlig gruppe selskaber, herunder især selskaber med store udsving i de årlige indkomster. Dette gælder eksempelvis selskaber med igangværende arbejder, hvor der typisk anvendes faktureringskriteriet ved den skattemæssige indregning. Derved vil der efter en årrække med underskud, efterfølgende være et stor overskud.

Selskaber kan vælge at anvende produktionskriteriet ved den skattemæssige indregning af igangværende arbejder, hvorved selskabet afregner skatten løbende i takt med den forventede indtjening. Dette kræver dog, at selskabet meget præcist opgør avancen i de enkelte indkomstår, idet selskabet ellers risikerer at have optjent et stort skattemæssigt underskud, som det ikke nødvendigvis kan udnytte efterfølgende.

Endvidere kan lagerbeskattede aktiver som følge af upåvirkelige indkomstudsving, medvirke til en større begrænsning end ved realisationsbeskatning. Selskaber kan frit vælge beskatningsprincip for unoterede porteføljeaktier, mens der for lagerbeskattede debitorer skal søges om tilladelse hos SKAT, såfremt dette skal ændres til realisationsbeskatning.

Effekten af lagerbeskatningen vil typisk være begrænset, hvorfor det ikke i alle tilfælde vil være fordelagtigt at ændre princip.

For selskaber, hvor der er foretaget begrænsning i det fremførte underskud, vil der være en likviditetsmæssig belastning i forhold til de hidtidige regler. Dette gælder især selskaber med begrænset likviditet.

Reglerne vil endvidere medføre en mere kompleks beregning af den skattepligtige indkomst og underskud til fremførsel, i tilfælde, hvor der sker begrænsning. Dette gælder især sambeskatninger, hvor begrænsningen skal fordeles på de anvendte underskud, ved at gange ud med forholdet (brøken) mellem de anvendte fremførselsberettigede underskud efter begrænsningen (tæller) og de anvendte fremførselsberettigede underskud før begrænsningen (nævner).

Opgørelse af denne fordelingsbrøk har i forarbejderne givet anledning til udfordringer, idet FSR tilsyneladende har misforstået præmisserne for lovforslagets eksempelberegning i tilfælde, hvor en sambeskatningsindkomst er positiv inden underskudsmodregning og negativ efter. Samtidig er lovtæksten meget upræcis, idet det fremgår, at brøken udgøres af underskud, der "kan" fremføres, mens brøken matematisk nødvendigvis skal omfattes af underskud, der reelt bliver anvendt.

Det må forventes, at der inden reglerne tages i anvendelse, vil blive udsendt vejledninger til opgørelse af den skattepligtige indkomst.

### 4.6.3 Transfer pricing - revisorerklæringer og bøde

Et selskab med kontrollerede transaktioner skal i forbindelse med selskabsselvangivelsen oplyse om, at selskabet er omfattet af transfer pricing-bestemmelserne. De kontrollerede transaktioner skal overholde armslængdeprincippet, hvorfor transaktionernes priser og vilkår skal svare til priser og vilkår på et reelt marked med uafhængige parter. Selskabet skal udarbejde dokumentation for overholdelse af armslængdevilkåret for hver enkelt transaktionstype. Dokumentationen skal udarbejdes i overensstemmelse med de meget omfattende krav i transfer pricing-bekendtgørelsen.

Såfremt selskabet har under 250 ansatte og enten en balance på under 150 mio. kr. eller en årlig omsætning på under 250 mio. kr., gælder dokumentationskravene dog kun transaktioner vedrørende fremmede stater uden dobbeltbeskatningsoverenskomst med Danmark. De fleste danske selskaber er således omfattede af de lempede krav.

De nye regler for transfer pricing-området omfatter ikke ændringer i de hidtidige regler for oplysningspligt, opfyldelse af armslængdeprincippet og dokumentationskrav, men alene SKATs sanktionsmuligheder ved manglende opfyldelse af reglerne.

Der er således indført forhøjede bødestrafte og i særlige tilfælde påbud om revisorerklæringer. De nye bødereglene afhænger af, hvorvidt der er tale om manglende dokumentation eller deciderede urigtige eller vildledende oplysninger.

Såfremt et selskab bevidst eller som følge af grov uagtsomhed, afgiver urigtige eller vildledende oplysninger, fastsættes bøden som det største af opgørelsen ud fra enten omsætning eller antal medarbejdere. For et selskab, hvis størrelse netop kræver fuld dokumentation, udgør bøden 1,25 mio. kr.

Såfremt et selskab ikke afgiver dokumentation eller blot ufuldstændig dokumentation, kan selskabet ifalde en bøde på t.kr. 250. Dette er grundbeløbet, der dog ved efterfølgende indberetning af fyldestgørende transfer pricing-dokumentation, kan nedsættes til t.kr. 125. Udover grundbeløbet skal der, i lighed med de hidtidige regler, betales 10% af den indkomstforhøjelse, der eventuelt foretages som følge af en endelig skønsmæssig ansættelse.

Såfremt SKAT beder om transfer pricing-dokumentation, er der stadig 60 dages frist for aflevering af dokumentationen, under hvilke dokumentationen kan udarbejdes eller færdiggøres.

Selskaber kan nu i særlige tilfælde blive pålagt at indhente en revisorerklæring til SKAT om selskabets transfer pricing-dokumentation. Der gælder to objektive krav, der skal være opfyldt før SKAT kan kræve revisorerklæringerne. Det ene krav er, at selskabet i indkomståret har haft transaktioner med kontrollerede enheder i lande uden for EU og EØS, som Danmark ikke har indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst med. Det andet krav er, at selskabet skal have haft gennemsnitligt driftsmæssigt underskud de foregående fire år. Ud over disse meget målbare krav skal revisorerklæringen være nødvendig for skatteansættelsen, før SKAT må kræve erklæringen. Samtidig skal erklæringen være relevant og hensigtsmæssig for SKATs kontrol. Samlet set må det forventes, at revisorerklæringerne kun vil blive krævet i yderst få tilfælde.



Der er endvidere indført skærpede straffe for manglende eller fejlbehæftet indberetning til Indkomstregistret. Alle overtrædelser anses som grove, uanset selskabets hensigt og forhold i øvrigt. Bøderne fastsættes på baggrund af antal registrerede ansatte, fra kr. 5.000 op til kr. 80.000. Bødestørrelsen er således forholdsvis højere for et selskab med mange timelønnede på mindre end fuldtid, end for et selskab kun med fuldtidsansatte.

Som følge af de skærpede bødestraffe, risikoen for påbud af revisorerklæringer samt SKATs formodede kommende fokus på området, er forståelse og overholdelse af reglerne nu endnu mere aktuelt for de omfattede selskaber og koncerner.

#### **4.6.4 Åbenhed om selskabers skattebetalinger**

I efteråret 2013 udsender SKAT årsopgørelser for 2012 for selskaber. Cirka en måned herefter offentliggør SKAT den skattepligtige indkomst, årets anvendte underskud fra tidligere år, årets beregnede skat samt beskatningens lovhjemmel. I sambeskatningsforhold omfatter offentliggørelsen sambeskatningen som helhed. Formålet med at offentliggøre disse dele af selskabernes skatteforhold, er at øge skatteprovenuet. Åbenheden vil næppe i sig selv øge skatteprovenuet, og åbenheden er formentlig i højere grad indført som politisk signal om, at skatteansættelse og indrivelse tages alvorligt af myndighederne.

Åbenheden forventes for langt de fleste selskaber og koncerner i Danmark ikke at have nævneværdig betydning, ikke mindst fordi mange oplysninger i forvejen er tilgængelige i årsrapporter og koncernregnskaber offentliggjort via Erhvervsstyrelsen.

## 5. Konsekvenser for Byggegruppen af den nye lovgivning

Baseret på oplysningerne i kapitel 3 redegøres der i nærværende kapitel for konsekvenserne for Byggegruppen af den nye lovgivning.

### 5.1 Hæftelse for selskabsskatter og kildeskatter i sambeskatningsforhold

Fra og med indkomståret 2013 hæfter alle fire selskaber i Byggegruppen solidarisk for både selskabsskatter og kildeskatter.

Ledelsen planlægger at sælge Brobyg A/S efter færdiggørelse af de sidste store projekter i 2014. Selvom selskabet sælges, hæfter de tre øvrige selskaber fortsat for eventuelle krav vedrørende selskabs- og kildeskatter opstået frem til tidspunktet for selskabets udtræden af sambeskatningskredsen. Dette bør ikke give problemer for Byggegruppen, da selskabs- og kildeskatter forventes klarlagt inden tidspunktet for en eventuel overdragelse. Ledelsen skal dog være opmærksom på, at der selv efter overdragelsen kan opstå krav i Byggegruppen vedrørende Brobyg A/S.

Såfremt Brobyg A/S sælges til uafhængig tredjemand, frafalder hæftelsen i de øvrige tre selskaber.

Såfremt Brobyg A/S sælges til brødrenes far, hæfter alle selskaber fortsat solidarisk for eventuelle krav vedrørende selskabs- og kildeskatter, opstået frem til tidspunktet for selskabets udtræden af sambeskatningskredsen. Dermed overtager brødrenes far en potentiel forpligtelse til og med indkomståret 2012, hvis han overtager Brobyg A/S derefter. Hæftelsen kan have en negativ effekt på salgssummen.

Byggegruppen handler generelt i god tro og søger at overholde alle regler og tidsfrister. Derfor er risikoen for, at der opstår uventede hæftelseskrav, herunder også efter en eventuel overdragelse, meget begrænset. Koncernen overholder selskabsloven og har derfor ikke intentioner om at foretage dispositioner, der strider imod denne. Risikoen for, at et selskab foretager dispositioner, der fører til en skattebetaling, der ikke kan afholdes i det enkelte selskab, er derfor ligeledes meget begrænset.

### 5.2 Begrænsning i modregning af underskud

Begrænsningen i modregning af underskudsfræmførslen får stor betydning for Byggegruppen, hvilket skyldes kombinationen af store underskudssaldi til fremførsel primo 2012 og forventet stor indkomst i 2013 som følge af afsluttede projekter i Brobyg A/S.

Sambeskatningsindkomsten for indkomståret 2012 opgøres efter de nugældende regler. Derefter opgøres sambeskatningsindkomsten for 2013 med anvendelse af de nye regler om begrænsning i underskudsmodregningen. På baggrund af opgørelsen af selskabernes indkomster og underskudssaldi vist i bilag 2, kan sambeskatningsindkomsten opgøres på samme måde som i afsnit 4.2.1.2. Beregningerne for 2012 er vist i bilag 8.

For opgørelse af sambeskatningsindkomsten for indkomståret 2013 anvendes de nye regler om begrænsning. Der tages udgangspunkt i selskabernes indkomster for år 2013, som vist i bilag 2, beregningsmetoden, som vist i afsnit 4.3.3.2, samt beregningerne i bilag 8 for år 2012.

Beregningerne for 2013 er vist i bilag 9.

Beregningerne viser, at Byggegruppen i indkomståret 2013 bliver omfattet af en modregningsbegrænsning på t.kr. 25.544. Selskabsskatten heraf udgør t.kr. 6.386, der således skal finansieres.

Byggegruppen har et begrænset likviditetsmæssigt beredskab, hvorfor selskabsskatten på t.kr. 6.386 formentlig skal tilvejebringes via ekstern finansiering. Selskabsskatten forfalder mindst et år før den ville have gjort, uden begrænsningen i underskudsmodregningen. Idet koncernen har en sund økonomi, kan det antages, at et lån ville kunne etableres til en rente på ca. 5%, formentlig højere. En effektiv rente på 5% i et år (med årlig tilskrivning) giver et rentebeløb på kr. 319.300. Dette er således den forventede renteomkostning som direkte konsekvens af begrænsningsreglerne.

Af saldoen af underskud til fremførsel efter begrænsningen udgør størstedelen underskuddet for Brobyg A/S. Dette skyldes, at det er underskuddet i Brobyg A/S, der er begrænset mest. Såfremt brødrene vil sælge dette selskab, skal de derfor overveje, om den del af overdragelsessummen, der vedrører disse underskud, giver lige så meget værdi som den fremtidige modregning, der ville kunne foretages ved bibeholdelse af sambeskatningskredsen.

Endelig skal Byggegruppen være opmærksom på, om der som følge af begrænsningsreglerne skal reguleres i eventuelt regnskabsmæssigt indregnet udskudt skat. Dette afhænger af den forventede fremtidige udnyttelse af underskuddet.

Den øgede kompleksitet vil medføre øget ressourceforbrug, både i forbindelse med beregninger i de aktuelle indkomstår såvel som for konsekvensberegninger og overvejelser af eventuelle tilpasninger.

### **5.3 Transfer pricing - revisorerklæringer og bøde**

Kravene for transfer pricing-dokumentation er meget høje. Reglerne for omfanget og selvangivelsespligten af transfer pricing-dokumentationen er for så vidt uændret, men straffene for overtrædelser er skærpet betydeligt.

Alle selskaberne i Byggegruppen er koncernforbundne i henhold til SKL § 3 B, stk. 1 og transaktioner selskaberne imellem skal derfor overholde armslængdeprincippet. De koncerninterne transaktioner omfatter primært fakturering af ressourceforbrug efter faste satser, herunder både for timer og materialer. Derudover er der enkelte øvrige transaktioner, der prisfastsættes efter behov.

De nye bødereglere afhænger af, hvorvidt der er tale om manglende dokumentation eller ligefrem urigtige eller vildledende oplysninger.

### 5.3.1 Bøder for urigtige eller vildledende oplysninger

Byggegruppen lægger stor vægt på, at gældende regler overholdes, og der forventes derfor ikke at opstå problemer i forhold til overholdelse af oplysningspligten. Koncernen vil under alle omstændigheder så vidt muligt udarbejde en korrekt selvangivelse såvel som transfer pricing-dokumentation. Såfremt Byggegruppen alligevel, bevidst eller som følge af grov uagtsomhed, afgiver urigtige eller vildledende oplysninger, kan ifaldes store bødekraav.

Bøden fastsættes som det største af opgørelsen ud fra enten omsætning eller antal medarbejdere. Med udgangspunkt i de oplyste tal i kapitel 3 kan disse størrelser opgøres til henholdsvis 2,5 mio. kr. (0,5% af 500 mio. kr.) og 1,25 mio. kr. ( $250/50$  medarbejdere \* kr. 250.000). Ved afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger risikerer Byggegruppen således at ifalde et bødekraav på 2,5 mio. kr. alene vedrørende indberetningen for indkomståret 2012.

### 5.3.2 Bøder for manglende dokumentation

Manglende dokumentation omfatter både egentlig manglende såvel som ufuldstændig dokumentation. Som følge af Byggegruppens indstilling til overholdelse af reglerne, forventes der ikke at være en egentlig risiko for, at der ifaldes bøde for ikke udarbejdet dokumentation.

De interne ressourcefaktureringer udgør som følge af arten og omfanget en betydelig størrelse. Der skal derfor leves op til meget omfattende dokumentationskrav, både for disse transaktioner såvel som for de øvrige transaktioner.

Priserne på de internt afregnede ressourcer skal revurderes jævnlgt, gerne årligt. Dermed sikres det, at SKAT ikke kan anfægte prisfastsættelsen som følge af, at den ikke er i overensstemmelse med den aktuelle markedssituation. Alle materialer, der viderefaktureres, bør prisfastsættes til samme pris som det udfakturerende selskab købte materialerne til hos tredjemand. Dermed er de internt benyttede priser svarende til en reel markedspris.

De internt afregnede timer kan derimod give anledning til langt større overvejelser. Timesatsen kan opgøres på mange måder, og spørgsmålet er, hvilken metode Byggegruppen anser for den mest korrekte. Uanset den valgte metode er det dog vigtigt, at Byggegruppen argumenterer grundigt herfor i overensstemmelse med kravene i transfer pricing-bekendtgørelsen, ligesom det er vigtigt, at der både ved metodevalg og dokumentation tages hensyn til tilgængeligheden af data.

Fastsættelse af timeprisen giver således kun mening, hvis timerne kan opgøres pålideligt, eksempelvis ud fra time- og sagssystem med godkendelsesprocedurer. Hvis ikke, kan det eventuelt være nødvendigt at se på, hvad timerne er anvendt til, og i stedet bestemme en markedspris på dette delprojekt. Timepriserne kan sammensættes af flere elementer, herunder individuelle lønniveauer, arbejdets karakter, tillæg til dækning af særlige omkostninger og så videre. Valget af disse elementer skal naturligvis være velovervejede.

De øvrige kontrollerede transaktioner er af forskellig art og begrænset omfang, og dokumentationen for overholdelse af armslængdevilkårene kan med fordel udarbejdes så vidt muligt samtidig med

prisfastsættelsen. Byggegruppen kan med fordel gennemgå de kontrollerede transaktioner ved udgangen af hvert indkomstår, og derefter udarbejde eller færdiggøre transfer pricing-dokumentationen. Såfremt SKAT beder om transfer pricing-dokumentation, er der stadig 60 dages frist for aflevering af dokumentation, under hvilke dokumentationen kan udarbejdes.

Bøden udgøres af et grundbeløb på kr. 250.000, der dog kan nedsættes til kr. 125.000 ved efterfølgende indberetning af fyldestgørende transfer pricing-dokumentation. Udover grundbeløbet skal der, i lighed med de hidtidige regler, betales 10% af den indkomstforhøjelse, der eventuelt foretages som følge af en endelig skønsmæssig ansættelse. Bøden vil derfor som minimum udgøre kr. 125.000.

Som følge af især de skærpede bødestrafte og SKATs formodede kommende fokus på området, er overholdelse af både armslængdevilkår og dokumentationskrav nu endnu mere aktuelt for Byggegruppen.

### 5.3.3 Revisorerklæringer

SKAT kan med de nye regler i særlige tilfælde pålægge et skattepligtigt selskab at indhente en revisorerklæring på transfer pricing-dokumentationen. Et af kravene hertil er, at selskabet i indkomståret har haft transaktioner med kontrollerede enheder i lande uden for EU og EØS, som Danmark ikke har indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst med.

Dermed er Byggegruppen ikke i risiko for at blive pålagt at skulle indhente en revisorerklæring.

Såfremt Byggegruppen fremadrettet udvider koncernstrukturen til at omfatte sådanne enheder og transaktioner, skal ledelsen i Byggegruppen være opmærksomme på risikoen for kravet om revisorerklæring. SKAT kan pålægge indhentelsen af en revisorerklæring, såfremt SKAT mener, at transfer pricing-dokumentationen er nødvendig for skatteansættelsen, samt at erklæringen er relevant og hensigtsmæssig for SKATs kontrol.

Diversiteten i de kontrollerede transaktioner er begrænset, men samtidig er dokumentationskravene særdeles omfattende, ligesom kravene til revisors arbejde og dokumentation ligeledes er høje, selvom der skal udarbejdes revisorerklæring med begrænset sikkerhed. Transfer pricing-dokumentationen for de enkelte selskaber i Byggegruppen vil i vidt omfang være sammenfaldende.

Det må på baggrund af ovenstående forventes, at en erklæring for et selskab vil koste mindst 70 t.kr., mens prisen for en eventuel erklæring for et yderligere selskab i samme indkomstår vil være markant lavere. Risikoen for revisorerklæringer omfatter kun de af selskaberne, hvor der over de seneste fire år i gennemsnit er underskud. Et enkelt års underskud større end de foregående fire års overskud, udgør således et gennemsnitligt underskud.

Risikoen for, at SKAT kræver revisorerklæringer vedrørende transfer pricing-dokumentation er ikke eksisterende så længe koncernstrukturen er som nu. Såfremt koncernen udvides til at omfatte enheder i lande uden for EU og EØS, som Danmark ikke har indgået en dobbeltbeskatnings-

overenskomst med, vurderes risikoen for pålæggelse af revisorerklæring på baggrund af ovenstående dog at være meget lille.

#### 5.4 Åbenhed om selskabers skattebetalinger

Byggegruppen skal aflægge koncernregnskab, idet koncernen ikke er omfattet af undtagelserne i årsregnskabslovens §§ 110-112. Dermed er koncernoplysninger, inklusive regnskabstal for koncernen, offentligt tilgængelige.

Byggegruppen foretrækker af diskretionshensyn formentlig, at oplysningerne for indkomståret 2012 om koncernens skattepligtige indkomst, det anvendte underskud fra tidligere år, årets beregnede skat samt beskatningens lovhjemmel ikke bliver offentliggjort på SKATs hjemmeside. Ønsket om diskretion skyldes primært konkurrencemæssige hensyn. Det vurderes dog, at oplysningerne er af så overordnet og generelt karakter, at offentliggørelsen ikke har egentlige konsekvenser for Byggegruppen.

#### 5.5 Delkonklusion

Fra og med indkomståret 2013 hæfter alle fire selskaber i Byggegruppen solidarisk for både selskabs- og kildeskatter. Såfremt Brobyg A/S sælges til uafhængig tredjemand, frafalder hæftelsen i de øvrige tre selskaber, mens der ved salg til brødrene Hansens far, fortsat er solidarisk hæftelse mellem alle selskaber for eventuelle skattekrav vedrørende selskabs- og kildeskatter opstået frem til overdragelsestidspunktet.

Dette bør ikke give problemer for Byggegruppen, da selskabs- og kildeskatter forventes klarlagt inden tidspunktet for en eventuel overdragelse. Ledelsen skal dog være opmærksom på, at der selv efter overdragelsen kan opstå krav i Byggegruppen vedrørende Brobyg A/S. Derudover kan den potentielle forpligtelse i Brobyg A/S nedsætte værdien af selskabet ved overdragelsen.

De nye begrænsningsregler betyder, at Byggegruppen i indkomståret 2013 vil få begrænset underskudsmodregningen med t.kr. 25.544. Selskabsskatten heraf udgør t.kr. 6.386, der dermed forfalder mindst et år før den ville gøre efter de hidtidige regler. Byggegruppen har et begrænset likviditetsmæssigt beredskab, hvorfor det må formodes, at betaling af selskabsskatten sker med ekstern finansiering. Såfremt det forudsættes, at et lån kan optages med en effektiv rente på 5% i et år (med årlig tilskrivning), udgør renterne således t.kr. 319 alene for det første år. Dette er således den minimale, forventede renteomkostning som direkte konsekvens af begrænsningsreglerne.

Der gælder nye regler for opgørelse af bødestørrelser ved overtrædelse af reglerne for transfer pricing-dokumentation. Såfremt Byggegruppen bevidst, eller som følge af grov uagtsomhed, afgiver urigtige eller vildledende oplysninger, er der således risiko for at ifalde en bøde på 2,5 mio. kr. vedrørende indkomståret 2012.

Såfremt Byggegruppen ikke frembringer dokumentation eller frembringer mangelfuld dokumentation, risikerer koncernen at ifalde et bødekrav på t.kr. 125, forudsat at koncernen som

forventet efter henvendelse fra SKAT tilvejebringer tilstrækkelig dokumentation. Alternativt udgør bøden t.kr. 250. Under alle omstændigheder skal der betales 10% af den indkomstforhøjelse, der eventuelt foretages som følge af en endelig skønsmæssig ansættelse.

De nye regler om SKATs mulighed for at kræve revisorerklæringer i forbindelse med transfer pricing-dokumentation, er underlagt både objektive og subjektive kriterier, som SKAT skal iagttage. Ingen af disse kriterier er opfyldt, hvorfor Byggegruppen ikke risikerer at skulle afholde omkostninger til revisorerklæring.

Byggegruppens koncernoplysninger og koncernregnskabstal offentliggøres af Erhvervsstyrelsen. Som følge af de nye regler om åbenhed, offentliggøres blandt andet koncernens skattepligtige indkomst og den betalte skat. Det vurderes, at disse oplysninger er af generel karakter, og at offentliggørelsen heraf ikke har egentlige konsekvenser for Byggegruppen.

## 6. Forslag til tilpasninger i case-koncernen

De nye regler kan naturligvis ikke undgås, men der er dog flere måder, hvormed Byggegruppen kan mindske de negative effekter af de nye regler. I det følgende gennemgås disse, hvor Byggegruppen reelt har handlemuligheder.

### 6.1 Ophør af sambeskatning

De nye regler om hæftelse og underskudsbegrænsning omfatter selskaber i sambeskatning. Derfor er det oplagt først at se på mulighederne for at undgå sambeskatningen.

Ledelsen i Byggegruppen kan derfor overveje at ophørsspalte Hansen Holding ApS (indskydende selskab) og stifte to nye holdingselskaber (modtagende selskaber), hver især ejet 100% af henholdsvis Hans Hansen og Jens Hansen<sup>61</sup>. Derved undgås den obligatoriske sambeskatning og alle selskaber kan udnytte deres respektive underskud fuldt ud. Dog er det beskedne underskud i Hansen Holding ApS tabt, idet selskabet ophører. Metoden er selvfølgelig kun relevant, såfremt det efter en konkret vurdering står klart, at underskud fortabes. Eksempelvis genererer Husbyg A/S generelt overskud, hvorfor der uden sambeskatning altid vil skulle afregnes skat heraf.

Spaltningen skal givetvis ske skattefrit, idet Hans og Jens Hansen ellers beskattes af deres afståelse af aktierne til handelsværdi. Reglerne for skattefri spaltning findes i FUL §§ 15a og 15b samt øvrige bestemmelser i FUL for eksempelvis succession og fortabelse af underskud. Reglerne er for omfattende til en detaljeret gennemgang i nærværende afhandling, men i det følgende beskrives kort de mest relevante regler.

Skattefri spaltning medfører, at de to nye modtagende selskaber succederer i Hansen Holding ApS' skattemæssige stilling. Dermed overtager de modtagende selskaber deres forholdsvise andel af aktiver og forpligtelser til holdingselskabets skattemæssige anskaffelsessummer og -tidspunkter. Der udløses ingen beskatning. På trods af, at Hansen Holding ApS ophører, idet selskabets aktiver og forpligtelser indskydes med succession i de to nye modtagende selskaber.

Brødrene Hansens aktier anses ligeledes for at være anskaffet på samme tidspunkt og til samme værdi, som deres oprindelige aktier i holdingselskabet, hvorfor brødrene ikke ifalder beskatning.

Skattefri spaltning kan ske efter reglerne for henholdsvis med og uden tilladelse fra SKAT.

Såfremt ophørsspaltningen sker efter tilladelsesreglerne i FUL § 15a, skal dispositionen være forretningsmæssigt begrundet. Spaltningen må således ikke være begrundet i skatteundgåelse, hvorfor tilladelse næppe bliver givet blot ud fra ønsket om at undgå begrænsning i underskudsmodregningen og hæftelsesreglerne. Det er dog et oplagt tidspunkt for brødrene Hansen at revidere koncernstrukturen, idet der som følge af gode forretningsmæssigt begrundede årsager kan gives tilladelse til en skattefri spaltning, hvorefter undgåelse af begrænsningen i underskudsmodregningen blot er en positiv følge.

---

<sup>61</sup> Koncerndiagram efter ophørsspaltningen er vedlagt i bilag 10.



Den forretningsmæssige begrundelse afhænger helt af den aktuelle situation og de to brødre. Begrundelsen kan eksempelvis bestå af brødrenes ønske om, hver for sig at foretage forskellige investeringer med forskellig tidshorisont. Dette blev i SKM.2003.102.TSS godtaget som forretningsmæssig begrundelse, hvorfor tilladelse til spaltning blev givet.

SKAT kan give tilladelse til skattefriheden under konkrete betingelser, eksempelvis i forhold til udbytteudlodning. Dette skal sikre, at reglerne ikke udnyttes, eksempelvis via efterfølgende dispositioner, alene mulige som følge af spaltningen, med skatteundgåelse som den primære årsag.

Ophørsspaltningen kan endvidere ske efter reglerne om skattefri spaltning uden tilladelse. Her gælder visse værnsregler, netop til undgåelse af skatteunddragelse og skatteundgåelse. Det gælder således for Byggegruppen, at aktierne i de involverede selskaber ikke må afhændes inden for tre år. Såfremt dette alligevel måtte ønskes inden for de tre år, kan der dog søges om tilladelse til hele omstruktureringen, altså inklusive den nye struktur efter salget.

Derudover gælder det, at vederlaget for aktierne skal svare til handelsværdien. Dette skal undgå skævdeling af værdierne mellem de to aktionærer. Dermed bliver handelsværdien et centralt spørgsmål, idet Hans Hansen og Jens Hansen er brødre. SKAT har i 2007 udsendt en kommentar, SKM.2007.917.SKAT til fire grundlæggende afgørelser i relation til de dengang nye regler om skattefri omstrukturering uden tilladelse. Her præciseres det blandt andet, at selvom eksempelvis brødre som udgangspunkt er interesseforbundne, anses de alligevel for at have modstridende interesser, såfremt dette er tilfældet i de faktiske forhold. Netop eksemplet med to søskende der ophørsspalter et holdingselskab til to nye holdingselskaber ejet 100% af dem hver, er positivt nævnt som tilfælde, hvor de to søskende anses for at have modstridende interesser. Dermed vil handelsværdi de to aftaler næppe blive anfægtet af SKAT.

Endelig skal ledelsen i Byggegruppen være opmærksom på, at der ved spaltningen skal være en forholdsmæssig fordeling af aktiver og passiver, således at forholdet herimellem i Hansen Holding ApS (indskydende) svarer til forholdet i de to modtagende selskaber. Dette vil ikke være et problem her, såfremt langt den væsentligste del af balancen består af kapitalandele og eventuelt likvider. Balancekravet kan dog blive relevant, såfremt der er gæld eller aktiver, der ikke umiddelbart lader sig dele, og hvor der ikke er likvider nok til at opveje den skæve fordeling af disse aktiver eller forpligtelser.

Ophør af sambeskatningsforholdet medfører ikke, at der ikke fortsat er kontrollerede transaktioner. Reglerne om transfer pricing er derfor stadig relevante efter en ophørsspaltning. Tilsvarende gælder hæftelsen for selskabs- og kildeskatter frem til tidspunktet for udtræden af sambeskatningskredsen stadig for de tre driftsselskaber.

## 6.2 Ændring af indregningskriterier

Byggegruppens igangværende arbejder indregnes skattemæssigt med faktureringsprincippet. Det giver store udsving i den skattemæssige indkomst og det er da også årsagen til det store overskud i Brobyg A/S i 2012, som i årene op til har opsparet et betydeligt underskud til fremførsel. Såfremt

Byggegruppen ændrer princip for indregning af igangværende arbejder til produktionsprincippet, indregnes løbende den forventede avance på projekterne. Dermed udjævnes indkomsten betydeligt og underskudsbeholdningen vil i vidt omfang kunne undgås. Principskiftet skal ske for indkomståret 2012.

Som bilag 7 er vedlagt beregninger af konsekvensen for Byggegruppen ved principskifte. Der er taget udgangspunkt i koncernens skattepligtige indkomster før sambeskatning i år 2012, hvor reguleringen af igangværende arbejder er korrigeret til at svare overens med produktionsprincippet. Reguleringerne af igangværende arbejder er ændret i forhold til opgørelsen i kapitel 3, efter en vurdering af, hvordan tallene kunne se ud ved anvendelse af produktionskriteriet. Som følge af, at produktionskriteriet skal omfatte samtlige igangværende arbejder, er reguleringen af de igangværende arbejder ikke samme nettoværdi over de to år som under faktureringsprincippet.

Øvrige data er uændrede i forhold til kapitel 3 og kapitel 5.

Beregningsvisen viser, at Byggegruppen ved principskifte kan ændre den skattepligtige indkomst i 2013 fra 25 mio. kr. til 12 mio. kr. Dette svarer til, at skattebetalingen ændres fra t.kr. 6.386 til t.kr. 3.048. Samtidig er det udskudte skatteaktiv<sup>62</sup> ændret fra en skatteværdi på t.kr. 10.392 til t.kr. 1.069, hvor skatteaktivet i begge tilfælde alene skyldes begrænsningen.

Det står derfor meget klart, at Byggegruppen kraftigt bør overveje mulighederne og fordelene ved at skifte til produktionskriteriet.

Principskiftet skal meddeles SKAT og må ikke foretages såfremt dette tilsigter en undgåelse af skatten. Der er risiko for, at SKAT vil anfægte principskiftet, da Byggegruppen har planer om at sælge selskabet efterfølgende og blandt andet derfor søger at udnytte underskuddet i stedet for at lade det blive begrænset. Det er værd at bemærke, at kravet om, at et principskifte ikke må være sket med skatteundgåelse som formål, er et generelt og logisk krav i skattelovgivningen og at kravet dermed ikke er formuleret på et tidspunkt, hvor de nye regler om underskudsbeholdning har været aktuelle.

Om Brobyg A/S sælges eller ej, samt om selskabet nogensinde igen får ny, betydende aktivitet, er ikke afgørende for, om produktionskriteriet er fordelagtigt. Såfremt den likviditetsmæssige belastning ved et resterende underskud i et givent år overstiger den likviditetsmæssige belastning ved løbende skattebetaling i de samme år, vil produktionskriteriet være fordelagtigt.

Det er uvist, hvad SKAT vil lægge vægt på, idet sådanne skift umiddelbart op til indkomståret med underskudsbeholdning endnu ikke har fundet sted. Det bør derfor overvejes af Byggegruppen at søge bindende svar herom.

---

<sup>62</sup> Som dog kun indregnes regnskabsmæssigt, såfremt udnyttelsen af underskuddet forventes inden for en overskuelig tidshorisont, eksempelvis fem år.

### 6.3 Tilpasning af skattemæssige fradrag

Ledelsen i Byggegruppen bør overveje, om de skattemæssige afskrivninger kan tilpasses, således at det skattepligtige underskud enten øges eller mindskes, afhængig af situationen.

I 2013 er udfordringen det store underskud i Brobyg A/S. Det vil derfor være fordelagtigt, hvis en del af det skattemæssige underskud i 2012 kan flyttes til 2013. Dette kan gøres ved at udskyde investeringer og omkostninger, ligesom der kan foretages skattemæssige aktiveringer i stedet for straksafskrivninger. Fordelen herved er, at indkomstårets underskud ikke begrænses ved modregning, hvorfor begrænsningen på denne måde bliver nedsat i det omfang, det kan lade sig gøre at periodisere de skattemæssige fradrag.

Problemet ved denne løsning er, at der ved aktivering af småanskaffelser kun kan afskrives 25%, hvorfor tidshorizonten for muligheden for udnyttelse af underskuddet bliver afgørende. Hvis Brobyg A/S eksempelvis køber software eller et andet aktiv med en levetid på to år, kan aktivet straksafskrives i anskaffelsesåret, jf. AL § 6. Alternativet er, at aktivet afskrives efter saldometoden med 25%. Med den nye § 5D i afskrivningsloven er det for nogle fabriksnye investeringer foretaget fra den 30. maj 2012 til og med 31. december 2013, muligt at forhøje afskrivningsgrundlaget med 115%.

Idet det antages, at der i indkomståret 2013 i alle tilfælde vil ske en begrænsning af underskuddet til modregning, vil værdien af det fradrag, der kan udskydes til år 2013, svarende til værdien af formindskelsen af den skattepligtige indkomst, blive nedbragt til 40%. Dette skyldes, at der under alle omstændigheder kan modregnes i op til 60% af indkomsten.

Ved straksafskrivning udgør det opnåede fradrag i år 2012 således 60% af investeringen, mens der i det efterfølgende år ikke opnås fradrag, såfremt der ikke er positiv indkomst at modregne i.

Ved aktivering udgør det opnåede fradrag ca. 79% i alt fra 2012 til og med 2015, men udnyttelse heraf afhænger af, hvorvidt selskabet eller sambeskattede selskaber kan udnytte underskuddet, der ved udnyttelse i de respektive år ikke begrænses.

Konsekvensen for valg af straksafskrivning er illustreret ved eksempelberegning i bilag 10.

Den nye regel om forhøjelse af afskrivningsgrundlaget med 15% i år 2012 og 2013 betyder, at der ved fuld udnyttelse af eventuelt underskud stadig vil være en fordel i at afskrive med saldometoden, dog afhængig af alternativrenten.

Det ses således af ovenstående, at såfremt der ved valg af straksafskrivning ikke forventes fremtidig udnyttelse af underskudssaldoen, kan der være en fordel i at påvirke tidspunktet for det skattemæssige fradrag. Ved påvirkning af afskrivningerne skal der foretages en konkret beregning og vurdering ud fra det enkelte aktiv og den budgetterede opgørelse af skattepligtig indkomst. Det kan desuden være fordelagtigt at foretage beregninger og vurderinger fra år til år, idet der kan være fordel i at afskrive mindre et givent år, for at undgå underskudsbegrænsning i en årrække og i stedet

udnytte fradraget fuldt ud i de øvrige selskaber, som følge af at årets fordelte underskud ikke begrænses.

Det vil som udgangspunkt ikke være muligt at ændre tidligere års afskrivninger, idet ændringer af selvangivelsen, jf. AL § 52, stk. 1 skal foretages senest tre måneder efter selvangivelsesfristen. Jf. stk. 2 kan der dog søges om tilladelse hertil hos SKAT.

Det vurderes, at SKAT næppe vil give tilladelse til en eventuel ændring af de skattemæssige afskrivninger alene som følge af effekten af den nye lovgivning.

#### **6.4 Undgåelse af lagerbeskatning**

Lagerbeskatning øger risikoen for, at der sker upåvirkelige udsving i den skattepligtige indkomst. Ledelsen bør derfor overveje, hvorvidt der skal anvendes realisationsbeskatning af debitorerne.

Endvidere bør ledelsen overveje den skattemæssige behandling af øvrige aktiver, herunder værdipapirer. Såfremt ledelsen overvejer at afhænde eventuelle ikke noterede porteføljeaktier i 2013, kan det være en fordel, enten at afhænde aktierne i 2012 eller, afhængig af forventet værdiændring, at indregne aktierne med lagerprincippet. I begge tilfælde fremrykkes skattebetalingen og underskudsbegrænsning undgås.

Såfremt Byggegruppen opnår overskudslikviditet, eksempelvis ved et salg af ovennævnte aktier, bør det overvejes at placere likviditeten i unoterede porteføljeaktier, hvorved der kan anvendes realisationsbeskatning.

Effekten på den skattepligtige indkomst afhænger af en konkret vurdering. Ændring af indregningsprincip kræver godkendelse fra SKAT.

#### **6.5 Overholdelse af transfer pricing-regler**

Bøder i forbindelse med transfer pricing-dokumentation kan kun undgås ved at overholde reglerne.

Såfremt Byggegruppen afgiver urigtige eller vildledende oplysninger, kan det enkelte selskab ifalde en bøde på 2,5 mio. kr. Såfremt der er en mangel ved den udarbejdede dokumentation, vil bøden udgøre mindst kr. 125.000.

Det anbefales derfor, at Byggegruppen forsat overholder alle reglerne samt, at ledelsen overvejer at implementere egentlige kontroller til sikring heraf.

#### **6.6 Delkonklusion**

Såfremt Byggegruppens ejerforhold ændres, kan sambeskatning, og dermed visse af lovændringernes negative effekter, undgås. Byggegruppen kan således overveje at danne to nye holdingselskaber via en ophørsspaltning af Hansen Holding ApS. Hvorvidt dette er fordelagtigt afhænger af, hvorvidt spaltningen kan ske skattefrit, hvilket den formodes at kunne, samt af, hvorvidt det forventes, at der mistes et stort underskud som følge af begrænsningsreglerne.

Løsningen vil kun være fordelagtig under særlige omstændigheder, hvorfor den kræver omhyggelige overvejelser.

Ledelsen i Byggegruppen bør endvidere overveje at ændre indregningsprincip for de igangværende arbejder til produktionsprincip, hvorved underskudsbeholdningen på 25 mio. kr. formindskes til 12 mio. kr., hvilket følgelig vil være en stor likviditetsmæssig fordel. Ændringen vil samtidig medføre mindre udsving i den skattepligtige indkomst fremadrettet. Principskiftet kan frit vælges, men skal meddeles SKAT. Skiftet må ikke have til formål at undgå skattebetaling, hvorfor det anbefales at søge bindende svar om muligheden for at ændre princip.

Ledelsen bør overveje at tilpasse de skattemæssige afskrivninger, såfremt dette efter konkrete vurderinger og beregninger er en økonomisk fordel som følge af underskudsbeholdningen i 2013. Hvis der ved valg af straksafskrivning ikke forventes fremtidig udnyttelse af underskudssaldoen, kan der være en fordel i at påvirke tidspunktet for det skattemæssige fradrag ved at aktivere købet. Ved påvirkning af afskrivningerne skal der foretages en konkret beregning og vurdering ud fra det enkelte aktiv og den budgetterede opgørelse af skattepligtig indkomst.

Lagerbeskatning øger risikoen for store udsving i den skattepligtige indkomst, hvorfor ledelsen bør overveje mulighederne for, at lagerbeskatning af debitorer og finansielle aktiver undgås eller ændres til realisationsbeskatning.

Endelig anbefales det ledelsen i Byggegruppen fortsat at overholde transfer pricing-reglerne, idet det derved kan undgås at ifalde de nye forhøjede bødekra.

## 7. Konklusion

Afhandlingens formål er at beskrive og analysere konsekvenserne af den nye lovgivning for en typisk stor dansk entreprenørkoncern. Med dette udgangspunkt er de nye regler beskrevet og analyseret, og lovens problemer og konsekvenser er identificeret.

Endvidere er konsekvenserne for case-koncernen beskrevet og analyseret, hvorefter der er identificeret tiltag til imødegåelse heraf.

I de følgende afsnit konkluderes på beskrivelse og analyse af lovgivningen, herunder problemer og konsekvenser (problemformuleringens spørgsmål 1 og 2), derefter på konsekvenserne for case-koncernen og endelig på, hvilke tiltag case-koncernen kan foretage til imødegåelse af den nye lovgivning.

### 7.1 Beskrivelse og analyse af den nye lovgivning

Den nye lov om indsatsen mod nulskatteselskaber består af fire overordnede elementer. Hæftelsesregler, underskudsbegrænsning, stramning af bødestrafte vedrørende transfer pricing samt åbenhed om selskabers skattebetalinger.

Der er for indkomstår, der begynder fra og med den 1. juli 2012 indført solidarisk hæftelse i sambeskatningsforhold for selskabs- og kildeskatter, såfremt selskaberne ved indkomstårets udløb er direkte eller indirekte ejet 100% af et eller flere koncernselskaber. Øvrige selskaber i koncernen betegnes som minoritetsselskaber. Disse hæfter subsidiært og i forhold til ejerandelen. Ejerandelen omfatter både selskabsaktionærer og personlige aktionærer såvel som direkte og indirekte ejerskab. Dermed skal ejerskabet klarlægges ved opgørelse af hæftelsens størrelse, hvilket kan give udfordringer især ved udenlandske, personlige aktionærer.

Den solidariske hæftelse for helejede koncernselskaber må formodes at have begrænset effekt både på skatteprovenuet såvel som for de omfattede selskaber, idet der allerede i selskabslovgivningen eksisterer værnsregler til forhindring af, at selskaber overfører værdier videre ud i koncernen, for derefter ikke at kunne betale skattekravet.

Minoritetsselskaber har nu risiko for at hæfte for et skattekrav, som de som følge af begrænset ejerskab kun har ringe, eller ingen, indsigt eller indflydelse i. Dette kan især være et problem, hvis minoritetsselskabet er et meget lille selskab i forhold til det selskab i sambeskatningen, som minoritetsselskabet hæfter for. Det må forventes, at de nye hæftelsesregler i et vist omfang vil have betydning for minoritetsselskabernes værdier, herunder aktiekurserne.

Princippet og udfordringerne for hæftelse for kildeskatter er det samme som for selskabsskatter, men her skelnes der ikke på helejede og delvist ejede koncernselskaber, hvorfor hæftelsen omfatter hele kravet.

Der er for indkomstår, der begynder fra og med den 1. juli 2012 indført begrænsning i muligheden for selskabers og sambeskatningers mulighed for at fremføre underskud fra tidligere år. Der kan med

de nye regler fremføres op til et grundbeløb på 7,5 mio. kr. (2010-niveau) af underskudssaldoen, hvorefter der alene kan fremføres underskud svarende til maksimalt 60% af den skattepligtige indkomst efter modregning af grundbeløbet. Det resterende underskud fremføres til efterfølgende år.

Underskudsbegrænsningen medfører en likviditetsmæssig belastning for selskabet eller sambeskatningen. Effekten afhænger af de specifikke forhold.

Grundbeløbet gælder både selskaber og sambeskatninger, store som små, hvorfor effekten af reglerne afhænger af størrelsen på den skattepligtige indkomst og underskuddet til fremførelse. Udsving i indkomst vil således medføre en større risiko for, at der i nogle indkomstår vil ske en begrænsning. Udsvingene kan eksempelvis skyldes upåvirkelige værdiændringer af lagerbeskattede aktiver samt igangværende arbejder opgjort skattemæssigt med faktureringsprincippet.

Selskaber kan vælge at anvende produktionskriteriet ved den skattemæssige indregning af igangværende arbejder, hvorved selskabet afregner skatten løbende i takt med den forventede indtjening. Dette vil udjævne indkomsten og kraftigt formindste risikoen for at ifalde begrænsning, men samtidig kræves der grundige opgørelser af avancen i de enkelte indkomstår, idet selskabet ellers risikerer at have optjent et stort skattemæssigt underskud, som det ikke nødvendigvis kan udnytte efterfølgende.

Endvidere kan selskaber vælge at anvende realisationsprincippet for unoterede porteføljeaktier, mens der for lagerbeskattede debitorer skal søges om tilladelse til principændring hos SKAT. Effekten af lagerbeskatningen vil typisk være begrænset, hvorfor behovet bør vurderes ud fra de konkrete forhold.

Underskudsbegrænsningen kan, uanset de modstridende oplysninger herom i forarbejderne til lovforslaget, i nogle tilfælde medføre, at det begrænsede underskud aldrig bliver udnyttet, idet der i årene efter begrænsningen ikke generes yderligere aktivitet af det nødvendige omfang. Såfremt der er forventninger herom, vil det endvidere være nødvendigt at nedskrive et eventuelt indregnet skatteaktiv vedrørende underskuddene.

Ved opgørelse af skattepligtig indkomst og opgørelse af underskud til fremførelse, vil reglerne medføre en mere kompleks beregning heraf, såfremt der sker begrænsning. Dette gælder især sambeskatninger, hvor begrænsningen skal fordeles på de anvendte underskud, ved at gange ud med forholdet (brøken) mellem de anvendte fremførselsberettigede underskud efter begrænsningen (tæller) og de anvendte fremførselsberettigede underskud før begrænsningen (nævner).

Metoden for opgørelse af fordelingsbrøken kan give store udfordringer i tilfælde, hvor sambeskatningsindkomsten er positiv før underskudsmodregning og positiv efter. Dette skyldes, at der er uoverensstemmelser mellem lovtæst, lovforslagets bemærkninger og høringssvar fra FSR. Det må forventes, at der, inden reglerne tages i anvendelse, vil blive udsendt vejledninger til opgørelse af den skattepligtige indkomst.

Den øgede kompleksitet vil medføre øget ressourceforbrug, både i forbindelse med beregninger i de aktuelle indkomstår såvel som for konsekvensberegninger og overvejelser af eventuelle tilpasninger.

De nye regler for transfer pricing-området omfatter SKATs sanktionsmuligheder ved manglende opfyldelse af de eksisterende regler, herunder de meget omfattende krav til dokumentation.

Der er indført forhøjede bødestraffe og i særlige tilfælde påbud om revisorerklæringer. De nye bødereglere afhænger af, hvorvidt der er tale om manglende dokumentation eller deciderede urigtige eller vildledende oplysninger.

Såfremt et selskab bevidst eller som følge af grov uagtsomhed, afgiver urigtige eller vildledende oplysninger, fastsættes bøden som det største af opgørelsen ud fra enten omsætning eller antal medarbejdere. For et selskab, hvis størrelse netop kræver fuld dokumentation, udgør bøden 1,25 mio. kr.

Såfremt et selskab ikke afgiver dokumentation eller blot ufuldstændig dokumentation, kan selskabet ifalde en bøde på t.kr. 250. Dette er grundbeløbet, der ved efterfølgende indberetning af fyldestgørende transfer pricing-dokumentation, kan nedsættes til t.kr. 125. Udover grundbeløbet skal der betales 10% af en eventuel pålagt indkomstforhøjelse.

Såfremt SKAT beder om transfer pricing-dokumentation, er der stadig 60 dages frist for aflevering af dokumentationen, under hvilke dokumentationen kan udarbejdes eller færdiggøres.

Endvidere kan selskaber nu i særlige tilfælde blive pålagt at indhente en revisorerklæring til SKAT om selskabets transfer pricing-dokumentation. Der gælder to objektive krav, der skal være opfyldt før SKAT kan kræve revisorerklæringerne. Det ene krav er, at selskabet i indkomståret har haft transaktioner med kontrollerede enheder i lande uden for EU og EØS, som Danmark ikke har indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst med. Det andet krav er, at selskabet skal have haft driftsmæssigt underskud i de foregående fire år. Udover disse meget målbare krav skal revisorerklæringen være nødvendig for skatteansættelsen, før SKAT må kræve erklæringen. Samtidig skal erklæringen være relevant og hensigtsmæssig for SKATs kontrol. Samlet set må det forventes, at revisorerklæringerne kun vil blive krævet i yderst få tilfælde.

SKAT udsender i efteråret 2013 selskabers årsopgørelser for indkomståret 2012. Cirka en måned herefter offentliggøres visse informationer fra selvangivelsen, nemlig den skattepligtige indkomst, årets anvendte underskud fra tidligere år, årets beregnede skat samt beskatningens lovhjemmel. I sambeskatningsforhold omfatter offentliggørelsen sambeskatningen som helhed. Formålet med offentliggørelserne er at øge skatteprovenuet, hvilket der dog ikke foreligger konkret dokumentation for. Åbenheden er formentlig i højere grad indført som politisk signal om, at skatteansættelse og inddrivelse tages alvorligt af myndighederne.

Åbenheden forventes for langt de fleste selskaber og koncerner i Danmark ikke at have nævneværdig betydning, ikke mindst fordi mange oplysninger i forvejen er tilgængelige i årsrapporter og koncernregnskaber offentliggjort via Erhvervsstyrelsen.



## 7.2 Lovens konsekvenser for case-koncernen

Fra og med indkomståret 2013 hæfter alle fire selskaber i Byggegruppen solidarisk for både selskabsskatter og kildeskatter. Såfremt Brobyg A/S sælges til uafhængig tredjemand, frafalder hæftelsen i de øvrige tre selskaber, mens der ved salg til brødrene Hansens far, fortsat er solidarisk hæftelse mellem alle selskaber for eventuelle skattekrav vedrørende selskabs- og kildeskatter opstået frem til overdragelsestidspunktet. Den potentielle forpligtelse i Brobyg A/S kan nedsætte værdien af selskabet ved en eventuel overdragelse.

De nye begrænsningsregler medfører, at Byggegruppen i indkomståret 2013 vil få begrænset underskudsmodregningen med t.kr. 25.544. Selskabsskatten heraf udgør t.kr. 6.386, der dermed forfalder mindst et år før den ville gøre efter de hidtidige regler. Byggegruppen har et begrænset likviditetsmæssigt beredskab, hvorfor det må formodes, at betaling af selskabsskatten sker med ekstern finansiering. Den forventede renteomkostning herved udgør t.kr. 319 for det første år.

Den øgede kompleksitet vil medføre øget ressourceforbrug, både i forbindelse med beregninger i de aktuelle indkomstår såvel som for konsekvensberegninger og overvejelser af eventuelle tilpasninger.

Der gælder nye regler for opgørelse af bødestørrelser ved overtrædelse af reglerne for transfer pricing-dokumentation. Såfremt Byggegruppen bevidst, eller som følge af grov uagtsomhed, afgiver urigtige eller vildledende oplysninger, er der således risiko for at ifalde en bøde på 2,5 mio. kr. vedrørende indkomståret 2012.

Såfremt Byggegruppen ikke frembringer dokumentation eller frembringer mangelfuld dokumentation, risikerer koncernen at ifalde et bødekrav på t.kr. 125, forudsat at koncernen som forventet efter henvendelse fra SKAT, tilvejebringer tilstrækkelig dokumentation. Alternativt udgør bøden t.kr. 250. Under alle omstændigheder skal der betales 10% af den eventuelle indkomstforhøjelse.

De nye regler om SKATs mulighed for at kræve revisorerklæringer i forbindelse med transfer pricing-dokumentation, er underlagt både objektive og subjektive kriterier, som SKAT skal iagttage. Ingen af disse kriterier er opfyldt, hvorfor Byggegruppen ikke risikerer at skulle afholde omkostninger til revisorerklæring.

Byggegruppens koncernoplysninger og koncernregnskabstal offentliggøres af Erhvervsstyrelsen. Som følge af de nye regler om åbenhed, offentliggøres blandt andet koncernens skattepligtige indkomst og den betalte skat. Det vurderes, at disse oplysninger er af generel karakter, og at offentliggørelsen heraf ikke har egentlige konsekvenser for Byggegruppen.

## 7.3 Case-koncernens mulige tiltag til imødegåelse af den nye lovgivning

Ledelsen i Byggegruppen bør overveje at ændre indregningsprincip for de igangværende arbejder til produktionsprincip, hvorved underskudsbegrænsningen på 25 mio. kr. formindskes til 12 mio. kr., svarende til en skattebetaling for 2013 på t.kr. 3.048 i stedet for t.kr. 6.386.

Ændringen vil samtidig medføre mindre udsving i den skattepligtige indkomst fremadrettet. Principskiftet kan frit vælges, men må ikke have til formål at undgå skattebetaling. Det anbefales, at der søges bindende svar om muligheden for at ændre princip.

Byggegruppen kan ved at danne to nye holdingselskaber via en ophørsspaltning af Hansen Holding ApS, undgå den obligatoriske sambeskatning. Det forventes, at spaltningen kan ske skattefrit, men samtidig er løsningen kun fordelagtig under særlige omstændigheder, herunder om der som følge af begrænsning mistes et stort underskud.

Ledelsen bør overveje at tilpasse de skattemæssige afskrivninger, såfremt dette efter konkrete vurderinger og beregninger er en økonomisk fordel som følge af underskudsbegrænsningen i 2013. Hvis der ved valg af straksafskrivning ikke forventes fremtidig udnyttelse af underskudssaldoen, kan der være en fordel i at påvirke tidspunktet for det skattemæssige fradrag ved at aktivere købet. Ved påvirkning af afskrivningerne skal der foretages en konkret beregning og vurdering ud fra det enkelte aktiv og den budgetterede opgørelse af skattepligtig indkomst.

Lagerbeskatning øger risikoen for store udsving i den skattepligtige indkomst, hvorfor ledelsen bør overveje mulighederne for, at lagerbeskatning af debitorer og finansielle aktiver undgås til fordel for realisationsbeskatning.

Endelig anbefales det ledelsen i Byggegruppen fortsat at overholde transfer pricing-reglerne, idet det derved kan undgås at ifalde de nye forhøjede bødekra.

## 8. Litteraturliste

### Faglitteratur

*Den Skinbarlige Virkelighed*

Ib Andersen

Forlaget Samfundslitteratur 2008, 4. udgave

*Skatteretten 2*

Jan Pedersen, Kurt Siggaard, Niels Winther-Sørensen, Jacob Bundgaard, Inge Langhave Jeppesen, Malene Kerzel og Susanne Pedersen

Thomson Reuters, 2009, 5. udgave

*Revisors skriftlige erklæringer*

Kim Fücksel, Martin Lunden og Ole Tjørnelund Thomsen

Thomson Reuters, 2010, 3. udgave

*Skattepolitisk Oversigt nr. 5*

Artikel: "Beskatning af nulskatteselskaber" af Kim Wind Andersen, Deloitte

Karnov Group Denmark A/S, 2012, 68. årgang

### Lovgivning og bekendtgørelser

Aktieavancebeskatningsloven	-	ABL
Afskrivningsloven	-	AL
Fondsbeskatningsloven	-	FBL
Fusionskatteloven	-	FUL
Kursgevinstloven	-	KGL
Ligningsloven	-	LL
Personskatteloven	-	PSL
Revisorloven	-	RL
Selskabsskatteloven	-	SEL
Skatteforvaltningsloven	-	SFL
Skattekontrolloven	-	SKL
Statsskatteloven	-	SL
Årsregnskabsloven	-	ÅRL
Erklæringsbekendtgørelsen	-	<i>ikke forkortet</i>
Lov nr. 426 af 06.06.2005	-	<i>ikke forkortet</i>
Sambeskatningsbekendtgørelsen	-	<i>ikke forkortet</i>
Selskabsloven	-	<i>ikke forkortet</i>

Alle lovgivninger og bekendtgørelser kan findes ved søgning på ovennævnte titler på Karnov Online og på retsinformation.dk.

### Afgørelser og domme

LSRM.1980.88.LSR  
UfR.1981.968.HRD  
TfS.2000.172.LSR  
SKM.2001.38.LSR  
SKM.2001.370.LSR  
SKM.2003.102.TSS  
SKM.2003.389.HR  
SKM.2006.635.SKAT  
SKM.2007.917.SKAT  
SKM.2008.408.LSR  
SKM.2012.419.SR

### Artikler og pressemeddelelser

"Virksomheder får succes på trods"

Berlingske (Business), fredag den 31. august 2012, side 8 og 9.

"Regeringen styrker indsatsen mod multinationale selskaber"

Pressemeddelelse fra Skatteministeriet den 29. oktober 2011

<http://www.skm.dk/presse/pressemeddelelser/ministeren/8592.html>

"Bedre grundvilkår skal styrke erhvervslivet"

Pressemeddelelse på Dansk Industris hjemmeside, den 25. september 2012

<http://di.dk/Opinion/DItopmodet/Pages/Bedregrundvilkaarskalstyrkeerhvervslivet.aspx>

Alle artikler kan rekvireres hos forfatteren.

### Øvrigt

Karnov Online - Lovsamling mv.

[www.ft.dk](http://www.ft.dk) - Folketingets hjemmeside

ISAE 3000 DK - International Revisionsstandard 3000, udsendt af FSR

VEJL 2012-01-23 - SKATs juridiske vejledning 2012, afsnit C.C. (Har status af cirkulære)

OECD-Transfer Pricing Guidelines 1995

Diverse hjemmesider, herunder blandt andre [www.di.dk](http://www.di.dk) (Dansk Industri) og [www.enhedslisten.dk](http://www.enhedslisten.dk)

(Enhedslisten).

## **Bilag**

### **Bilagsoversigt:**

- Bilag 1 - Figuroversigt
- Bilag 2 - Byggegruppen - Budgetterede indkomster og underskudssaldi
- Bilag 3 - OECD's prisfastsættelsesmetoder samt kort beskrivelse af krav til tp-dokumentation
- Bilag 4 - Eksempel på revisorpåtegning af transfer pricing-dokumentation
- Bilag 5 - Udsnit af koncernoversigt, Novo A/S m.fl.
- Bilag 6 - SKATs eksempelberegning på opgørelse af sambeskatningsindkomst mv.
- Bilag 7 - Konsekvensberegninger for Byggegruppen ved skifte til produktionsprincip
- Bilag 8 - Byggegruppen, opgørelse af sambeskatningsindkomst 2012
- Bilag 9 - Byggegruppen, opgørelse af sambeskatningsindkomst 2013
- Bilag 10 - Koncernstruktur ved ophørsspaltning af Hansen Holding ApS
- Bilag 11 - Konsekvensen for valg af straksafskrivning

**Figuroversigt**

Figur 1 - Problemidentificerende og -afgrænsende pilediagram (egen tilvirkning)	7
Figur 2 - Strukturdiagram	10
Figur 3 - Organisationsdiagram for Byggegruppen	11
Figur 4 - Sambeskatning, fordeling af årets underskud	16
Figur 5 - Sambeskatning, fremførsel og fordeling af andre selskabers underskud fra tidligere år	16
Figur 6 - Eksempel vedr. opgørelse af ejerandel ved hæftelse (egen tilvirkning)	19
Figur 7 - Eksempel vedr. opgørelse af ejerandel ved hæftelse, hvor der er uafhængige aktionærer (egen tilvirkning)	21
Figur 8 - Beregning af begrænsning for selskaber	24
Figur 9 - Beregning af begrænsning, faktureringskriteriet	29
Figur 10 - Beregning af begrænsning, produktionskriteriet	30
Figur 11 - Begrænsning ved positiv indkomst, indkomster og underskud til fremførsel	31
Figur 12 - Begrænsning ved positiv indkomst, opg. af sambeskatningsindkomst samt underskudsfordeling før begrænsning	32
Figur 13 - Begrænsning ved positiv indkomst, overordnet opg. af sambeskatningsindkomst før begrænsning	32
Figur 14 - Begrænsning ved positiv indkomst, opg. af sambeskatningsindkomst med begrænsning	33
Figur 15 - Begrænsning ved positiv indkomst, underskud til fremførsel efter begrænsning	33
Figur 16 - Begrænsning ved positiv indkomst, opg. af indkomster efter begrænsning	34
Figur 17 - Begrænsning ved negativ indkomst, indkomster og underskud til fremførsel	35
Figur 18 - Begrænsning ved negativ indkomst, opg. af sambeskatningsindkomst samt underskudsfordeling før begrænsning	35
Figur 19 - Begrænsning ved negativ indkomst, overordnet opg. af sambeskatningsindkomst før begrænsning	35
Figur 20 - Begrænsning ved negativ indkomst, opg. af sambeskatningsindkomst med begrænsning	36
Figur 21 - Begrænsning ved negativ indkomst, underskud til fremførsel i efter begrænsning	38
Figur 22 - Begrænsning ved negativ indkomst, opg. af indkomster efter begrænsning	38

### Byggegruppen - Budgetterede indkomster og underskudssaldi

I det følgende opgøres selskabernes budgetterede skattepligtige indkomster for 2012 inden opgørelse af sambeskatningsindkomsten. Der er endvidere vist værdien af reguleringen af igangværende arbejder som følge af, at selskaberne indregner disse efter faktureringsprincippet. Dermed indregnes indtægten først ved projektets afslutning, og der reguleres derfor for den regnskabsmæssigt indregnede forventede indtægt på de igangværende arbejder.

	Hansen Holding t.kr.	Erhvervs- byg t.kr.	Husbyg t.kr.	Brobyg t.kr.	I alt t.kr.
Skattepligtig indkomst, før regulering af igangv. arbejder	-38	24.113	4.887	17.764	46.726
Regulering af igangv. arbejder	0	-29.586	-1.384	-27.445	-58.415
<b>Skattepligtig indkomst</b>	<b>-38</b>	<b>-5.473</b>	<b>3.503</b>	<b>-9.681</b>	<b>-11.689</b>

Efterfølgende vises selskabernes underskudssaldi primo år 2012 samt selskabernes budgetterede skattepligtige resultater i 2013.

	Hansen Holding t.kr.	Erhvervs- byg t.kr.	Husbyg t.kr.	Brobyg t.kr.	I alt t.kr.
Særunderskud	0	0	0	-4.658	-4.658
Sambeskatningsunderskud	0	-16.543	0	-54.492	-71.035
<b>Underskud i alt</b>	<b>0</b>	<b>-16.543</b>	<b>0</b>	<b>-59.150</b>	<b>-75.693</b>

	Hansen Holding t.kr.	Erhvervs- byg t.kr.	Husbyg t.kr.	Brobyg t.kr.	I alt t.kr.
Skattepligtig indkomst, før regulering af igangv. arbejder	-37	29.876	5.913	12.873	48.625
Regulering af igangv. arbejder	0	-37.865	-1.276	61.875	22.734
<b>Skattepligtig indkomst</b>	<b>-37</b>	<b>-7.989</b>	<b>4.637</b>	<b>74.748</b>	<b>71.359</b>

## OECD's prisfastsættelsesmetoder samt kort beskrivelse af tp-dokumentation

1. Den frie markedsprismetode (Comparable uncontrolled price method (CUP))
2. Viderealgsmetoden (resale price method)
3. Kostpris plus fastsat avance (Cost plus method)
4. Avancefordelingsmetoden (profit split method)
5. Transaktionsbestemte nettoavancemetode (transactional net margin method (TNMM))

## Kortfattet beskrivelse af kravene til transfer pricing-dokumentation, jf. transfer pricing-bekendtgørelsen §§ 4-8.

- Beskrivelse af koncernen og de forretningsmæssige aktiviteter (§ 4)
  - Beskrivelse af koncernens juridiske struktur og geografiske placering mv.
  - Beskrivelse af koncernens organisatoriske struktur og de primære forretningsmæssige aktiviteter for parterne
  - Oversigt over de seneste tre års omsætning og resultat af primær drift for parterne
  - Kort historisk beskrivelse af koncernen og selskabet, eventuelle omstruktureringer, ændring af funktioner og risici samt forklaring på eventuelle underskud
  - Kort beskrivelse af koncernens branchemæssige forhold og væsentligste konkurrencemæssige parametre
- Beskrivelse af de kontrollerede transaktioner (§ 5)
  - Beskrivelse af de kontrollerede transaktioner, herunder beskrivelse af eventuelt aggregerede transaktioner
  - Identifikation af parterne og de specifikke overdragelser
  - Transaktionerne beskrives i forhold til følgende:
    - Produkters (varer, tjenesteydelser, aktiver, immaterielle aktiver mv.) egenskaber
    - Funktionsanalyse (funktioner, aktiver og risici)
    - Kontraktsvilkår
    - Økonomiske omstændigheder
    - Forretningsstrategier
- Sammenlignelighedsanalyse (§ 6)
  - Der skal udarbejdes en sammenlignelighedsanalyse, der kan danne grundlag for vurderingen af overholdelsen af armslængdeprincippet
  - Beskrivelse af prisfastsættelsen
  - Redegørelse for, hvorfor prisfastsættelsen vurderes at være i overensstemmelse med armslængdeprincippet
  - Redegørelse for de anvendte sammenlignelige uafhængige transaktioner, herunder begrundes eventuelle fravalg af sammenlignelige uafhængige transaktioner



- Begrundelse for valg af metode
- Hvis databaseundersøgelser er udarbejdet, skal disse vedlægges
- Overordnet redegørelse for implementering af prisfastsættelsen (§ 7)
  - Der skal udarbejdes en overordnet redegørelse for implementeringen af principperne for prisfastsættelsen
  - Redegørelse for eventuelle justeringer af priser og vilkår, samt redegørelse for fortsat overholdelse af armslængdeprincippet herefter
- Liste over eventuelle skriftlige aftaler (§ 8)
  - Der skal vedlægges kopi af alle relevante skriftlige aftaler
  - Der skal vedlægges kopi af alle, for transaktionen relevante, skriftlige aftaler med udenlandske myndigheder, medmindre de danske myndigheder er medpart.

## Eksempel på revisorpåtegning af transfer pricing-dokumentation

### Den uafhængige revisors påtegning

#### Til Told- og skattemyndighederne

Vi har undersøgt transfer pricing-dokumentationen for den interne omsætning i Selskab A i regnskabsåret 2012. Transfer pricing-dokumentationen er udarbejdet i overensstemmelse med Transfer Pricing-bekendtgørelsen i medfør af skattekontrollovens § 3 B, stk. 5.

Ledelsen har ansvaret for transfer pricing-dokumentationen. Vores ansvar er på grundlag af vores gennemgang at afgive en konklusion herom.

#### Revisors ansvar og det udførte arbejde

Vi har udført vores arbejde i overensstemmelse med den danske revisionsstandard ISAE 3000 DK om andre erklæringsopgaver med sikkerhed med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for, at der ved det udførte arbejde ikke er forhold, der giver anledning til at konkludere, at selskabets transfer pricing dokumentation ikke giver et retvisende billede, ikke er udarbejdet i overensstemmelse med transfer pricing-bekendtgørelsen eller ikke er i overensstemmelse med armslængdeprincippet. Vores undersøgelser har været begrænset til først og fremmest at omfatte forespørgsler til selskabets ledelse og medarbejdere samt analytiske handlinger og giver derfor mindre sikkerhed end en revision. Vi har endvidere vurderet de af ledelsens foretagne skøn, der er foretaget i forbindelse med transfer pricing-dokumentationen.

Det er vores opfattelse, at det udførte arbejde giver et tilstrækkeligt grundlag for vor konklusion.

#### Konklusion

Under de udførte undersøgelser er vi ikke blevet bekendt med forhold, der indikerer, at selskabets transfer pricing-dokumentation for intern omsætning i regnskabsåret 2012 ikke giver et retvisende billede, ikke er udarbejdet i overensstemmelse med transfer pricing-bekendtgørelsen eller ikke er i overensstemmelse med armslængdeprincippet.

Revisorby, den xx/xx 20xx

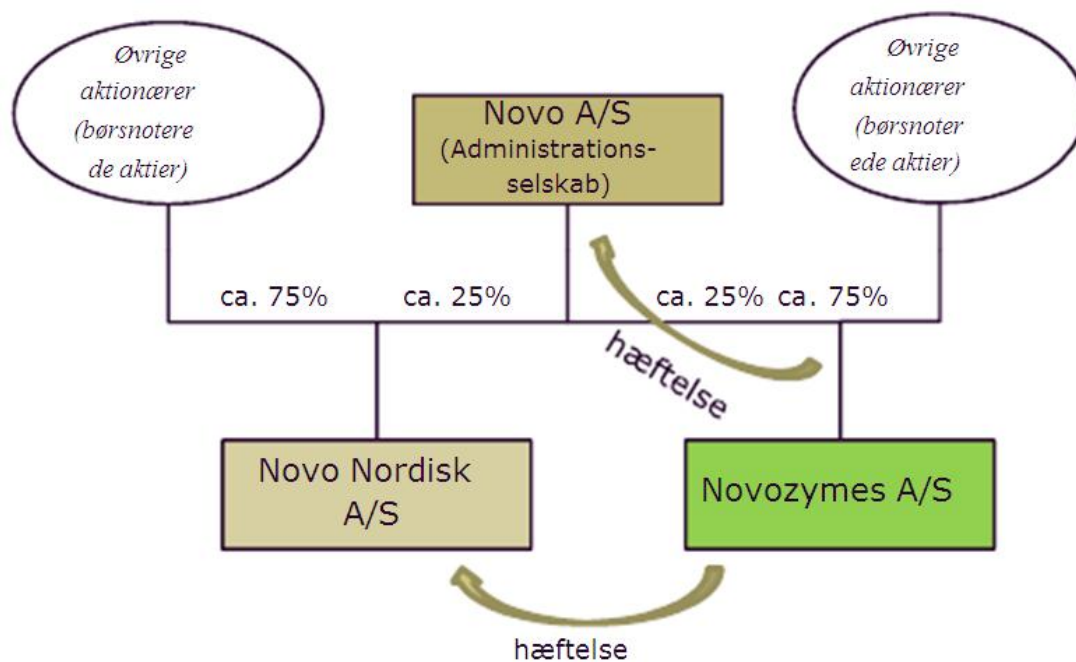
#### Revisorfirma

Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

*Revisorunderskrift*

Statsaut. revisor

## Udsnit af koncernoversigt, Novo A/S m.fl.



Kilde: Lovforslaget (L173) bilag 16

SKATs eksempelberegning på opgørelse af sambeskatningsindkomst mv.<sup>63</sup>

*"Eksempel på underskudsbeholdning når sambeskatningsindkomsten er positiv før modregning af underskud, men negativ efter."*

<b>Opgørelse af sambeskatningsindkomst, før begrænsning</b>	t.kr.
Summen af sambeskattede selskabers skattepligtige indkomst	10.500
Modregning af underskud, tidligere år	-14.000
Skattepligtig sambeskatningsindkomst, før begrænsning	<u>-3.500</u>

<b>Opgørelse af sambeskatningsindkomst, efter begrænsning</b>	t.kr.
Underskud til fremførsel, primo 2013	-14.000

Summen af sambeskattede selskabers skattepligtige indkomst	10.500
Modregning af underskud, grundbeløb	-7.500
Skattepligtig indkomst efter modregning af grundbeløb	<u>3.000</u>

Yderligere underskud til modregning, højst 60%	<u>-1.800</u>
--	---------------

<b>Skattepligtig indkomst</b>	<u>1.200</u>
-------------------------------	--------------

Saldo for underskud til fremførsel	-4.700
------------------------------------	--------

Forholdsmæssig andel af underskud, der kan modregnes	0,9143
--	--------

<b>Underskudssaldi</b>	<b>Selskab A</b>	<b>Selskab B</b>	<b>Selskab C</b>	<b>I alt</b>
	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.
Særunderskud	-12.500			-12.500
Sambeskatningsunderskud	<u>                    </u>	<u>0</u>	<u>-1.500</u>	<u>-1.500</u>
<b>Underskud i alt</b>	<u>-12.500</u>	<u>0</u>	<u>-1.500</u>	<u>-14.000</u>

<sup>63</sup> Fra de specielle bemærkninger til lovforslaget, L173.

<b>Underskudsfordeling</b>	<b>Selskab A</b> t.kr.	<b>Selskab B</b> t.kr.	<b>Selskab C</b> t.kr.	<b>I alt</b> t.kr.
Indkomst til sambeskatning	17.000	-8.000	1.500	10.500
Særunderskud modregnes (1)	-12.500	0	0	-12.500
Indkomst herefter	4.500	-8.000	1.500	-2.000
Egne underskud fra tidl. år (2)	0	0	-1.500	-1.500
Indkomst herefter	4.500	-8.000	0	-3.500
Fordeling af årets underskud (3)	-4.500	4.500	0	0
Indkomst herefter	0	-3.500	0	-3.500
Fordeling af underskud tidl. år (4)	0	0		0
Indkomst herefter	0	-3.500	0	-3.500

<b>Underskudssaldi efter begrænsning</b>	<b>Selskab A</b> t.kr.	<b>Selskab B</b> t.kr.	<b>Selskab C</b> t.kr.	<b>I alt</b> t.kr.
Særunderskud	-1.071			-1.071
Fremført underskud, ej begrænset		-3.500		-3.500
Sambeskatningsunderskud		0	-129	-129
<b>Underskud i alt</b>	<b>-1.071</b>	<b>-3.500</b>	<b>-129</b>	<b>-4.700</b>

<b>Indkomster efter begrænsning</b>	<b>Selskab A</b> t.kr.	<b>Selskab B</b> t.kr.	<b>Selskab C</b> t.kr.	<b>I alt</b> t.kr.
Skattepl. indk. før undersk. og begr.	17.000	-8.000	1.500	10.500
Modregnede begrænsede undersk.	-11.429	0	-1.371	-12.800
Fordeling af årets underskud	-4.500	4.500	0	0
Overført til underskudssaldo		3.500		3.500
Skattepligtig indkomst efter underskudsfordeling og begrænsning	1.071	0	129	1.200

## Konsekvensberegninger for Byggegruppen ved skifte til produktionsprincippet

Først beregnes skattepligtig indkomst og ultimo underskudssaldi for år 2012.

Opgørelse af skattepligtige indkomster før sambeskatning, år 2012	Hansen Holding t.kr.	Erhvervsbyg t.kr.	Husbyg t.kr.	Brobyg t.kr.	I alt t.kr.
Skattepligtig indkomst, før regulering af igangv. arbejder	-38	24.113	4.887	17.764	46.726
Regulering af igangv. arbejder	0	-16.587	-1.384	16.879	-1.092
<b>Skattepligtig indkomst</b>	<b>-38</b>	<b>7.526</b>	<b>3.503</b>	<b>34.643</b>	<b>45.634</b>

Underskudssaldi primo 2012	Hansen Holding t.kr.	Erhvervsbyg t.kr.	Husbyg t.kr.	Brobyg t.kr.	I alt t.kr.
Særunderskud	0	0	0	-4.658	-4.658
Sambeskatningsunderskud	0	-16.543	0	-54.492	-71.035
<b>Underskud i alt</b>	<b>0</b>	<b>-16.543</b>	<b>0</b>	<b>-59.150</b>	<b>-75.693</b>

Opgørelse af sambeskatningsindkomst 2012	Hansen Holding t.kr.	Erhvervsbyg t.kr.	Husbyg t.kr.	Brobyg t.kr.	I alt t.kr.
Indkomst til sambeskatning	-38	7.526	3.503	34.643	45.634
Særunderskud modregnes	0	0	0	-4.658	-4.658
Indkomst herefter	-38	7.526	3.503	29.985	40.976
Egne underskud fra tidl. år	0	-7.526	0	-29.985	-37.511
Indkomst herefter	-38	0	3.503	0	3.465
Fordeling af årets underskud	38	0	-38	0	0
Indkomst herefter	0	0	3.465	0	3.465
Fordeling af underskud tidl. år	0		-3.465	0	-3.465
Indkomst herefter	0	0	0	0	0

	Hansen Holding t.kr.	Erhvervs- byg t.kr.	Husbyg t.kr.	Brobyg t.kr.	I alt t.kr.
<b>Underskudssaldi ultimo 2012</b>					
Særunderskud	0	0	0	0	0
Sambeskatningsunderskud	0	-8.085	0	-21.974	-30.059
<b>Underskud i alt</b>	<u>0</u>	<u>-8.085</u>	<u>0</u>	<u>-21.974</u>	<u>-30.059</u>

I år 2012 er den skattepligtige indkomst således kr. 0, mens det resterende underskud til modregning i 2013 er opgjort til kr. 30.059. Dernæst beregnes skattepligtig indkomst inklusiv begrænsning samt ultimo underskudssaldi for år 2013.

	Hansen Holding t.kr.	Erhvervs- byg t.kr.	Husbyg t.kr.	Brobyg t.kr.	I alt t.kr.
<b>Opgørelse af sambeskatnings- indkomst 2013, før begrænsning</b>					
Indkomst til sambeskatning	-37	25.189	4.637	8.186	37.975
Særunderskud modregnes (1)	0	0	0	0	0
Indkomst herefter	-37	25.189	4.637	8.186	37.975
Egne underskud fra tidl. år (2)	0	-8.085	0	-8.186	-16.271
Indkomst herefter	-37	17.104	4.637	0	21.704
Fordeling af årets underskud (3)	37	-29	-8	0	0
Indkomst herefter	0	17.075	4.629	0	21.704
Fordeling af underskud tidl. år (4)	0	-10.847	-2.941	0	-13.788
Indkomst herefter	<u>0</u>	<u>6.228</u>	<u>1.688</u>	<u>0</u>	<u>7.916</u>

Underskud til fremførsel, primo 2013	<u>t.kr.</u> -30.059
Summen af sambeskattede selskabers skattepligtige indkomst	37.975
Modregning af underskud, grundbeløb	<u>-7.500</u>
Skattepligtig indkomst efter modregning af grundbeløb	<u>30.475</u>
Yderligere underskud til modregning, højst 60%	<u>-18.285</u>
<b>Skattepligtig indkomst</b>	<u><u>12.190</u></u>
Saldo for underskud til fremførsel	-4.274
Forholdsmæssig andel af underskud, der kan modregnes	0,8578

Det ses, at begrænsningens værdi udgør kr. 4.274. Uden begrænsningen ville underskuddet være udnyttet fuldt ud.

Begrænsningen fordelt på underskud	Hansen Holding t.kr.	Erhvervs- byg t.kr.	Husbyg t.kr.	Brobyg t.kr.	I alt t.kr.
Særunderskud	0	0	0	0	0
Egne underskud fra tidl. år	0	-1.150	0	-1.164	-2.314
Fordeling underskud tidl. år	0	0	0	-1.960	-1.960
<b>Begrænsning fordelt på underskud</b>	<b>0</b>	<b>-1.150</b>	<b>0</b>	<b>-3.124</b>	<b>-4.274</b>

Underskudssaldi ultimo 2013 efter begrænsning	Hansen Holding t.kr.	Erhvervs- byg t.kr.	Husbyg t.kr.	Brobyg t.kr.	I alt t.kr.
Særunderskud	0	0	0	0	0
Sambeskatningsunderskud	0	-1.150	0	-3.124	-4.274
<b>Underskud i alt</b>	<b>0</b>	<b>-1.150</b>	<b>0</b>	<b>-3.124</b>	<b>-4.274</b>

Indkomstopgørelse efter begrænsning	Hansen Holding t.kr.	Erhvervs- byg t.kr.	Husbyg t.kr.	Brobyg t.kr.	I alt t.kr.
Skattepl. indk. før undersk. og begr.	-37	25.189	4.637	8.186	37.975
Modregnede begrænsede undersk.	0	-16.240	-2.523	-7.022	-25.785
Fordeling af årets underskud	37	-29	-8	0	0
<b>Skattepligtig indkomst efter underskudsfordeling og begrænsning</b>	<b>0</b>	<b>8.920</b>	<b>2.106</b>	<b>1.164</b>	<b>12.190</b>



De samlede betalte selskabsskatter og udskudte skatteaktiver i de to alternativer opgøres således:

	2012 t.kr.	2013 t.kr.	I alt t.kr.
<b>Faktureringsprincip</b>			
Positiv skattepligtig indkomst	-	25.544	25.544
Selskabsskat heraf, 25%	0	6.386	6.386
Underskudsaldo ultimo	87.382	41.567	
Skatteværdi ultimo, aktiv	21.846	10.392	
<b>Produktionsprincip</b>			
Positiv skattepligtig indkomst	-	12.190	12.190
Selskabsskat heraf, 25%	0	3.048	3.048
Underskudsaldo ultimo	30.059	4.274	
Skatteværdi ultimo, aktiv	7.515	1.069	

## Byggegruppen, opgørelse af sambeskatningsindkomst 2012

	Hansen Holding t.kr.	Erhvervs- byg t.kr.	Husbyg t.kr.	Brobyg t.kr.	I alt t.kr.
Indkomst til sambeskatning	-38	-5.473	3.503	-9.681	-11.689
Særunderskud modregnes	0	0	0	0	0
Indkomst herefter	-38	-5.473	3.503	-9.681	-11.689
Egne underskud fra tidl. år	0	0	0	0	0
Indkomst herefter	-38	-5.473	3.503	-9.681	-11.689
Fordeling af årets underskud	9	1.262	-3.503	2.232	0
Indkomst herefter	-29	-4.211	0	-7.449	-11.689
Fordeling af underskud tidl. år	0	0	0	0	0
Indkomst herefter	-29	-4.211	0	-7.449	-11.689

På baggrund af ovenstående beregning samt opgørelsen af underskudssaldi primo år 2012 som vist i kapitel 3, opgøres underskudssaldiene ultimo 2012 således:

	Hansen Holding t.kr.	Erhvervs- byg t.kr.	Husbyg t.kr.	Brobyg t.kr.	I alt t.kr.
Særunderskud	0	0	0	-4.658	-4.658
Sambeskatningsunderskud	-29	-20.754	0	-61.941	-82.724
<b>Underskud i alt</b>	<b>-29</b>	<b>-20.754</b>	<b>0</b>	<b>-66.599</b>	<b>-87.382</b>

Der er ingen ændringer af reglerne for opgørelse af sambeskatningsindkomsten for 2012.

Ovenstående beregninger er udarbejdet til brug for beregning af udgangspunktet for anvendelse af begrænsningsreglerne i indkomståret 2013.

### Byggegruppen, opgørelse af sambeskatningsindkomst 2013

Først beregnes sambeskatningsindkomsten og underskudsfordelingen under anvendelse af reglerne om begrænsning og med udgangspunkt i de beregnede underskudssaldi for 2012.

	Hansen Holding t.kr.	Erhvervs- byg t.kr.	Husbyg t.kr.	Brobyg t.kr.	I alt t.kr.
Indkomst til sambeskatning	-37	-7.989	4.637	74.748	71.359
Særunderskud modregnes (1)	0	0	0	-4.658	-4.658
Indkomst herefter	-37	-7.989	4.637	70.090	66.701
Egne underskud fra tidl. år (2)	0	0	0	-61.941	-61.941
Indkomst herefter	-37	-7.989	4.637	8.149	4.760
Fordeling af årets underskud (3)	37	7.989	-2.911	-5.115	0
Indkomst herefter	0	0	1.726	3.034	4.760
Fordeling af underskud tidl. år (4)	0	0	-1.726	-3.034	-4.760
Indkomst herefter	0	0	0	0	0

Derefter beregnes begrænsningens værdi:

Underskud til fremførsel, primo 2013	-87.382
Summen af sambeskattede selskabers skattepligtige indkomst	71.359
Modregning af underskud, grundbeløb	-7.500
Skattepligtig indkomst efter modregning af grundbeløb	63.859
Yderligere underskud til modregning, højst 60%	-38.315
<b>Skattepligtig indkomst</b>	<b>25.544</b>
Saldo for underskud til fremførsel	-41.567
Forholdsmæssig andel af underskud, der kan modregnes	0,6420

Begrænsningen fordeles mellem underskuddene:

	Hansen Holding t.kr.	Erhvervs- byg t.kr.	Husbyg t.kr.	Brobyg t.kr.	I alt t.kr.
Særunderskud	0	0	0	-1.667	-1.667
Egne underskud fra tidl. år	0	0	0	-22.172	-22.172
Fordeling underskud tidl. år	-2	-1.701	0	0	-1.704
<b>Begrænsning fordelt på underskud</b>	<b>-2</b>	<b>-1.701</b>	<b>0</b>	<b>-23.840</b>	<b>-25.544</b>

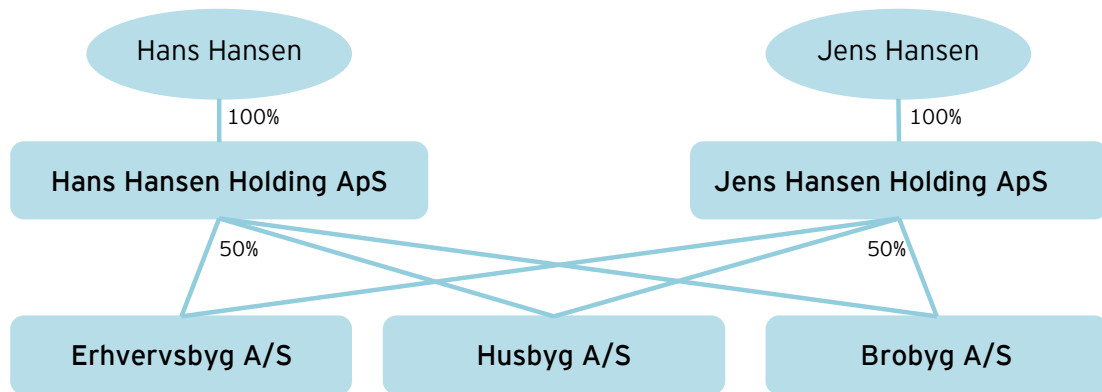
De resterende underskud udgør herefter værdien af begrænsningen, idet der ikke henstår ikke-begrænsede underskud fra tidligere år.

	Hansen Holding t.kr.	Erhvervs- byg t.kr.	Husbyg t.kr.	Brobyg t.kr.	I alt t.kr.
Særunderskud	0	0	0	-1.667	-1.667
Sambeskatningsunderskud	-25	-17.702	0	-22.172	-39.899
<b>Underskud i alt</b>	<b>-25</b>	<b>-17.702</b>	<b>0</b>	<b>-23.839</b>	<b>-41.567</b>

Endelig kan selskabernes skattepligtige indkomst opgøres.

	Hansen Holding t.kr.	Erhvervs- byg t.kr.	Husbyg t.kr.	Brobyg t.kr.	I alt t.kr.
Skattepl. indk. før undersk. og begr.	-37	-7.989	4.637	74.748	71.359
Modregnede begrænsede undersk.	0	0	-1.108	-44.707	-45.815
Fordeling af årets underskud	37	7.989	-2.911	-5.115	0
Overført til underskudssaldo	0	0	0	0	0
Skattepligtig indkomst efter under- skudsfordeling og begrænsning	0	0	618	24.926	25.544

## Koncernstruktur ved ophørsspaltning af Hansen Holding ApS



## Konsekvensen for valg af straksafskrivning

Straksafskrivning	2012	2013	2014	2015	I alt
Investering, straksafskrevet	-100,0				-100,0
Underskudssaldo	100,0	-100,0			0,0
Effekt af begrænsning, 40%		40,0			40,0
Effekt på skattepligtig indkomst efter modregning af underskud	0,0	-60,0			-60,0

I år 2012 udgør det opnåede fradrag dermed 60. I efterfølgende år opnås der intet fradrag, idet der ikke er positiv indkomst.

Tilsvarende for valg af aktivering:

Aktivering	2012	2013	2014	2015	I alt
Afskrivningsgrundlag	-115,0	-86,3	-64,7	-48,5	-314,5
Afskrivning	-28,8	-21,6	-16,2	-12,1	-78,6
Underskudssaldo					0
Effekt af begrænsning, 40%					0
Effekt på skattepligtig indkomst efter modregning af underskud	-28,8	-107,8	-80,9	-60,6	-78,6

Det opnåede fradrag udgør ca. 79 i tidsperioden, men udnyttelse heraf afhænger af, hvorvidt selskabet eller sambeskattede selskaber kan udnytte underskuddet, der ved udnyttelse i de respektive år ikke begrænses.